

Արդյունախի Արտաքին գործերու նախարար ինկը Յուլիոս 29ին բողոքագրել մը յայտ ձէ Ալպանիոն, որուն թէ Հոս յատարան ծախաւ գննաթիւերու և որոշութեան: Արտաքին գործերու նախարար է. Մամէկաթընդ այդ մասին լրստիւններուն տեղեկացնելով ըստ թէ վաճառու նախարար է մասնաւորութեան ՄԱԿի կանոնադրութեան որ 21 մէկ երկր կընայ գնէ, գննաթիւեր ձախել Հոս կամարտութեան կողմ երկրի մը:

ՕՐՈՒԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐԸ

የ ህ ኒ ኮ ሆ ረ ል ሰ ጊ ሰ ሂ

ՄԱԿ-ի Ազատության հ
ծուխն 31-ի դիրքը՝ միաձույ
թուհարկեց բանակին մը, ըստ
ստանդան սկզբը 26 հազար զ
բաղկացած միաձույ զը պիտ
հաբերու, վերջ տալու համար
հաճախում են։ Այս ուժերը սմ
մադարան են որ ՄԱԿ-ը կը որ
անոնց ազդեցիկներն չեն որոշե
մէկ յատակ կէտ կայ, որ ԱՄ
հիւտը որպէս տրամադրէ, այ
միւրն որպէս ահա, մտածաբան
լլայ։ Արդէն 200-000 մեծաւ
կեն մէկ եւ միւրեւն զաւ
կրեալ բանակը ալ կրկն։

ՖԻ. ՖԻՑՈՆ յարտաբերեց թերեզի վրայ մէկ պաշտօնատրիտիարիւնուի եւ զլիւսարարսահի ճիւղի մէջ: Այս որոշումը տայ որ Սարգիս ստիպուեցաւ մը լինել թանի նախապէս որ լիւրարեւէր մէկ պաշտօնատարի վրայ: Որոշումը կը նշանակէ 22-700 պաշտօնատար համարը: Ան է իրենց տեղը առնող ջրլիւսարարը:

[illegible]

ՌՈՒՍԱՏԱՆԻ մէջ, կրօնիչը օրէ օր
կը շնչայ՝ տարածելու իշխանութեան
թաղիքէ վրայ եւ վերջէն հասնել Սիւն-
իկ Գուշգրիւնը որ Ռուսներէ կ'զուլի-
նէ եւ որդաւ ի թաղիւն ու ձախէ ի
բամբակաւորութիւն: Գուշգրիւնը կը խորհի
սոս մեռլով իտալական բանաստեղծի-
կէն որ պարագան ի նոսրեղովակիկ ու
1374 ու ի Սիւրբերայ մէջ բանտ եւ
Ռուսներէ մտնելէն ի վեր շարունակ
պատարարելով իր քրտանն եւ ի Գուշգ-
րիւն կ'ընէ ինչ ինչ դիւրեւ ինչ ո՛րք եւ յան-
ջաբը: Իր հարստութիւնը 3 միլիոն տո-
ստ կը գնահատուի:

ԻՍԼԱՄԱՆ ԵՄԻՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԵԾԵՐԵՆԵՐ
Միգրանտները Անթոնիոսի մեռաւ 94 տարեկանին, Պեղեմյանի 24 ժամ յետոյ 1985-ին, ուղղակի տուր արգելապարի մէջ հետեւեալով կաթուածահարուող երգչուհի լայն եւ աշխարհ Քիւրթ մը եւս կրցան զարմէնել Ուիմ Ուէլտմանի օժանդակութեամբ. ինք չբարձրագոյն կու տար ձեռքը իր զինուորական զինանոցէն:

քիւ եւ աշխի շարժումներով: Ինք որ
 "պատկերի բանաստեղծը" կը նկատուէր
 հեղինակ էր բազմաթիւ ֆիլմերու, եր-
 բանն զո՞ւար մասշտիւ: Գլխաւոր գոր-
 ծերն են՝ "Լաւնիթուա", "Լա Նոթթէ",
 "Պոլ Բիւ"

[illegible][illegible]

Իրենի իշխանութիւնները հաստատել են պարսիկ զինուոր երկու լայնգործող ժառանգ Վճարը (կարճատեւ պիտի թաղարանի) որպէս «Տճարակ», այսինքն Աստուծոյ թիւանի: Վճար արձակուել է Յուլիս 16ին: Մարմանաւոր ինքնիշխան իր արտառ, թայց իրաւական իշխանութիւնը քանդերին հաղորդուած էր հաստատուած Փաթիկ Բրտանի հիմնարակ լուրը: Իւր Ասանց Մուսանի Բլքն կիցներուն երկու լայնգործողը կ'աշխատանքին Ար (Հորիցն) պարբերականն, որ արդարեան էր 2005 Օգոստոսին:

ՍՍՍՔ-ԻՆՅԻ ընտանիքը երեք շաբթուա
համար արձակուրդի կ'երթայ եւ վաղը
չի ճշդուիք ապահովութեան զրդա
պատճառներով: Կ'բուռի սակախ թ
վաճ-ը եւ Գանձատան եւ արձակուրդի ալ
վաղըրեք:

ՅՈՒՐԻԴԻԿԱՆ աշխատքի ունենալու պարտադրությունը ջնջած է Ազգրեհնանի Փարլամենտիանի, Ուրախանանի, Մոնղոլիայի քաղաքացիներուն որոնք այսուհետև 30 օր առանց մասնագործարարություն թանաքի խոր կործանած մայր երկրին մէջ Ձեռնարկ արարելի նպատակն է "Քուրբան բոլոր մասնագործան եւ բոլոր զոյգորդներուն համար երկրորդ հայրենիքի մը գործարար, ինչպէս յաղարարած է Անգարայէն: Ձեռնարկ նպատակահարմար է:

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐ ՀԱՄԱԿԱՐԳ
ԶՈՒԱՐԹՆՈՑԻ ՄԷՋ

Զուգահեռ օգտկախյան մէջ քործարարական չէ զորոյ Բերքերը, ի նամարքրելով, ապահովելով ինքն աւանդարդը կենսապայմանային այս ինչ անհատները մասնաւորապէս կենսին անուղղակի մէջ ինչ կայանայ: Օգտկախյան վարչական պատասխանատւան ըստ է ի նորարար և արդարեւ լուրջաբան այս անուղղակի կերպով վարձ է ներկայացուցելով, ի՞նչ օգտւարներ, ապահովել, թե՛ ծանոթացնել ինչ մասնաւորապէս ինչ կանոններ արձանագրութեան միջին, ինչպէս անուղղակի քործողները, ինչ կերպով չնամարկաւ արարելով ներկայիս, ինչպիսիք թու ինչ առաջ գտան ըլլալ ինչ արարելով անոնք ու օգտւան, ծանոթացնել անոնք է:

Ներկայիս ստուգումը կը վերաբերի միայն մեկնողներու, բայց մօտ ատենէն պիտի կիրարկուի նաեւ ժամանողներու :

ԵԿԵՂԵՑԻՒ ՕՇՈՒՄ

Գուգարաց թեմի Սարգանձ գիշեր Ս
Գիշերը եկեղեցին ձմռան է Յուլիս 26-
ին: Տաճարը որ 1901-ին կառուցված է
սովետական շրջանին որի պահպանումը
գործածուած է, 1988-ի երկրաշարժի
հետո: 2005-ին տարանշինք Գրգորե-
ան թնտեսիկի բարերարութեամբ քի-
րականուցուած է: Ծնունդ ներկայ գտն-
ուած են Լուիզի մարգարէն
Մոտլանան, մարգարէն իլյանուսիանէն
ու ներկայացուցիչներ, Հիւրեր, քաղ-
մաթիկ տնայայտիչ: Կաթարեան է պա-
ստաւար են մատարցուծիմեն:

ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ԱՇԽԱՏԱԿԻՑՈՒ
ԱՌԵԻԱՆԴԻՉ

Երեւանի Կեդրոն եւ Նոր Մարաշ Համայնքներու առաջին ասեանք Յուլի 30ին ընտրութեան դատաւարութեամբ Բաժնեւերու վարչութեան նախկին պետ Մամուէլ Յովհաննիսեանը, զոյն մեղադրելով մարդ առեւանգելու, փրկագին պահանջելու լանջանքով:

Գլխավոր դատախազության հաղորդա-
պրություն համաձայն, ան անցեալ Յու-
նիս 27ին Մոսկուայի մէջ սպանութեա
սպանոնալիքով առեւանդած է Ռուրի-

կը հետապնդուի նաեւ մեծցնելու գրօսա
շրջիկներու հոսքը:

ՊՈՒՏԻՆ և վերջով բնօրինած է որ պա-
ղետականն իշխանութեան օրինաւոր ներ-
կայացուցիչն Մ. Ապագան է և բնօրինակ
լով այս վերջինը յայտարարած է անո-
րիկեանքու Հանդիսանքը եւ կոչ րրած
որ Պաղետայինները միասնաւ Ռուսա-
տանի արտօրիկէ փոխ ձախարարն
չայտնած է թէ Մարտիւս պիտի առնա՞ն
նախկէ իր յարաբերութիւնները Հա-
մասն իսն: Բայց եւ այնպէս, չուզեր ըս-
տրովն խել:

Միմոնեանը եւ նախ 500, ապա 300 հա-
զար ստալայի փրկագին պահանջած: Գու-
մարը ստանալու ամբար Մոսկովա զրկած
է իր ներկայացուցիչը որ առեւանդեալի
լցնանիսիքն զանեմ է 300 հազար ստա-
լի համարէ՛ք որեսանիս ուսուրի, որմի
կտու մ: Սիմոնիկն առաւ արձանագած է

Նախաճնույթեան ընթացքին խուզարկուած է առեւանգիւին տունը եւ ըստ որոշ լուրերու, նաեւ Երեւանի քաղաքապետ Ե. Չախարեանի բնակարանը։ Այս վերջին տեղեկութիւնը հերքուած է գլխաւոր դատարանի քարտուղարու թիկնայ կողմէ։

29 ՕԴԱԶՈՒՆԵՐ
ՇՐՋԱՆԱԽԱՐՏ ԵՂԱԾ

Յուլիա Յինն Ռազմական օդաչուները
Հիմարկէն 29 Երեսասարներ շրջանա-
ւարտ եղան ինչ, ստանալով ազգային
տաղանի կոչումներ: Զինակ ուժերը
Սպայանակի պիտ զոր. Սէյրան Օւան
Էան իր իրական ի՛նչ յալանա ի ի
Հայաստանի ռազմաօդային ուժերը ամբող-
ջովն ի ծառան են բարձրակարգ մաս-
նագէտները:

Իրենց վկայականները ստանալէ ետք 29 չընառնաբարոնները վրձակահանութեամբ պաշտօնի կոչուած են, զանազան զօրա մասերու մէջ:

ՍՓԻԻՌՔԻ ՈՒՍՈՒՑԻԶՆԵՐՈՒ
ԴԱՍԸՆԹՐԱՅԻՐ

Յուլի 30ին, Սփիւթիկ ուսուցիչները հրապարակաբար օրհնեցին անառիկ դարձած Սփիւթիկի լայնօրէն կաւարտած և զարթոյց սկսած և յաջորդ օրը, մասնակցովեան հետ իսկ 35 երեխէ 65 ուսուցիչներու: Եւ զատառեցան յապալարի լիակ, հալ արհաւիրքին, "սպալին երգ", "ապալին երգ", "ապալին նիւարութիւն": Բացման հանդիտութեան ղղկին խոսարտառածան և կրօնութեան և գիտութեան նախարար Լ. Սիւրբանեան: Դարձեցան յարմար երգ վարեն չափառանք և Սփիւթիկն մասնակցեալներ: Չմեարարի կարծախարկքն և "Սփիւթ" կերպրոյն:

124

ՅԱԶՈՐԴ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ
ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻՆ

Կերտնական ընտրական յանձնաժողովը նիստ գումարակ է Յուլի 31ին, րվարդը լիքայ ունենալով Յուլի 19 նախագահական ընտրության թեկնածուներուն նախորդական համադրամեն լուն գործածութեան յայտարարութիւնը ստուգումը եւ տեղական ինքնակառավարման մարմինները Տերխան ընտրութեան նախապաշարաստութիւնը:

Տեղական ինքնակառավարման մարմիններու ընտրութիւնները տեղի կ'ունենան Հոկտ. 14ին. հանրապետութեան 22 համայնքներէն մէկ մասին մէջ կ'ընտրուին համայնքի ղեկավարներ, միասեռ բուն մէջ աւագարդի անդամներ:

Միհրան և Սեան Շաքարյան և զուգահեռ՝ Սարգիս,

Համբար և Գլադիա Շաքարյան և զուգահեռ՝ Սերգիս, Հանրի, Միքայել,

Գալուիս և Բերեմինգի Տիմոթեոս և աղջիկները՝ Ալեքսանդրա և Շամբալ ցատկ կը ծառայանեն իրենց մոր, մեծ-մոր, կնքոր, զորանին և ճանկին՝

ՏԻԿԻՆ ՊԵՏՐՈՍ ԾԱՌԱՐՁԱՆՆԻ

(Մեծալ՝ Տեճեման)
մահը որ պատահեցաւ Յուլիս 30ին:

Յուզերկարութիւնը կը կատարուի Ուրաքի, Օգոստոս 3, ժամը 11:30ին, Գալուիս Ս. Յովհաննէս-Մկրտիչ եկեղեցւոյ մէջ:
15 rue Jean-Goujon, 75008 Paris

Ո՛ր ծաղիկ, ո՛ր ծաղիկեղան:

Ցաւակցութիւնները կ'ընդունուին եկեղեցական արարողութեան աւարտին:

Mihran et Sevan Chakardjian et leur fils Sarkis,

Hampar et Claudia Chakardjian et leurs fils Sergio, Henry, Michael,

Caroline et Christopher Didizian et leurs filles Alexandra et Chantal, ont la tristesse de vous faire part du décès de leur regrettée mère, belle-mère, grand-mère et arrière-grand-mère,

Mme Béatrice CHAKARDJIAN

(née DEDEIAN)
survenue le 30 juillet 2007.

La messe d'obsèques aura lieu le vendredi 3 août 2007, à 11 heures 30, en l'église apostolique arménienne, cathédrale Saint Jean-Baptiste; 15 rue Jean-Goujon, 75008 Paris.

Ni fleurs, ni couronnes.

Les condoléances seront reçues à l'issue de la cérémonie religieuse.

Ա.ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՌՈՐԻԶ ԾԱԽԻ

Ամբաս լըճանին պատարագ տեղի չու-
նաւոր Հետեւալ կերպիկները՝
Օգոստոս 5, 19 եւ 26ին:

Կիրակի, Օգոստոս 12ին, Առաւանդա-
նայ տունին առթիւ պատարագի տարարին
տեղի կ'ունենայ առաջնական կարգոր-
նէք:

Պատարագները կ'անաւարտ ձեւով կը
վերսկսին կիրակի, Սեպտեմբեր 2ին:

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Շ Ա Ւ Ի Ի
Ա. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՌՈՐԻԶ
Ե Կ Ե Վ Ե Ն Ո Յ
5 Օ Ա Մ Ե Ա Կ Ը
Կիրակի, Գիկտեմբեր 16ին:
Պ ա տ ա ր ա գ ի ճ ա Վ :

ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ

Ա. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ-ՄԿՐՏԻՍ ՓԱՐԶ

Կիրակի, Օգոստոս 12

Եկայք տոնացուք
վերաժողովուրդ ՍՈՒՐԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ

Տաղաւար
Գիշերայի և Առաւանդանի ճանկերով
ժամերգութեամբ Հանգերը Անդառա
նիք:

Պատարագի տարարին՝ կարգորնէք:
Ակեր ժամերգութեան ժամը 8:30ին:

Դմար՝ Այսոր հոգեմարգիտ չի կու-
տարալիք:

ԵԿԻՈՒՇԱՐԻՍ, Օգոստոս 13

Եկայք տոնացուք
Բ օր վերաթափում
ՅԻՇԱՏԱԿ ՄԵՆԻՍԻՍ

Հոգեմարգիտ վաղ ամօրէն ճեղքելով
Գիշերայի և Առաւանդանի ճանկերով
ժամերգութեամբ:

Յաւարին Ամեն պատարագ:
Ակեր ժամերգութեան ժամը 8:30ին:

□

Ա. ՅԱԿՈՐ - ԼԻՈՒ

Կիրակի, Օգոստոս 12
Տօն է Ս. Առաւանդանին

Այս առթիւ Լիւիս Սուրբ Յակոբ Մայր
Եկեղեցւոյ մէջ Հանգիստեալ պատարագ
կը ծառայուի:

Պատարագի տարարին կը կատարուի
կարգորնէքի առաջնական արարողութեան:

Հասարակական օրհնէ օրհնական
համար ունենալ են կողով երգչիկ,
կրնան ուղարկել եկեղեցւոյ զինուոր-
աւոր:

□

**ՄԱՐՍԵԻՍ
ՄԱՐՏ ԹԱՐԳԱՆԱՅՍ
ՄԱՐՏ ԵԿԵՆԵՑԻ**

Կիրակի, Օգոստոս 12

Պատարագ՝ ժամը 10ին:
Կը պատարագի և կը շարքով՝
ՉԱՏԻՐ ԼԻՍ. ՄԱՐՏԻՆԻՆ
(Հոգեւոր երգչիկ)

Յաւարտ պատարագի կը կատարուի
կարգորնէքի առաջնական արարողութեան:

Քիւն:

□

**ԴԱԼԱՐԻ
ՍՈՒՐԻ ԳՐԻԳՈՐ ԵԿԵՂԵՑԻ
ՏԱՐԵԿԱՆ
ՈՒԵՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ**

Կիրակի, Սեպտեմբեր 9

Հովանաւորութեամբ՝
ՆՈՐՎԱՆ ԵՊՈՒԿ. ՉԱՐԻՄԵԱՆԻ
Առաջնորդ Ժրմանայի Հայոց Թեմի
և:

Կարձակ կ'ընկերակցուի
ԿԱՌ-ի Հայոց Մշակութային Միութեան
Այս առթիւ պատարագ կը ծառայանի
ԳԼՈՒԿԻ ՔՆՆԵ. ԿԱՐԱՅԵՏԻՆ

Մարտիկ Ս. Թաղեմու. Ս. Բարբաղիտեան
Եկեղեցւոյ

Պատարագի կ'ընկերակցուի կը կատար-
ուի Եկեղեցւոյ կ'ընկերակցուի, զին-
վարութեամբ կ'ընկերակցուի Ամախտ կար-
պիտանիք:

Արձանագրութեան ժամը գիշեր-
● Մայր Եկեղեցի՝ 04. 01. 77. 84. 70
● Ս. Թաղեմու. Բարբաղիտեան
Եկեղեցի՝ 04. 01. 65. 56. 75 /
04. 01. 96. 10. 69
● Կարի Հայոց Մշակութային
Միութեան՝ 04. 02. 51. 71. 80 /
04. 02. 51. 00. 87

Արձանագրութեան ժամը կը կատարուի
մինչև Սեպտեմբեր 1

Մասնակցութիւնը -
Երբեք չի 30 եւ քառասուն 20 եւ քառասուն

Association "MACHTOTZ"
Pour la Défense de la Langue Arménienne

Rentrée de l'année scolaire 2007/08

1) Cours intensif d'arménien 1er niveau pour non-arménophones

Ces cours s'adresseront aux débutants de 8 à 70 ans.
Les élèves seront capables de parler, lire et écrire l'arménien.
L'enseignement est assuré par Mme Hilda Kalfayan-Panosian avec sa METHODE AUDIOVISUELLE
22 SEPTEMBRE 2007 — FIN JANVIER 2008 : Stage de 50 heures
le samedi matin de 9h à 12h à Paris (Absentéisme exclu)

2) cours de 2e, 3e, et 4e niveaux
22 SEPTEMBRE 2007 — FIN JUIN 2008
le samedi entre 12h et 15h à Paris

Les nouveaux élèves sont acceptés à ces cours après un test de niveau.

3) Vous pouvez aussi vous procurer votre Manuel d'arménien occidental pour les non-arménophones

Une méthode audiovisuelle utilisable chez soi.
3 volumes en couleur + 1 coffret de 4 cassettes audio
87 euros + 8 euros frais d'expédition.

Pour tous ces cours et le manuel :
RENSEIGNEMENTS et INSCRIPTIONS :

01 47 50 97 51

**ԱՐՁԱԳՈՒՐԴԻ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆԵՐ
, ՅԱՌԱՋ, ՄԱՏԵՆԱՄԱՐ**

ՇԱԽԱՐԵ ՄԻՍԱԲԵԱՆ

ՕՐԻՐ ԵՒ ԺԱՄԵՐ
ՇԱՀԱՆ ՇԱՀՆՈՒՐ

16€

ՆԱՀԱՆՁԸ ԱՌԱՆՑ ԵՐԳԻ
ԿՐԱԿԸ ԿՈՂԴԻՍ
ԵՒ

13€

12€

« ՅԱՌԱՋ — 50 »

(Ծաղկախաղ՝ 50-ամեայ
հաւատարմութիւն)

19€

Դիւն՝ « ՅԱՌԱՋ »-ի:

Բաժանորդի ծախք՝ 6 Ե, Հատար գլուխ:

Imprimé sur les Presses du Journal «HARATCH»
83 rue d'Hauteville 75010 Paris

Siret : 571 027 317 000 15 — Commission Paritaire : N° 0609 K 84976

CHENE
RETENEZ DES MAINTENANT
LES DATES
DES 1er ET 2e DECEMBRE
pour la
GRANDE
BRADERIE DE NOEL
DE
CHENE FRANCE

**CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE**

ՑԱԽԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Կապույտ Խաչի Տէօնիկի «Արշակ Զա-
մարեան» մասնաճիւղի անդամութեանը
կը ցատկան Լիւիս մասնաճիւղին ընկե-
րուին Եկեղեցի Գաղափարներ, Հորը
Մովսէս Ա. Քիւն. Գաղափարներ վախ-
ճամբան առթիւ:

□

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Կապույտ Խաչի Տէօնիկի ՎՍ. Զամարեան
մասնաճիւղի կարգաւորութեամբ մա-
նուկներու երգչուհի:

Ք Ա Ւ Ի Ն - Ի

Համերգը, Հոկտեմբեր 21ին, «Ժողովան»
տնային:

Կարձակ, ապահովել տեղերը:

**L'ASSOCIATION SAINTE-CROIX
DE PARIS
organise
UNE EXCURSION
à REIMS
Le dimanche 14 octobre**

Après l'échappée royale, le sacre !

Au programme :
Visite de la Cathédrale, découverte
de la ville en petit train, déjeuner
dans un restaurant 3 fourchettes,
visite guidée d'une cave de cham-
pagne + dégustation.

Participation aux frais : 60 Euros

Pour les inscriptions, téléphoner :
01. 44. 59. 23. 50.

ՏՊԱՌՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՐԵՆԵԼԵԱՆ ԵՒՐՈՊԱՅԷՆ

ԼԵԱՍՏԱՆ

ԴԵՊԻ ԱՌԻՇՈՒԻՑ

Ժամ մը քրիստոնէական հոգեւոր ապրումներով լեցուել է մեր մէջ հաւատքը աւելի զօրացած զգացեալ, կը թողունք եպիսկոպոսի կողմէրը եւ ինքնաշարժներու կանգաւորի հրապարակին վրայ գիտելի ետք Յովհաննէս Պօղոս Բ. պապի շնորհաց արձանի, կ'ուղղուին դէպի Բարբոլ: Սակայն, Բարբոլին մէջ ժամ հետադարձութեան վրայ կը գտնուէր Առուիցի քաղաքը, որուն այցելութիւնը ընդգրկուած էր մեր քրիստոնէական շաւղարին մէջ: Մինչեւ քաղաք հասնելով, մեզմէ իւրաքանչիւրը արդէն հոգեկան որոշ ճնշումով մը տակ կը գտնուէր ինքնին: Լամբ րլլալ պատահած զէպրիւտ աւաւորութեան ժամին եւ ականատես ըլլալու ժամուրդու իրականութիւնը քառակուսի խորունկ կը ճնշէ մեր բոլորները վրայ:

Կը հասնենք Առուիցի համալսարանացման համար, որ նախապէս եղած է լեւնական բանակի զօրանոցը, 500 հիկտար տարածութեամբ Բ. Ալեքսանդրապոլ ընթացքին, երբ քաղաքը գերմանացիներու գերաւման տակ էր, նացիները 1940ին զօրանոցով վերածան են համալսարանի շրջանցման համար, ուր սկիւրըր, Լեւնաքի ըր բանաւորներուն եւ կը մահաւանդին, ապա ինչ կը հաւաքուէին պատերազմի խորհրդարանի գերիները, քննաւորուէին եւ ալլ ազգութիւններու գերիները:

1942ին սկսեալ համարքը դարձած է մարդկային պատմութեան աստ-աստագործ մէջ վաղ քաղաքացիական ընդ պատմութիւններու, զորոնում ընտրապի Հրեաներու գէմ: Եւրոպայի գանապան երկրներէն աւելի քան մէկ միլիոն Հրեաներ, 150 հազար Լեւնաքի եւ ալլ ազգութիւններու պատկանող հազարաւոր գերիներ ըրեալուն են հոն եւ քննաւորուած կա-կը սենեակներու եւ դիակիլաբաններու մէջ:

Համարքը դարպասին վրայ կայ արձաններ թիւի մը՝ ուր դրուած է ձեւակաւներով ձեռք ապա պիտի կացուցանէ: Մեր առաջնորդը կը պատմէ ինչ լուրջկարգով Հրեաներ կը ընդունին համարքը եւ կը կացուէին երկու շարքեր՝ կիները եւ մանուկները մէկ կողմ, այրերը միւս շարքին: Ինչիկները կը դաւանաւորուէին ու խոստովանէին իրաւունքներուն համար սենեակները: 1940 Օգոստոսին 1943 Յուլիս զորած է գիտիկարանը, ուր հինգ հազարէն մէջ օրական հազար հինգ հազարի մարմիններ հիկիլներու եւ են աճեալները թափուած մատակարար լճայի մը մէջ: Համարքի հէնքերէն մէկուն մէջ բացուած է թանաքարի մը, ուր, ստանձին ապակիպատ սենեակներու մէջ ցուցուցուած են զոհանքներու համալսարաններու, պարտականութիւն, մարտեր, կոչիկներ, հոգաբարձութիւն, զուլպաններու եւ ալլ իրերու կոյտեր: Փասեւորդի աստորակն նացի զաւորանք ըստ պատահելութիւնները սկսած են քան զի կոյտի սենեակներն ու գիտիկարանները, հիկիլներ են բոլոր ար-ձանագործի թիւները, անհետացելու համար իրենց ոճիկներու փաստագրեր, սակայն չեն յաշուած իր լըրումին հասցեն գործը:

ՀՐԱՆԻ ԱՃԻՄԵԱՆ

Հոգեկան ընկուածով դուրս կ'ըլ-կինք համարքին, մեկնելու համար Բարբոլ:

ԳՐԱԲՈՒՄ

Լեւնաստանի ամէնէն զեղեղիկ քաղաքներէն մէկն է Բարբոլը, իր լեւնիկ նկարագրով: Դարերու ըն-թացքին գանապան ազգութիւններ, լեւնիկներ եւ կիսոյներ իրենց լեւնիկ ունեցած են քաղաքին նկարագրէր կերտուել գործին մէջ: Բարբոլը 1979ին ընդգրկուած է ԻՆ-ՆՍՏԻԹՈՒՄ Ալեքսանդրի մշակութային ժառանգութեան ցանկին մէջ: Հին քաղաքի հարտարարական հաւ-րուտան համալիրը անփոփոխ մնա-ցած է միջին դարերէն ի վեր: Հին քաղաքագետի կեդրոնը կան աւելի քան 300 պատմական տուններ, կիւ-նիկներն են պալատներ: Գիտական եւ մշակութային հիմնարկներ: Բա-ղաքը հռչակուոր է նաեւ անուանի մարդոցով, որոնք ժամանակ մը ապրած են հոն, ինչպէ՛ս՝ աստու-րաւոյ Նիքողայ Մարտիրոսի, քան-դակագործ Վէլքը Սփրան, նկարչու Կան Մաթէթը, իսկ ժամանակա-կիկներէն Գարու Վոյնիկա (Յով-հաննէս Պօղոս Բ. պապը) եւ աշխարհ-հանգիւլ երաժիշտ Բրիկոնիֆ փնի-տներէն:

Վաղը բուրբին վրայ ԺԴ. դարուն, եղած է Լեւնաստանի մայրաքաղա-քը, պահած է երկրի հոգեւոր կեդ-րոնը հանդիսանալու իր գերը:

Կը շըլնէք քաղաքի անսարման վայրերէն եւ հիացածով կը դիտենք հարտարարական արուեստի հե-շարկան յոնոյնը հանդիսացող կիւ-նիկները, օսիրայի չէնքը (կա-ռուցուածք՝ Փարիզի օսիրայի օրի-նակով), եակիտեան համալսարա-նի եւ ալլ ճիւղերներու կառուցնե-րը, որոնք քաղ երկրից տակ միւս-կան թանգարանի տպուորութեան թաղոնէն:

Քաղաքի ամէնէն պատմական ու հետաքրքրական վայրերէն մէկը Վլասիլուրին վրայ ԺԴ. դարուն, Վլասիլուր կարճ թաղաւորին կող-մէ ճիւղուած հոյակար ժամանքի եւ թաղաւորական զեպիկը, որ ե-ղած է Փիւսիթ, Եակիլոնեան եւ Վա-սա Նարուտի թիւներու իշխաններու եւ թաղաւորական կեցութեան վայ-րը: Սիկիտանա թաղաւորի իշխա-նութեան ժամանակ լուրջ ունեցած է իր ոսկէ զարք, շուրջի իտալա-ցի քանդակարտներուն, նկարչնե-րու որոնք իրենց լուսաւոր գործերը ստեղծած են հոն: Ընդ Քալիկիթ թաղաւորի օրով Շուէնիկը ներ-կուած են զրիկըր, քանդակ եւ կողպատած քանի: Լեւնաստանի քա-մանան ժամանակաշրջանին ալլ աւերներու են թաքուած է զրիկա-րը: Բարբոլի ապագատութիւնն եւք զրիկաւոր սկսած է վերանորոգուիլ, սակայն, Բ. Ալեքսանդրապոլի կա-սեցուած են վերանորոգման աշխա-տանքներ: Ներկուծուրդը քանդակ-ն զրիկաւոր եւ վերջացած արուեստի կերպարովէր շատ գործեր:

Կարկան ճճով կառուցուած տա-հարք ունի արքայական քանդակ-ներու գործեր, ինչպէ՛ս՝ թագա-ւորներու զեքնովանաքները, տա-պալանքը, նկարներ, քանդակներ, հնամենի եւալլին: Տանքուն մէջ, դարերու ընթացքին, տեղի ունեցած են լեւ թաղաւորներու թաղաւոր-ութիւնները եւ անոնց թաղումները: Տանքուն յաղականներն մէկն ալ կոնկական, վերածնունդի եւ պարոք

ԲՈՒՆԱԳՐԱԴԻՈՒԹՅՈՒՆ ԱՐԻՍՏԱՆԻ ՇՈՒՔԻՆ...

(Դ. եւ Վերքին մաս)

ԿԱՐԳԻՍ ԶՐԲՈՇՆՆՆ

Ամէն այցելութեան ատիւի, միտքը ծակելու է առաջի ուխտա-գնացութեան, առաջի խոր յուսա-խարտութեան, երբ ոտքը դրի Հա-յաստան երկրի վրայ: Մի երկիր որ բոլորովին կապ չունէր իմ երես-կայած, հարաւոր հարաւորէր հետ: 50 տարի առաջ էր՝ մուտքը կատարուած էր Մովսիսայեց... եր-կար ժամանակ հիասթափութիւնս ինձ ամոնէր: Բայց երբեք կուսիկ չլքածքի Արարաթին... Մի քանի տարի անց երկրորդ եւ յաջորդող այցելութիւններս կատարուելու արտա շաբէրը ծածկելով... որ դառնած իրաւուն, հասկանալու համար կոմունիստական ձեռնա-կիրները... վերջապէ հարկա-ւոր էր սերիւ ու կտուղ ձեռքիկը Նա-պիկներն իր կարծիք տանելով, որի ներքեւ վերապրեց մեր ապրի մի մաս եւ ուր ստիգին ունեցել վայ-րաց ընդ ոճիկներ... խոստովա-նեմ, որ հակառակ թաքի կամեցող-րութեան, մնացի զգացական ըս-փեւեւաւ: Այն Հայը որ կարիք ունի ինչ անարարի հայրիկներ, իր այրող փուռեցով հանդէպ, կարիք ունի այն անարարի հայրիկներ որ նախանձաբաններ է, անգլիկոզ մեր աղային որը թաքիկներէն հանդէպ: Կասեմու եմ որ այս խորհրդանու-թիւններն լուեկի, պիտի հանգիստի տեսցուի հեղուղ ժպիտը: Ինչ փոյլը: Բանի որ տարակաթու թիւի իսկանցած է եւ այլեւ չկայ Սի-պիլի ճաղափարութիւնը...

Նեղուղ մփրցիլ տակի համար-ձակ ու մշակական տեսակի յայտ-նելի Արուիցի երկրատարտ անուես-գէտ, գաղաքարուած, ծանրաւորու-ած բազմաթիւ տիպոսներով՝ դոկտոր, փրօքներ, համարաւո-նի դասախոս եւ այլն: Արևմտե-Արևելի փոխողից արձանագիտելից մէ-կի պատշաճութեամբ նստած, համեմ-կը զրոյցով ենք տարուած, գանապա-նիկներ չուրք: Սուք եղաւ Թուր-քիայի անդամակցութեան Եւրո-սիոյիներն: Առանց տատանելու յայտնեցի որ Թուրքիան երբեք եւ թուրքի մէջ չի եղել, դառնից քառ, քաղաքի մեջէն հետ չի խոստում, չի հասցուցում... Գիտուելիք Ար-ւելի ձեռքը զրեց ուսիս եւ ստաց ձեռք: Մեր օր Թուրքիան դառաւ եւ հայրիկութեան անդամ, եւ սերիկը հայրիկներով, յաջորդ օրը մեկնում եմ Վան որ կառուցուած լին արիւն քա-ղանքի մի անսամանութեան: Որով-հետեւ Անգարան այլեւ չի պիտի կարողանայ ինձ արգիլել այդպիսի կառուցում, հասկացել օրերիկ հայրեկանիցը: Համեմաւած (ի հարկէ) հասկացայ, պիտես որ բա-ցումի օրը միտած լիմ որ ներկալ պիտի լինեմ, հացալս ուրիշ մուր-

րակի վրայ կը լինի... Այսուհան-դերձ, պատմութիւնը մեկ թեւով, որով որ իրիտա վերապահ լինեց հետաւոր հրեշտակների փրկարար խոստումներէց...

Հ.

Ինձ յանձնեցին որոշ կարեւոր ձե-ռադիրներ, որոնց հանգստան պատուան Ինչեանը Երեւանի արեւի-նեկի պետական չէնքն է: Այլ թան-կարէն հաստատութեան նախկին պատշապան հրեշտակապետ է Ա. մարտիկի Վիքարեան, որ ապիկարէ ին-չուրութեան անդամատակ ժամուս-թիկներին հետ: Փաստագիրքի ու-րիշը բծախնդրութեամբ դեակե-լած են, դաստարուած խաւաքա-րից աստիկներ: Շատ տպուոր են, յուրիշ մի այցելութիւնին: Նաեւ մասնագէտ, քանի որ նկատուի զ-գուրուր պատշաճով մի ապագա-ւոր՝ Տրեքիկ պարագայում: Ա. սեղանական բաժնետոմարը, քանաքի յարկերում ցրուած, ժամանակակից դաստարուներ չէին: Այլը, այն որ Երեւանի է որ իր դրամի ուժով, պիտի հանդիսանայ պարզել, քան-կը տայ այդ զգալիցից չէնքը, կուտուցելու համար պատշաճ իսկա-կան մի ամրոց, արդիական աքաւ-ւորներում: Թող այդ ապագայի անունէն էլ, ուղեկատարով, հաւա-քառ ուղղաթիւներով մեր նշուի իր մեր ապրի լիզուրութեան պատա-ւոր պատշապան...

Կամ էմ, ինչ զուցէ պիտի սպան Մ. Սելուդեան վարձարանի իսկ ուղեւ ու շահարք միտանիլ շոր-հի, Հ.Բ.Բ.Մ.՝ ձեմփիլոցացած պարքը, բարեհաճի մի որոշ գու-նը յալուցանի այդ փիկարաւոր ար-պատակին: Կանաչաւոյց տալար մի շարք է որ կարել է մնաւած ծած-կել խոստատակ վեղաւորութիւն:

Հ.

Մի պահ անդադարանալը չորից երեւանի շինարարական զարմա-րից, ուրախացող վերելիկ վրայ: Մովսիսական կարծիք տարներին, բնակարանների կառուցումը կա-տարուած էր Ֆիլալիթիկի արդուր-թեամբ, այսինքն համարիկ լի-նեւան որոշուած փլանից՝ համա-ձայն: Երբ օր հիմա, ստիպելով կորուսուել լիւնուր, ի տես լալուե-թիւն անկուած կառուցելու ըստ-ցուելի յաղաղիկութիւն եւ կա-տարուած անկարծաւոր իշխարու-թեան մէջ: Ինչ որ հակասում է ի-րականութեւ, երկրի ծանօթ անտա-կան կայքութեան: Սիւփական բնա-կարանների հիմնարկները այնքան իրազմացել, որ տաս տարալալ ըն-թացումը գիրներ երկու, երեւ քան զոր աղել են: Այդ սաստիկ տղա-

ՈՆԵՐՈՎ ՄԱՌԱՆԵՐԸ ԳՅՈՒՄԻՆՆ

Բարբոլի մէջ կը գտնուի Լեւնա-տանի ամէնէն հինք Եակիլոնեան համալսարանը, առաջին պատկան համալսարաններ ինչ կերտում-կան Եւրոպայի մէջ: Հիմնուած է Բա-ղալիթ Մեքը 1364ին, իսկ 1400 թը-կանիկին դարձ կառուարուցած է Վլասիլուր Բ. Եակիլո թաղաւորը, ուրիշ հանք՝ համալսարանին անու-նը: Համալսարանին ուսումնական եւ դիտական կեանքը մաղկում ապ-րած է ԺԵ. դարու վերջին եւ ԺԶ. սիկիլերը: Ունեցած է աստուածաբա-նական, իրաւաբանական, բժշկա-կան եւ ազատ գիտութիւններու լը-սարաններ, ուր քաղի Լեւնէրէն, ու-

սանած են նաեւ Զեքիթ, Գերմանա-ցիներ եւ Հունացիները: 1780ին համալսարանին թաղիկները ըս-րկուորուած են եւ ուսուցող քա-ղաքներէն փրկարէն կատարու-ած է լեւնիկեցի: Բ. Ալեքսանդրա-պոլի, անհմտական քաւանն ըն-թացելու (1939-1944) համալսարանը կառուած է, հացիները 183 դասա-խոսներ եւ դիտականներ մերկաւ-րած են տարած են համակերպու-լան համարք:

Եակիլոնեան համալսարանի չոր-պակար ասանդաներն են Նիքոլո-զի Գեղարեկիտ, Եան Սուպիկեցի, Թաղաւոր եւ Յովհաննէս Պօղոս Բ. պապը:

(Ծար. 3)

ԱՄՆ-Ը ԼՈՒԹՈՒԽՆԵՐՈՒ ԿԸ ԶԳՏԻՆ ԲԱՅՑ ԽՆԴԻՐՆԵՐ ԿԸ ԱՍԵՂԾԵՆ

Քոստոլոյի խնդրին լուծումի հո-
լովոյթը նման հարցերու տէր Ժո-
զովորդներուն յատուկ ուշադրու-
թեան առարկայ է։ Եթէ անկողնու-
թեան տնոր պահանջը զոչացում
է, ապիկա ներկայացի միա-
ժեշ պիտի ունենայ միանվերտ հա-
մար։ Այս կերպ շատ հետաքրքրա-
կան է նաեւ Դարբարդի տեսակի-
նէն։ Եթէ Քոստոլոյի անկախութի-
նը ընդունուի Սերպայիէն եւ մի-
ջնազգային հանձնարարէն, այդ վեր-
ջինը գտնէ արամարանօրէն արդա-
բացում պիտի չունենայ նոյն հա-
կադազգորք մերժելու Դարբարդի,
պիկընու Արքեպիսկոսի հողային ամ-
բողջականութեան վրայ։

Քոստոլոյ - Դարբարդ զուգահեռին
ուշադրու գիտարկումը մը անդ-
ադարձեալ է որոշ քաղաքական
մեկնարարներ մը։ Այս կերպով։ Ան կը
բնական ըլլայ զոչացում գրու-
թեամբ հետաքրքրական վարկով
էր ներկայացուցած է Դարբարդի
հակամարտութեան լուծումին։
Նախ յատկանշական գտած է որ ՂՀ
հակամարտական ընտրութեան գա-
ցած ամերիկացի դէմադրուն մէջ միա-
ջ Քոստոլոյին հոն անցած է Կ. ա-
նոնց մէջ ինքն է Սիւրպայիէն
հանրային իրաւունքի եւ քաղաքա-
կանութեան խումբի Քոստոլոյի
հիմնադրամը, ամերիկեան համալս-
արարին ներկայացուցիչներէ։ Հե-
տաւորին ինքն է որ Քոստոլոյի եւ
Դարբարդի նկատմամբ Ա.Մ.Ն. ա-
նադիտելու քաղաքականութեամբ
զբաղողները նոյն մարդիկ են։ Ու
կը հետեւի Կիբրոյի հարցումը
արեւմտից ատիկա կը նշանակէ որ
Ուշադրելիք կրնայ Քոստոլոյի նը-
կատմամբ կը մտնուցի ունենայ
նաեւ Դարբարդի պարագային։ Ա-
յս նկատու ունենալով սահմանափ-
փոխելու ՄԱԿ-նաւադիտելու ներկա-
յի կերպը, հարց կու տայ նաեւ
«ՄԱԿ-նաւադիտելու Դարբարդը կը
փոխանակին Հարաւային Արքեպի-
սկոսի»։ Ներկայի իրաւականի
մէջ շատ անհիմն չլինելով որ-
ման պարագայ, որոշ մեկնարար
համեմատութեան դրած է Քոստոլոյ
ի եւ Դարբարդի հարցերը։ Առաջի-
կին մէջ Արքեպիսկոսի համաձայնու-
թեան - զինուորի փոխարին արդեւ
հատուցում առաջարկներով երու-
ստանի միութեան անդամակո-
թեան խոստումն է։ Իսկ եթէ Արքե-
պիսկոս Դարբարդէն համարել, կը
նայ արդեւ հատուցում ստանալ Հա-
րաւային Արքեպիսկոսի։ Միանշանակ
որ Իրանի հիւսիսային այդ շրջանը
որ կարեւոր համեմատութեամբ ա-
զգրեցնանք, կը պարբարաբ
կըրնանք՝ Բաթուի ներքաւանքը։
Զեւտի մը այդ հողերը ներքաւանքը
խոստութեան տակ մնացած հողերն են
որոնք պէտք է կցուին, կ'ըստի Ա-
զգրեցնանք։

Գաղտնի չըլլալով Իրանի հե-
տ ՄԱԿ-նաւադիտելու անուցած հե-
տնաքրքրել, իրապէս կրնայ անհե-
մեք ընդունի վարկածը թէ Ուշադրե-
լին կը խորհի Իրանի հաւաքի
կազմակերպ Դարբարդի հարցը։ Ե-
րբով կ'ըսէ թէ Իրանի ժառանգ-
ան ծրագիրը երկու ատենից կ'ը-
քանաւորուի ինքից է արեւմտեան լը-
րագիրներուն եւ ամերիկեան
փորձաքննարկներու կողմէ։

Եթէ ՄԱԿ յաջողի այդ ձեւով լը-
ծել Դարբարդի հարցը, լուծում
կ'ըլլայ հովանաւոր կարեւորագործ
կինսիւր, յետոյ Հայաստանի, Վը-
րտանի եւ Արքեպիսկոսի նոյն ատն

անդամակցութիւնը կ'ապահովին
ՕԹԱՆ-ին։ Առով, նախ յուրջ քալ
ըր անունաւ կ'ըլլայ Հարաւային
Հովանաւոր Թուստանստան զուր մը-
լու մտադրութեան մէջ։ Ապա հա-
մար կ'ըր բաժան Իրանը ցեղային միա-
ւորներու բաժանիլով բնագործութեան
կիրարկումին։ Յատկապէս այս
վերջին կէտը կը կապուի Իրանի վը-
րտանքի ամերիկեան յարձակումի պատ-
ճարեան ժամուրդ «Բրազիլի աշ-
րիւրանքէ տեղեկութիւն կը հա-
զորդէ։

Կիբրոյի անկարելի չի նկատել որ
այս տարբերակը ընդունելի ըլլայ
Հայաստանի, որ այսպիսի շահեր
ունենայ որոնք զինք մէն Ռուսաս-
տանի հետ ապովարակական գոր-
ծողութիւններէն հրաժարելու։ Կը
մնայ հարցաբեր մանրամասնի։ Դա-
րբարդի հարցը ըստ ընդհանուր ըը-
նդից պէտք է կրէ, երկրորդ տար-
բերակը ընդգծել նաեւ Ռուսերի
կողմէ 1915ի ցեղասպանութեան
անհաշուէ։ Բան մը առանց որուն
անկարելի է հայեւթեական յարա-
բերութիւններու բնականոնացումը։

Այս վերջին կէտին նկատմամբ
ստիկնի հարցումը անցուն կը բերէ
թիւրբեր կ'ըր նկատմամբ՝ նման
քալով։ Ռուս կ'ըր նկատմամբ պա-
տախտաբար դիմելու է պայմանա-
ւորաւոր զեւեղելու «Եթէ չնկատմամբ
այլ, Ռուսերը յայտնի կ'ունենան
նմանազում, եթէ անկէ չնպզի նը-
թական է հողային հատուցումի
հարց մը։ Հոս, պէտք է ըսել որ Ռու-
սական իրաւունքական է Կիբրոյի
վարկածը, քանի որ զոչացում ա-
պիկներով ու ձեւերով Ռուսերի
հակադրուցած է որ ի վերջոյ կրնայ
որ մը «նմանազում» նկատուելի կեց-
ւածք մը որ արդեւոր, եթէ ապահով-
վութիւնը ունենայ որ այդ զոչացում
հարցը պիտի փակուի։ Այսինքն, ա-
րեւմտահայտութեան պիտի զոչա-
նայ խօսքով, փակելով թղթաբով
զերթէ հարեւորութեան թղթաբով
մը որ հիմնապէս կը կարծէ մինչեւ
այսօրուան իր կրուստներուն եւ
ծանրադրի ընդ Ռուսերի հան-
րապետութեան։ Թուրքերու ընդա-
ռայնութիւն երկրորդ մէկէն հնա-
շուրին կրնէ համար ոչ վիրաւար-
կան ծառք Դարբարդի կ'ունեն-
ք։ Այլ խօսքով՝ Ժողովուրդը
ընդունելով, երկրորդ մը յաջողակա-
ներու շատախիբոր վերջնապէս այդ
մեղքը պիտի ընդունին, քայքայ զու-
նուէր է ձեւ մը որ ստիկն ծըր-
բորէ՞ ըլլայ, չվիրաւոր կրնէ
աղաչան իրաւունքներուն։ Ինչ
անկախից ի վարկածը որ այս պարտ-
ալին պիտի վիճակ ամերիկացի
խեղճ զինաւազմաներու։ անոնց
ընդ պիտի յանձնուի ի շահ իրենց
հարկերի պետութեան այդ թաղը
հարցին լուծումը երեւոյն առաքելու
թիւն։ Կիբրոյի կը վարկածին միա-
կումը իրենց քայքայելու պատ մը մտնելով
այդ զինաւազմաներուն ժողովին
մէջ, կ'ըսէ թէ Հայերու հատուցում
մի պահանջին պատասխան կրնայ
ըլլալ Դարբարդը։ Պէտք է ըսել որ
ուս թաւական լուծումը թէ ամերիկե-
ան եւ թրքական մտայնութեան
Հայերի իրենց պատկանող Դար-
բարդի կը փոխարինին 1915ի կու-
րստանները - Ժողովուրդը, հող, ա-
ստուցանք, մշակույթ, են, - Բա-
թուն իրեն չպատկանան նոյն Դար-
բարդի փոխարին տէր կ'ըլլայ Իրանի
հիւսիսային գոտիին։ Իսկ ՄԱԿ-նա-
ւադիները կը յայտնուին կարգա-
րէ-վիրաւոր գերով։ Թէ ինչ։

ՄԱՐԱՐԱՐ

Գ Ո Ւ Շ Ա Մ Տ Ե Տ Ր

ՄԻՐՈՒՆԻՒՆ ՀԻՆԳ ՍՆՏՈՒԿՆԵՐԸ

Կրնա՞ք վստահօրէն ներթափել
որ Սիւրուին համար բանադրու-
թիւններէ կամ աքաղի շատ ակն-
ման աղէտ էր կորսնցնել իր ձեռա-
գիրներով ու ստեղծագործութիւն-
ներով լեցուն հինգ անտուկները։
Այս անտուկները երբեք չգտնուե-
ցան ու իրենց հետ տարին Սիւրուին
անհամար անտիպ ստեղծագործու-
թիւններ, ինչպէս նաեւ արդէն
սպուստ յորտանանքէն մէկմէկ օ-
րինակ։ Ինչպէս պատահած էր այս
աղէտը։

1944ի Սեպտեմբերին Սիւրուին ա-
ւարած էր իր աշխատանքը Ռու-
ստանի Քուրթէ-Արձէ քաղա-
քին մէջ եւ պիտի վերադարձար
Պուրթիէ։ Վերադառնալէ առաջ
Գաբրիէլ Գրիգորեան անուն թաղակ-
մի մը մօտ թղուց հինգ անտուկ-
ներ, որոնք Սիւրուին արողջնական
արեւինքով լեցուն էին եւ ամէնէն
կարեւոր կը պարտաւորէին Սիւրու-
նի անտիպ ստեղծագործութիւնները,
բանաստեղծութիւն կամ Թա-
տերապալ։ Մօտաւորապէս երկու
ամիս վերջ Սիւրուին, ինչպէս տե-
սանք, ձերբակալուեցաւ համալսա-
լարներու կողմէ եւ աքաղաղուեցաւ
գլխի Սիւրուին։ Աքաղաղ ասորին
ընդ, 1947 Սեպտեմբեր, Տիկին Սի-
րուինի կը անուանին հինգ անտուկ-
ներ եւ կ'ըսէ Վրէժեաններէ։ Վրէժ-
եան, երուստի Փափաքեանի միջը-
նա Գապրեան անուն անձի մը կը
ղղկէ անտուկները։ Բայց անտուկ-
ներ չեն գտն։ Տիկին Սիւրուինի նոր
մէկ անտուկի վրայ Վրէժեան կը
յայտնէ թէ երուստի Փափաքեան 4
ամիս առաջ Արձէ-էն վերցուցած է
անտուկները։ Տիկին Սիւրուինի
զայտըյթը կը յայտնէ Վրէժեանին։

1955ին, երբ Սիւրուին վերադա-
ռած է տաւար անուն աքաղաղ-
ու, կը գիտէ՝ Հնոր Կեանքի գիկավա-
ր անտուկները։ Տակաւորութիւն
«Հնոր Կեանքի գիկավարներէ Տի-
րուին Տիւր Գիւրգեան կը պատասխա-
նէ որ յոյս չկայ անտուկներէ։ Ան-
կը մանրամասնութիւն չի տար։ Եր-
կու ամիս վերջ Վրէժեանի կայքէջի
Սիւրուինի ու կը յայտնէ թէ Թե-
րուս րանքի մը մնացած ըլլայ իր
բով։ Նոր յոյս մը կը ծագի, քայքայ
այդ այ յարեւանքն է։ Կը սպասէ,
Վրէժեանին դարձակ կը գրէ որ
ղղկէ իր բով մնացածները։ Միա-
ժամանակ կը գիտէ երեսուն մէկ
արեւիկաներու, որպէսզի անտիպ
պարզուին թէ ինչ եղած են անտուկ-

ներուն։ Երկար Թղթակցութիւնն-
րէ վերջ Վրէժեան վերապէս կը
պատասխանէ որ իր բով լան չկայ,
Թերուս րանքի մը մնացած են կամ
սարեաններու մօտ։ 1956ի Սեպտեմ-
բերին Սիւրուին Վրէժեանին կը գրէ
որ կամ սարեանները որեւէ տե-
ղեկութիւն չունին։ Նոյնմեկին Սի-
րուին կը տառնայ Վրէժեանին հո-
լակապ պատասխան մը։ Վրէժեանի
կը պատասխանին մէջ կը արդէն
Աստուած Սիւրուինին նոր ու ու-
նայն տայ, որպէսզի կարուածն
ըուն անդ նոր գործեր արարուի։

Այս է որդիանալ Սիւրուին
հինգ անտուկներուն, որոնց մէկ
Սիւրուին ունէր անտիպ բանաստե-
ղծութիւններու 14 հատորներ, մէկ
երկը տարբեր անտուկ։ 16 թաւա-
րակապեր, 9 պատմական փերու-
րակապեր, ուսումնասիրութիւններ։
Անոնցմէ որքա՞նք անտիպ էր
յայտնի չէ։ Բայց կորուստը ահա-
ւոր է եւ Սիւրուին իրաւունք ունէր
այս կորուստին համար զուրկը քա-
րէ քար գարեկնի, որովհետեւ գի-
տեան որ ամէն հնգյիտի կը գրանի
մէկ տողին վրայ իսկ կը դրուէ, եւ
ամէն հնգյիտի գիտէ որ եթէ իր փ-
ստը անդամ կորուսէ, անդամ չի
ալ պիտի չկարենայ գրել նոյնը։

Սիւրուին այսօր միակ Վրէժեանի
մէջ յայտնի գիտէ է իր ուսումնա-
սիրութիւններով ու պատմական
վկայութիւններով, այս խօսքով
կրնա՞ք զինքը նկատու հայ մշակու-
թի գիտականներէ մէկը։ Բայց
Սիւրուին պիտի կարենա՞ր դառն իր
բանաստեղծ ու թատերագոր նշա-
նաւոր դարձած ըլլայ, եթէ այս
անտուկները կարուած ըլլային։
Ո՞վ գիտէ։ Սիւրուին մինչեւ իր մա-
հր անհիշքներ ու նախաինքնիկ
ստեղծուք թաղակամ կարուած ան
անհիշքն, որոնք պատահաւ դը-
ւած էին անտուկներու անհետացում։
մին։ Անհուրթիւն կըրայ այս ինչը-
քին մէջ, անտարբերութիւն, ան-
պատասխանութիւն, ան-
պատասխանութիւն, թէ քա-
ղաքական այլ կորուստներ արդեւ
ներ։ Տարիներ վերջ, 1964ին, Սի-
րուին, որ ստակին իր յոյսը չէ
կարած անտուկները, գիտէր որեւէ
սխալման արեւիկաներու տարեկա-
թեան ու ինչպէս որ հետաքրքրի
կարուած անտուկներու պարագա-
րէ։ Եւ այսքան։

Սիւրուին այս վերջին գիտումն
վերջ մօտաւորապէս 9 տարեկ
սարեանք եւ հետագայ կրնա՞ք ըլլայ
ուս են երբեմն գիւրեմներ կը գտնէ

կրնա՞ք մտածել որ հայեւթեան
յարաբերութիւնները որ մը որեւէ
անգիւր կրնա փոխարինուի հայեւ-
ազգեւորականութիւնով, կամ հայեւ-
թեւականութիւնով։

Այս ու այսօրուան համար այլ
անտուկներին հարցերու մասին թա-
կական պերճաբան է Կիբրոյի էյնի
կը վերաբար։ Գիտէ՞ք ցոյց
այս Միւրաւոր եւ Սիւրին Սիւրուին
փորձաքննութիւն, ինչպէս ամերի-
կացի փորձաքննարկներ արարա՞ր
թաղակապ, ձգտումով անկի իրեն
գիրներուն ձեռնուց կու տան
լուծումներու։...

Ա. ԹՈՐՈՅԵԱՆ

ԳԻՏԱԿԱՆ - ԱՅԺՄԵԼԱԿԱՆ

ԹՄԲԵՑՈՒՑԻՆԳՆԵՐՈՒ ԱՇԽԱՐՀԻՆ ՄԷՋ
ՏԱՐԱԿԱՎՄԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԳԱՆՔԲԸ (canabis) ԱԼՔՈԼԻՆ ՆՈՒՌԱՉ ՎՆԱՍԱԿԱՐ

Հոգեբույժ զեղադործ Տեյլիտ Նաթ Հետազոտական իր վերջին առև՝ զեղադործ, Մեծն Բրիտանիայի մէջ էր գործող թմրեցուցիչներու դասաւորումը շարքադրումի կ'ենթարկէ: «Տը Ինտիմիտորը» օրաթերթին կողմէ ասով մտնում, կանոնի վեղադործ վաճառքները չհաղադրուող զուտ: Կր զոտէ: Արդարեւ վերջինս օրաթերթիւր 1997ին կանոնի գործածութիւնը անպաշտօն ձեւով գերու առաջարկով չանդէս եկած էր, վերջերս իր կեցողութիւնը բարձր րովին փոխելով աճապար չհնչեցող գործածութեան ապամովիւն փախելով այս նոր թմրեցուցիչին նրկատմութիւնը: Նախ կարծ յիշեցում մը այս թմրեցուցիչէ մասին, դիտաւ կան անունով գանձալիւր «Նոգիկան կանիֆ» (շամվոր) րոյտն է որով պարտաւորում թմրեցուցիչն այս նշան անունը կը կրէ, կոչուելով նաեւ Նալիկ կամ մարիխուանա:

Ըստ վերջին ուսումնասիրութեան, կանիֆը անցնալիս բաղդատմութիւնը շատ աւելի ուժգին րնդել կը դրսեւորէ եւ արբուեղի չափած րիտատարներու անձնաւորութեան կազմութեան տեսակէտով լրացիլ խոնդարումներու դուռ կրնայ լրացնել: Տեյլիտ Նաթ իր արշաւապիւնները յետ ուսումնասիրութեանց առաջարկած են դասաւորում:

փախուցչ մտածելով իր կրտսեր արիւններու մասին: 1973 Ապրիլի 7ին աւ իր աշխարհ փակել: Մէկ օր առաջ լրացուցած էր իր 83 տարիները, քանի որ ծնած էր 1890 Ապրիլ 6ին:

Որքան ժամանակ անցած էր այն երջանիկ օրերուն վրայէն, երբ երիտասարդներ Դանիէլ Վարուսեան ե. Յ. Ը. Արտուրը, ջով ջով կ'աշխարհաբարտակէր իր արքայ 1934-ին ապուած իրենց առաջին տարեգրքը՝ Ճնաւասարգը: Մօտաւորապէս 350 մեծահասակ էէրով փառուր գիրք մըն էր այդ, ուր

րում մը, որ բրիտանական եւ միջազգային հեղինակութեանց կողմէ ընդունելի է, թմրեցուցիչներու վրտանդներ արժեւորելու ուղղութեամբ:

«Տը Լանսէթ» գիտական շանդէին մէջ յոս տեսած այս ուսումնասիրութեան մէջ, ինչքոյ առաքելայ ջան ինքերու վառաշնորութեան առաջնորդ Նեւտեան կերէ չափանիշներն չամաճան վերլուծումի ինքնարկուած է. թմրեցուցիչը գործածող անձին մարմանակ վնասը, ինչպէս առաքելայ արտադրութեան կախումէ վիճակ ստեղծելու ձգտում մը եւ անոր գործածութեան՝ ընկերութեան վրայ ազդեցութիւնն էր: Այս չափանիշներու լոյսին տակ, Հետազոտողները թմրեցուցիչի հոգեբանական եւ գիտական ուսկանութեան թաղկացած երկու դասակարգի մասնագէտներու շարքա թմրեցուցիչ րածում են, ինչպէս լով իրենց մէ արժեւորել վերլուծելայ ջան արտադրութիւնները, 13ն 3 ինքերով: Ինչպէս էր յայտնուի կաղմաճ ցուցանիշ մէջ, այս ուսումնասիրութեանց յաղորդող շարքա ինչպէս արդիւնները չեն չամապատասխանը Մեծն Բրիտանիայ մէջ ներկայիս էր դուր չամապագին:

Զուտ քննիկան բաղադրում:

իրարու չետ ժամադրուած էին չըրնիկ րոյտը գրողները: Դրականութեան հոյակապ գանձարան մըն էր, ուր կային նաեւ Սերգեյեւի թաւաստողութիւնները, Դանիէլ Վարումանի թաւաստողութիւններուն թով:

Մեր գրականութիւնը ինչ նուաճումներ կ'արձանագրէր եթէ Ճնաւասարդները շարունակէին յաւորանիքն առնելու: Չնայելով անորեան իւս: Չնայելով: Նրոյն հեղինակներէն մէկը չըրգայ վերապրել, միշտ այ աղբէր տեսանք թէ ինչ կայ:

Ռ. Հ.

թեան անուններէ կազմուած այս ցանկը զանց կ'անենք, ընթերցողը չմտաբերենքու նպատակ: Միեւնիցեան պարագայն թէ չէր յիշեր եւ քաջակեր այս դասաւորումին առաջին երկու ստեղծողը գրանւ, իսկ կանիֆը տարածմէ կերպորդը, ալքոլէ (հնդգործ) վերջ, այս վերջին գործածութիւնը օրնով արդիւնաւ շարքայէ: Իսկ ճշգրտագին կը գրաւէ միայն 1894 կարգը, մինչդեռ ներկայիս այն մարկ կ'աղծէ ամենամոտապար նկատւած թմրեցուցիչներու շարքին:

Ուսումնասիրութեան ամենահետաքրքրական կէտը այն էր այլըրը կանիֆին շատ աւելի րարծը ընկերային վառելի կը ընելայնքը, չնուարար չամաքին առաջնութեան չամաք անի տղէ կը նստի: ան առաջնական շատագոյնութեան 50 հազարից պատասխանատու կը չանդիտանայ եւ ընկերութեան վրայ չարած աւելներով չէր յիշէին վերջ կու գայ:

Գալով ծխութեան, այս վերջին ուղղակի թէ անուղղակիորեն հոտաւորուցանիլ կարմանաններու 40 տոկոսով դիտուր պատճառով կ'ըլլայ: Ան հերքուցի եւ քաջակեր վերջ երբորդ նիւթին էր որ ստարաւ կայութիւն կը պատճառէ:

Կանիֆը այս դասաւորումին մէջ ստղը կը գրաւէ, քանի որ ժամանակներու առջ տուած են որ ան առաջնութեան վրայ աղբնեցութիւն կրնայ գործել (նոյնիսկ եթէ անոր չափաանցուած պարտաւոր մասնաւոր չէ), կրնայ որոշ չափով կախումի վիճակ յառաջանցել եւ իր աղբնեցութիւնը ընկերութեան վրայ այ ուր արձագանք ունենայ, կը թաւէ ժամանկ իր ապօրինի չընկաւորութեան եւ պատճառաւ քրեական չաւառի արարելու իր, իր սովորաւ առաջնական ծախքերուն, չնայաւ կանիֆին վրայ գործած լոյսի անընդուն մասին:

«Տը Ինտիմիտորը» կը մտահոգի մտաւորը «skunk» կոչուած կանիֆի մէկ տարբերակով որուն գործածութիւնը չհոգնած է աւել լայն տարածութիւն կը գտնէ եւ ուր ուժգնութիւնը 2.3 անգամ աւելի է, քան՝ սովորական կանիֆին (ե. ոչ 25 անգամ, ինչպէս իր պիղը յիշակ օրաթերթը): Ի դէպ, «skunk» մշակուած է այնպէս որ իր

աղբնեցիկ բաղադրէլ THC-ի չամաւորութիւնը աւելի րարծը է: Այսուհանդերձ, ներկայիս որեւէ փաստագրութիւն չունի թէ «skunk» յաւելալ ինտասարկը աղբնեցութիւն ունի կամ աւելի դիւրութեամբ ստաւ կախում: Երկուսի կը անդգնէ: Կարելի է չնայաւոր նաեւ թէ կանիֆի գործածութիւնը աւելի ուժգին թմրեցուցիչներու սպառումն կը մղէ: շատ մը երիտասարդներ առաջին կանիֆը ծխած ըլլալու, ուղղակի հէրոյնի գործածութեան անցած են: Ասոր փոխարէն ծխալիս այ կարելու դեր կրնայ խաղալ, քանի որ րոյտը թմրածութիւնը իրենց վրայ երիտասարդութեան նախ ծըր լողող եղած են:

Ինչ կը վերաբերի երիտասարդներու կանիֆի սպառումին եւ ինչպարարութեան միջոցով գործիւն ունեցող կանիֆ, Տ. Նաթ ի. իր գործածակցիւր ուսումնասիրութեան ալ այն աղբնեցիկը որուն ժամանակին ընկալելի էր խաղացած են այս ուղբութեան մէջ կանիֆը պատասխանատու է միայն Մ տոկոսով այս հոգնական հիւսնողութեան երեւման: Իրականութեան մէջ, կանիֆը այս հիւսնողութեան իրենց ստեղծելի աւելի կրնայ զանց փառաբարցնել: Ան էին կախում եւ կանիֆի սպառումն յաճախականութեան եւ քանակին:

Վերջապէս պէտք չէ մոռնալ որ կանիֆը ապօրինի արտադրութիւնը զոտուէլ ստղը Շարքաւոր տարբիւր շարունակ իրենց զեղծաւաճում էր (Վիքթորիա թագուհին, իր ցանկեր ան օրելու նպատակաւ այս թմրեցուցիչը կը դործածէր): Արգելաւ: Դանաւորին կարգ մը հիւսնողանցներու մէջ կանիֆը րովիչ նպատակներով կը գործածուի, մասնաւորաբար քաղցիկը ստաւ պող հիւսնողներու սիրտխոտուէր եւ փոխել կապանցիւն չամաք, ինչպէս նաեւ յաւանք գիտապարկ պարագային եւ րոյտը դիւրանցիւն չամաք: Այսուհանդերձ, արպողներ կը զգուշանին երիտասարդները այս արտադրութիւնը գործածել, որովհետեւ երիտասարդ ուղբնեցիկը չաւառարար այս ինքիֆին նկատումը աւելի խոցելի են, չաւառարար որ ներկայիս շատակ գիտական ապացոյցներ գոյութիւն չունին այս պարագան չաւառարար չամաք:

Գաղբ ՍՈՒՐԻՆ ԵՆԻԲԻՐ

ԱՅՎԱՅՈՎՄՈՒ
ՊԵՆԱԲԸ
(ռուսերէն բարգմանք
Մարգարէ Երեւան)
Լ. Ա. ՎԱՐԵՐԻ
Ե. Ս. ԳՐԻԳՈՐՈՎԻՉ

ՄԱՍՆ ԵՆԻԲՐՈՐԴ
ՑԱՐԻ ՇՆՈՐՀԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Այժմ, պարզեցում գրառելով, Հայկազունին մասնում էր, որ իր ներկայութեամբ տեղի ունեցած այս ձեպին ինչպէս ընդհանուր թան ունի որ անկարողի հետ: Դանիէնը, ժամանակ էր նա, այդպէս կոչուաւ ու անպարտաւ չէր լինի եւ չէր արժանարէ իրեն ապաւանտ ստղը այս երկրէ, եթէ չլինէին վեկորակում նաեւ մարդիկ, անպատան եւ մեկնեա, որի առաջ, ինչպէս Հայկազունին լոյս էր Վարդապետը, արտւած էին անմասնազայի չամերները Պեներուրգով:

կոմար չէր ընդունում անդիպել ուսկ կաղաղութիւններ, ընկալելի Վարդապետը, Այնպէս ու Գալիլէին էին եւ քաջիկաղ խոսքաւոր էր տարբերելու արտաւարտ առաջ:

Յանկարծ կանիֆին արեւ. Օլնինն էր: Մօտեցաւ, թեանցով կերել պատմութիւն եւ անկե ըստ Նեւէլ մտաւորիւրով: Այս րանկարծ կանչ առաւ եւ անձնափայտին յիշեցումը տասն:

Ին մասնակի թու եւ զո առաւումաւոր շնորհէր: Միայն եւ չեմ, որ թու մէջ անման եւ գնաճաւորում եմ այդ րաւաղիկ օժտումաւորութիւն: Պոֆիները չարեւ շանիկաւորէ չհայած էին թու «Երազիկ մասնութեամբ»:

Հայկազունի, սերբը թիւրապ: Նա չափաւորում էր, որ աւ սովորական գրկուած է, այլ մի թան աւելի է նշանակում:

Անձան Այնպէս խոսելու ցուցանանքն էր րաւաղում: Ան չէր ցանկանալ չաւառարար անդիկ գալիք ծովակն մի տեղաւոր պատկերից կոտակ: Դանիէնը չաւառարար, որ չհանգն էր ժամանակն է, որպէսզի մէկ իրաններէ է, ունենանք մէկ ծովակաւորութիւն:

Օլնինը, դեռ երկար գրառելը Հայկազունի հետ: Երանք երբեք թանանկեցի այս ժամանակ, կեր պատաւորները չանցնում էին հիւարարէն ու

միւս չաւառարներէ մտնելու:

Այդ գիշեր Հայկազունին չեմք Պատմահայ առաջ կանգնած, անրոյն Պատմահայ մայրում էր դէպի արեւելք: րացւում էր օրը:

Երկուշաբթի Պետրոպոլիսում տարւոր իտաւարը ըստ պատկանելի յանձնարող, Հայկազունին հիւանք ձեւաւոր: Դանիէն իրենց դուրս էր եկել: Նա, թիւղը կարծ ժամանակով, չէր ուղղում դրկուի աղբիցի: Ճնտու ու րաբիւրեւ ինչհանգ, արտաւորումը կ'ըրկուր զո զմեք, ստղի տակը: Գնալը, որ ակաւորմիտ Հայկազունի չովանարում է ինքը՝ Դիւրարուտակ անկանիկայի պիւրկընդուր: Եւ սովորական չանկարտաւար կը ինմար ընկալարաւան:

Այդ տարի աշունը ըստ յայտ չաւառ: Պետրոպոլիսում պիւրեւիկն անընկեր իւր իւր իւր յանկար ձեւաւորութիւնը ստարակն եւ րաւաղներէ պարը, իրենցը ինչ օրը: Ուսումնական երկիրը րարծը եւ ու վիշա, եւ նրա վրայ ոչ մի տեղ չէր երեւում:

Անտրանիկը 24ն էր փոքրիկ, Դիւարակով անկանիկայ չամաղոր ժամ չաւառակն էին Շոքերիւրը, Կորոյրիւրը, Յիւրիւրը, Երազիւրը, Մարտարիւրը, Շահիւրը, Ռամաւարիւրը, Կուրիւրիւրը, Լոյսանիւրիւրը, Պիւնիւրը: Երանք յուր

ւած էին, եւ ինչոր րանցի ուղեւորում րարծը ծծողարում էին: Ժամանակ տ ժամանակ խոցել մէկ կամ րոյտը փաւին րարծարութեան արտաւորում էին Հայկազունիւն անընդ: Այդ ժամանակի եւ կրիտաւոր նկարիւնները գլոյնները իւր յանկար յաւելուք Հայկազունիւր յանկար զեւելք: Ստաւ ժամանակ ու ստղերը: Այս տարբերակ տարբերութեան միայն փոքիկ ծիրանը զանաւորում էր, իսկ անընդիկ էր կանիֆ վրայ րաց ցանկեր մէկ ու րաբեւելի գիտաւորում շարակ էր անկանիկաւորէին: Գիտելը, որ արանք Այնպէս իւր յաւառը աւանկներէն են Այնքը փայլում էին մտակողի մի ընկրութեամբ, եւ նա չէր թաւաւորում էր երկուտարներէ ջնծուրութիւն:

Երանակաւ աղբ ինչպէից նրան սթափեցիցը կոչուի կամ: Մի քանի քալի իր իւր կանչ էր աւել մի կողմ, եւ կաւառարարը՝ կողմ ու կողմիս միկրարի մը հակա, որ Նալիկ եւ անպաշտ միկրին պատմւ, րաւաղում էր նաւած անկել:

Չէր, միջ աղաւ, Ե՛կ արաւոյն:

Դանիէնը դաւապանք վաղից զեւի կաւիկ իրկաւոր գանձը: Անանկ նաւած էր Դանիէնը:

Անու... Ինչ ուղեւորութիւն, ստաւ ինչ պատմում... շաւառարակայ պիւր միկրիւրը Դանիէնը վերգովում:

ԻՍՐԱԵԼԻ ՆԵՐԳԱՂԹՈՂՆԵՐԸ

2007ին ուշադրություն դարձան որ մեծացավ միջազգային Իսրայելի ներգաղթողներին թիվը: Ցույնի 25ին մեկնել է 600 հոգեկոթ խումբ մե, Մադենյան և Փարիզյան երկու օդանավով: Ներգաղթի կազմակերպել է հրեական գործակալությունը՝ լայնածավալ է թե՛ անցած տարուրին 10% աճեցած է մեկնողներուն թիվը: Մինչև տարեվերջ 3000ի չուրք ներգաղթող են կը սպասուի Իսրայելի մէջ:

Ներգաղթողները կը տեղադրուին Երուսաղէմ, Նաբաթիա, Ալեքսոն, Ենե, րոտ Համարկումի նախարարութեան և Հրեական գործակալութեան մէջ ծրարդին:

Մեկնողներուն մէջ կան երիտասարդ Երիտասարդութեան ինքնիշխան ու զինուորական ծառայողներ: Զափաւանները յաճախ կը ծրարդին

Ճիւղերի իրենց գործունէութիւնը հոն փոխադրել: Երբեմն վերջի պատասխանը դժուարութիւն կը ստեղծուի:

Ճերար Պէնիտո ներգաղթող ժըն է: 1970ական տարիներէն ի վեր աշխատած է Բնիքաւարական կուսակցութեան Համար: Եղած է նախագահ Միթերանի շարժավարը: Մասնակցած է Ս. Խուսայի ընտրապայքարին այ: Իրէն թէ՛ երբայերէնի ղեկավարութիւն մակարկաթը ունենալէ ետք թիւրքական փոփոխութիւնը երկրին քաղաքական կեանքին:

Նոր հասոցները ղեկավարուած են նախագահ Փերէքի, Համարկումի նախարարին, Հրեական գործակալութեան նախագահին կողմէ:

ԳԱՂԱՆ

Ժրնեւի պայմանագրերուն թիւ 3 յօդուածին ևս անոնք այլեւս պիտի չեն խթանուին շարքարանքի կամ «նախապայքարի» և վարկերէնի» արարքներով, ինչ որ սակայն կրնայ սեղ ՍՄԱՆ, որ վերադառնալ իր կուրսէ մեթոններու, դատաւարութեամբ: Ըրող ժողովրդավար երկիրներուն մէջ: Արդարեւ, Պուշին հրովարտողը թիւ իւր սոյն ՍՄԱՆ, որ ղեկի իր զաւորին մեթոններուն: Միտրոնով, այդ թէ՛ թիւերէնը պէտք է յարցան ժրնեւի պայմանագրերը գործնականին մէջ, կատարողներին: Իրաւապաշտները, որոնք անցնալով օգտագործած են օրէնքադրութեան թիւերէնը և մանուսնապատ քաղաքականութիւնը որտեղ արդարացիութիւնը Համար վատահամարութեան վարկերէնը: Եթէ նախագահական հրովարտուող քաղաքականութիւնը սեղանի նուազագույնները և կոնքի ղեկ արարները, շանդարդաւար զանի արդիւնները և այլ խիստ մեթոններուն զոր ՍՄԱՆ կ'օգտագործէ ղեկ վերները:

Իշխանութեան Համաձայն, այդ թիւերէնը անհամաձայն և Ալեքսանդրի գործակալներէն տեղափոխները զաւորին Համար: Իրաւականին մէջ, ուսումնասիրութիւնը իր ձեռք Հակառակը կը փաստեն: Իշխանութիւնները կ'ակնարկեն որ ՍՄԱՆ մեթոնները, բանախոր չեն ևս պէտք է զաւորին մասն, որպէս ղեկ բանասիրականները անդիտանան

ՍԵՐԻՆՈ ՆԱՀԱՊԵՏՆԱՆ ՆԱՀԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԹԵՆԵՆԱՌԻ

Պուշինու Արեւս նահանգի խորհրդարանի անդամ Սերիո Նահապետան նշանակուեցաւ Պուշինու Արեւսի նահանգապետութեան թիւ 1 նախագահութեան թիւերուն: Սերիո Նահապետան Սերիոյ գահին մէջ և Սերիոյ ընտրական խմբակի թիւերին կողմէ:

Սերիո Նահապետան որ գահին և Սերիոյ թիւերին ՈԱԿ ղեկավար ղեկավարին Նահապետ Նահապետան, ինչ ևս անօրէնը նոյն կողմակերպութեան պաշտօնակիրը Սարգսյան պաշտօնակիրը Սերիոյ, Նահապետան երեսունին է, և իրեն այդ:

ԴԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԴԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԹՈՐՈՒԹՅՈՒՆ Հայ երիտասարդական կեդրոնի թափին մէջ, Ցույնի 6,7,8-ին տեղի ունեցած է Կեդրոնի ամառային փառատօնը, Հաստատուած Հայկական վրանի մը տակ: Երեք օրերու ընթացքին ներկայ գտնուած են 7000-է անդին այցելուներ: 11րդ տարին է որ Հայ կեդրոնը կը կազմակերպէ իր տարեկան ամառային փառատօնը: Կազմակերպելէ յանձնարարութիւնը քաղաքական և քաղաքականութեան ղեկավարութեամբ Վահէ Բաշեանի և 200 կամաւորներէ: Ետեւորակ փառատօնը սպասուած է մօտ 90 հազար տղարի Հայ տղանքի մօտ կը յաւաքուի Հայ կեդրոնի նորօրէնութեան մասին:

Եթէ ինչ պիտի պատահի իրենց: Մնաց որ, կը գրէ անկերպան օրաթիւերը, կերպարուած ըրող մեթոնները ինչ կրնայ երկար ատեն զաւորին մնալ և թիւմի կատարողութիւնները անոնց վրայից մօտեցի երկար ցահիլը ունեն, որոնք կ'ունեն կերպարան և շորհիլ Պուշին, թափ թէ Համապատասխան են ժրնեւի պայմանագրութեան:

Թ. Ա. Թ.

պիտի, անցնալ տարի Պուշինու Արեւս նահանգի խորհրդարանին մէջ յաջորդող Հայոց Նահապետութեան նախագահութեան խորհրդարանին ղեկավար յաջորդող Նահապետներուն, թէ՛ Պուշինու Արեւս մայրաքաղաքի խորհրդարաններուն կողմէ: Անկեղծութեամբ, որ իր նախագահը, այս տարի Ապրիլ 24ի թուականին զուգուրող փութիւնը մեծանշանուն, նախարար խորհիլը, մարզիկները մէկ վարկերան լուրձիւն պահեցին ի իշխանակ Հայ նահապետներուն:

Ինչքան խմբակցութիւնը իր ընտրապայքարին պիտի սկսի Ս. օգոստոս 10-ին: Նախագահական ընտրութիւնները տեղի կ'ունենան Հոկտեմբերին, և խմբակցութիւնը կը ձգնի հասնիլ պարտիան: Եթէ Հասնիլ իսկ, Սերիո Նահապետան ինչ թիւերուն նշանակումը իրենց ներգաղթական յաջողութիւնն ժըն է, և ևս անկար արդէն կարեւոր յաջողութիւն ժըն է իր սպարքեպիւն Համար:

ԱՇԽԱԿԵՏԱԿԱՆ ԵՐԱՊԱՏՈՒՄ ԴԵՊԻ ՀԱՍՏԱՍՏԱՆ

Ինչպէս ամէն տարի, այս տարին ևս, զարգացան ձեռնարկի արդարաւորութիւնը օգտուելով, Հայ Կեդրոնի Ս. Գ. Լ. Հաստատութեան «Գերբ» Զննողները երկրորդականին և ՀԵՄԻՄ «Մարի Մանուկներ» երկրորդականին աւարտական զատարանի աշակերտները մեկնեցան Հայաստան, ստանձնարար: Ետը 15 օր տեղաւ այցելութեան ընթացքին, աշակերտները կը ծանոթանան հայրենիքի անտարբեր վայրերուն, Կը հանդիպին Ս. Էմիլիանին և կը ստանան Ամենայն Հայոց Հայրապետ Կարգիւնի Ի. Թ. Զննողները և Արարատի տեղափոխուած իրենց վերադառնալ Ս. Արեւս, լաւագոյն տպաւորութիւններով, թէ՛ իր աշակերտներուն իրենց ազգային ինքնութեան փոխակերպութեան մէջ: Իրենց Համարին վրայ, անոնք կը հանդիպին Նաե. Փարիզ և Աթէն: Տարիներու ընթացքին անաւորութեան կարծած ընթացքով մըն է ստիպի, որ աշակերտները կը յաջողան անփական հիգիւլ, Հաստատար ձեռնարկները ընկնով: Ս. Գ. Լուսաւորի խմբակին շրջանաւարտները 1969ին այցելած են Հայաստան, ընկերակցութեամբ այն անտեղի տեղափոխուած Պուշինու Ս. Գ. Սուշինին: Անկեղծութեամբ, որ «Մարի Մանուկներ» աշակերտները նախքան Համարները թիւերը, այնցնելուն ՀՀ ընթացքներուն, ուր կ'ապրան Ս. Վաղարշի կ'արժեքաւոր խոսքով իրենց Հայաստանի մասին և բարի ճանապարհ մաղթեց:

Ա. Գ.

Պ. Արեւս

ՍՏԱՆԻՆԻՆԻ

ՖԱԳԻՆ
ՅԱՆՈՒՍ 2007

Հրատարակութիւն Համազգայինի
Կեդրոնական Վարչութեան
Պէշիւր

**ԱՅԿԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՊԵՏԱԿԸ**
(ուստերէն բարձրակարգ
Մարգարիտ Թեմիսիան)
**Լ. Ա. ՎԱԳՆԵՐԻ
Ն. Ս. ԳՐԻԳՈՐՈՎԻԶ**

ՄԱՍՆ ԵՐԱՐՈՐԻ
ՅԱՐԻ ԵՐԱՐՈՐԻ

Տեղանքի խոսքին ևս, ձեռք ուղարկուած իր, որ սակայն Հայկազգային իր արժանի Հայոցին է ստացել իր նախկին Համար, և Համարները վրայ են թեցնուած նրան, մեր ուսանողի սովորութեան, որպէս ըստ ըստ ըստ ըստ, որ, ինչպէս և Արեւսի մէջ ըրողը Հայաստանը, չէ սերունդ զաւորանալ ու կուրսի Դանտեքին:

Նկար... Ինչ նկար... այլապէս չարքեր Դանտեքին...
Մովսէսի տեսարան, ձեռք ուղարկուած իր: Պարսկ Հայկազգային ղեկավարութեան վրային, իսկական զուգահեռութեամբ: Հիմա արեւել նրան Դանտեքին լինում: Ժողովուրդ, Ժողովուրդ...

Բիւր, Յարկոյն սեր, չ'ուս, և կատարական վրայ օրապէս Դանտեքին կատարած:

Ձեռքը արդեան...
Կայր Արեւսի տեղափոխութիւնն ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդիպումը Արեւսի տեղափոխութիւնը իր արեւելին ասողին ղեկի մէջ ասում էին, որ ծնունդ դերանա է: Կա կարողանում էր Համարին ղեկի մէջ տեղափոխել և ներկայանալ ընտրութիւնն ու արեւելին, ինչպէս էր իրականում: Իր արեւելի թուան այդ յաւորութիւնները մասին Համարին ասում էր նաեւ նրա արեւելին ասողը Երանտեքին երկրորդը: Այդ Հայոցին Հանդ

(Եւր. Ա. Եղեմ)

Ինչ տեղ ու թէ իշխանութեան պիտու-
րը, այլ խորհրդակցական նախապահ մը
պիտի ըլլայ:

ԱՅՈՒՆԻՍԿԱՆԻ բրիտանական տիրա-
պետութեան պատասխանի ճճամբար
նշուած է յատուկ հանդիսութիւններով
որոնց մէջ չէ մտցուած երկրի յիշա-
տան այլ Ան կը համարուի Թուրքիա-
դան բարեկամութեան զարգացման մէջ
կարեւոր ներդրումի տէր պետական զէնք
մը: Մասով է որ Հայկական Յեղափա-
ռութեան երկու շրջաօրէ պատասխա-
նատուներէն այս մէկը ապաստանելով
Թուրքիայէ, ձեռնարկած է տեղուին
Թուրքիոյ կառավարելով խորհրդա-
յին իշխանութեան զէնք տնտեսական
պատեհքով մղելու: Իր երանք էր Արե-
ւելեան Թուրքիայէն ու Արաբիայէն
իւրաքանչիւր իր լոգոգրով խաղաղակա
ն համաձայնագրական պետական մը հիմնա-
մը եւ անոր մէջ կարեւոր դեր մը ըս-
տանմամբ:

ԿՐԵՄԼԻՆԻ հարստութեան պահպանուած
ու ցուցադրուած Ուլաշ (Թուրքիա)
Թաղարանը անգամ մը եւս կողպու-
ած է: Հաստատութեան պողոտայով ար-
կու մէջէն անհետացած են Հայկական
մեծ արեւելքով 38 տարեկան զարդերները:
Թաղարանը անցնալ ասոր ալ կողպու-
ած էր ու զոյգեր տարած էին Կրեմլին
դռնէն: Նշանաւոր «Քրեմլին» ժողովին
պարտաւոր է Հանդիսութեան ասիլ անդա-
ւած է Թաղարանին տնօրէնը, մինչ ու-
տիականութիւնը կը շնորհակալ լինէ ինչ
պարտաւորութեան մէջ անցնալու են
պատժաւագէտ ցանկացուած եւ յատուկ
արկի մէջ պահ դրուած ապրիլները:

ՅԱՌԱՔԻ ԲԱՐԳԱՒԱՅԱՆ
ՀԱՄԱՐ
ՇՆՈՐՀԱՅԱՐԱՌՈՒԹԱՄԱՐ ՍՏԱՅԱՆԻ

ՅՐԴԻ ՏԱՐԵՆԻԱԳՐԻՆ ԱՌՈՒԹԻ

Տէր եւ Տիկին Ժայ և Կոնստանտին
հան 1-000 եւրո,
Տէր եւ Տիկին Ալեքս Գորգուսեան 500
եւրո,
Հայ Մարգարիտ Տոն, Ան և Լու Սուրբ
Գեորգ Եկեղեցի 300000 եւրո,
Տէր եւ Տիկին Փիլիպպոս Շալեան, Տէր
և Տիկին Կարո Յովսէփեան, Ստեփան
սեփեան 200000 եւրո,
Մարի Տորոսեան 150 եւրո,
Ստեփան Փիլիպպոս 100 եւրո:

CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՆ

Կապուտ Նաչի Երմ. Վարդապետի իր
խորի ցաւակցութիւնները կը յարած
ընկերութիւն Մարի Քիւրանեանի և ընտա-
նիկին, իր ամուսնին Սահակ Քիւրան-
եանի մահուան տարին:

□

ՇՆՈՐՀԱՅԱՐԱՌ

Կապուտ Նաչի Կոնստանտինի ըն-
տանը մասնակցելով Շնորհակալութեան
ստացած է փոխառ ծաղիկի հետեւեալ
նուէրները ընկերութիւն Երմ. Կապու-
տեան հօր Մարի Ա. Քիւր. Կապուտե-
անի մահուան տարին: - Վարդապետի
Հայ Մարգարիտ Տոն 100 եւրո, Ան-Սու-
րբի Կապուտ Նաչի ընտանեացի մա-
նակցել 50 եւրո, Տէր եւ Տիկին Յով-
հանեան և Վերթիկ Փիլիպպոս 30 եւրո:

□

ՆԱԿՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Կապուտ Նաչի Տէրմի ըն. Քաւարեան
մասնակցելով կառավարչութեան մա-
նակցելու երկուսին՝
Թ Ա Լ Ի Ե - Ի
Համերգը, Հիլիտմիք 21ին, «Բարսիլոն»
տաղան՝
Կարեւոր, ապագայի տեղերը:

arménie
mon amie
AGENDA

VALENCE
centre du
patrimoine
arménien

EXPOSITION

du 26 mai au 16 septembre

Mon cher frère

Les Arméniens
dans l'Empire ottoman il y a 100 ans
Cartes postales de la collection
Oriando Carlo Calumeno

CENTENAIRE DE
CARZOU

A MANOSQUE
Du 30 juin au 30 septembre
du mardi au dimanche de 10h à 12h
et de 14h30 à 18h30

— Entrée libre —

Salle d'exposition
de la Fondation Carzou;
entrée: Boulevard Elémir Bourges

L'ATRIUM ET LA CROIX BLEUE
Section de CHAVILLE
en partenariat avec France Arménie
et AYP FM
présentent

LE GRAND ORCHESTRE
ARMÉNIEN

La plus grande formation
de musique traditionnelle arménienne
d'Europe

LE SAMEDI 6 OCTOBRE

2 CONCERTS
17 heures et 20 heures 45

Réservations :

— 01 30 70 08 02
— 01 41 15 22 92

ARLES
Exposition

TRAMES d'ARMÉNIE (1908 - 1940) :
tapis et broderies sur les chemins
de l'exil

du 16 juin au 6 janvier

Museon Arlatan
29 / 31 rue de la République
13200 Arles
Tél. : 04 90 93 58 11

PARIS : JEU DE PAUME,
HOTEL DE SULLY

Les Boyadjian,
photographes arméniens
à la cour du Négus

Expositoin du 19 juin au 2 septembre
avec le soutien de la Fondation Léa et
Napoliou Bullukian, en partenariat avec
la Maison de l'Afrique, Point de vue et
RFI

Hôtel de Sully,
62 rue Saint-Antoine — 75004 Paris

Imprimé sur les Presses
du journal «HARATCH»
83 rue d'Hauteville 75010 Paris
Siret : 571 027 317 000 15
Commission Paritaire : N° 0609 K 84976

ԴԱՆԱՐԻ
ՍՈՒՐԻ ԳՐԻԳՈՐ ԵԿԵՂԵՍԻ
ՏԱՐԵԿԱՆ
ՈՒՆԵՏԱԳԻՆԱՑՈՒԹԻՆ

ԿԻՐԱԿԻ, ՍԵՏՏԵՄԲԵՐ 9
Գառարազ՝ ժամը 10-30ին

Հովանաւորութեան՝
ՆՈՐԱՆԻ, ԵԳՐԱԿ. ՏԱՐԵԿԱՆԻ
Ապրիլի 29-ին շաբաթը շաբաթը

գործակցութեան՝

ԱՌՈՒՄԻ Հայոց Մշակութային Միութեան
Այս առիթի պատարագը կը մատուցեն՝
ԳԱՌԱԿԻ ԲՆԵՐ. ԿԱՐԱՆԵՆԵՆԻ,
Հագնող Խաչի
Մարտիկի Ս. Բարսիլոն
Եկեղեցւոյ

Գառարազի երգչախումբները կը կատարեն
Եկեղեցւոյ երգչախումբը, Գրիգոր
Կարոնեան երգչին՝ Աննիոյ Կարոնեանի:

- Արմանագրութեան համար դիմելու:
- Մարի Եկեղեցի՝ 04. 91. 77. 84. 70
 - Ս. Բարսիլոն՝ 04. 91. 65. 56. 75 / 04. 91. 96. 10. 69
 - Կարի Հայոց Մշակութային Միութեան՝ 04. 92. 51. 71. 80 / 04. 92. 51. 00. 87

Արմանագրութեան իրականացման
միջին Մեղակները 1

Մասնակցութեան՝ -
Երեւոյսը՝ 30 եւրո Զա՛ր՝ 20 եւրո

CHENE
RETENEZ DES MAINTENANT
LES DATES
DES 1ER ET 2DE DECEMBRE
pour la
GRANDE
BRADERIE DE NOEL
DE
CHENE FRANCE

ՈՒՍՈՒՑՈՒՄԻ
ԿԸ ՓՆՏՈՒՄԻ

Արմանագրութեան Վարդապետ Ս.
Նաչ Եկեղեցւոյ Զորեկաւորի օրուան
զարգացման համար Ֆրանսիայի և Հայաստանի
ուսուցչութեան մը կը գործադրեն
զարգացման համար և Հայաստանի
աշխարհագրութեան երկրագործական
գործակալ համար: Հետաքրքրուողները
կը խորհուրդ տանալ իրենց եկեղեցւոյ
և/ու Յարմարի ԲՆԵՐ. Բարսիլոն:
Հեռ. - 06 26 14 52 52:

••

ԴԱՆԱՐԻ ՍՈՒՐԻ
ԵՒ ՀԱՍՏԱՑՈՒՄԻ
ԿԸ ՓՆՏՈՒՄԻ

Արմանագրութեան Վարդապետ Ս.
Նաչ Եկեղեցւոյ Զորեկաւորի օրուան
զարգացման համար Ֆրանսիայի և Հայաստանի
ուսուցչութեան մը կը գործադրեն
զարգացման համար և Հայաստանի
աշխարհագրութեան երկրագործական
գործակալ համար: Հետաքրքրուողները
կը խորհուրդ տանալ իրենց եկեղեցւոյ
և/ու Յարմարի ԲՆԵՐ. Բարսիլոն:
Հեռ. - 06 26 14 52 52:

ՆԱԿՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ԵՒ ՍԻՆԻԼԻ
Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՐՈՒՄԻ
ԵԿԵՂԵՍԻ
50 ՍՄԵՆԱԿ
Կիրակի, Դիկտմիք 10ին:
Գառարազ՝ ժամը 10-30ին:

L'ASSOCIATION SAINTE-CROIX
DE PARIS
organise
**UNE EXCURSION
à REIMS**
Le dimanche 14 octobre
Après l'échappée royale, le sacre !
Au programme :
Visite de la Cathédrale, découverte
de la ville en petit train, déjeuner
dans un restaurant 3 fourchettes
visite guidée d'une cave de cham-
pagne + dégustation.
Participation aux frais : 60 Euros
Pour les inscriptions, téléphoner :
01. 44. 59. 23. 50.

Association "MACHTOTZ"
Pour la Défense de la Langue Arménienne
Rentrée de l'année scolaire 2007/08
1) Cours intensif d'arménien 1er niveau
pour non-arméniophones
Ces cours s'adresseront aux débutants de 8 à 70 ans.
Les élèves seront capables de parler, lire et écrire l'arménien
L'enseignement est assuré par Mme Hilda Kalfayan-Panosian
avec sa METHODE AUDIOVISUELLE
22 SEPTEMBRE 2007 — FIN JANVIER 2008 : Stage de 50 heures
le samedi matin de 9h à 12h à Paris (Absentéisme exclu)
2) cours de 2e, 3e, et 4e niveaux
22 SEPTEMBRE 2007 — FIN JUIN 2008
le samedi entre 12h et 15h à Paris
Les nouveaux élèves sont acceptés à ces cours après un test de niveau.
3) Vous pouvez aussi vous procurer votre
Manuel d'arménien occidental
pour les non-arméniophones
Une méthode audiovisuelle utilisable chez soi.
3 volumes en couleur + 1 coffret de 4 cassettes audio
87 euros + 8 euros frais d'expédition.
Pour tous ces cours et le manuel :
RENSEIGNEMENTS ET INSCRIPTIONS :
01 47 50 97 51

- ԳԱՂՈՒԹԷ ԳԱՂՈՒԹ -

ԱՐԺԱՆԹԻՆԱՀԱՅ ԿԵԱՆԻ

ԻՐԱՆԱՆԻ Հոյ Կաթողիկէ Պատրիարքարանը «Արարատ»-ը քրդական մէջ, կառավարութեանը հայ կաթողիկէ Ս. Անտոնիոսի հովիտագետութեան, Յուլիս 29ին տեղի ունեցած է ոչեկեղեման հանգիստութեան մը Հ. Սահակ Վ. Բէշեանի մահուան Բ. տարեկիցին աթիւն: Կաթողիկէն Հայ Կաթողիկէ Պատրիարքը Ներսէս-Պետոս ԺԲ. քաջման խօսքը արտասանած է Բաթֆի Յովհաննէսեան, որ բառէ թէ Հ. Սահակի իր խօսքը լի է աշխատանքով յաղորդած էր իր լուրջ համախմբելի ժողովուրդի բոլոր խաւերը: Օրուան քանակաւ եղած է տոթիք: Արտ. Ասատուր Անանիան Նա. նշած է որ Հ. Սահակի տէր էր մտերի եւ իմացական քաջասէր կաթողիկէ, անորա գործած է նաեւ անոր անձնուրէր կրօնաւորի գործունէութեան ու նշանաւոր խառնակներին: Իր վիպեր իրարմէր բերած է ՍԱՆժՈՒԿԻ համարարանի կրթական բաժանման ժողովի քրդական տնօրէնը՝ Հայր Պետէ, որ ընտանի է Հայր Սահակի խառնակներին: Գործարարած է գեղարուեստական յայտադրել, որու ընթացքին ցուցադրուած է տեսերիք մը, որ կը ներկայացնէ Հ. Սահակի կեանքն ու գործունէութիւնը: Ջեռնարակ աւարտին, խօսք տաւած է Կաթողի-

կոս Պատրիարքը որ յայտնած է թէ Հայր Բէշեանի ազգատիրութեան, հայրենասիրութեան եւ կրօնական վիճ գոյացումներու առջ մահ մըն էր: Ապա, Հ. Ս. Բ. Վ. ի չեղորտախմբին մասնակցութեան տեղի ունեցած է Հ. Սահակ Վրդ. Բէշեանի յիշատակին նուիրուած խաչքարին զօղարկումն ու օրհնութիւնը: Ուշացաւ գործին է Վարդան Անեսեանը: Հիւրատիրութիւն մը փակած է հանգիստութիւնը:

✱

ՊԵՐՏՈՒՐԻ «Սթիքի» ցուցարարին մէջ, Յուլիս 18ին տեղի ունեցած է Բարբա Կարապետեանի «Սթիքի» ժապաւէնի անդրաւիճելի ցուցադրութիւնը, ներկայութեան չօղեւոր տաղանդներու, դեպքաններու, դեմաւարտական, քաղաքական, գաղութային, ԿԵՐԲԱՅԻ, երիտասարդական պատուիրակութիւններու շնորքով: Բնական էր, ժապաւէնին ցուցադրութեան առջ, յանուն Լիւթանիի Հ. Յ. Գ. Հայ Դատի մարմնին խօսք տալով է Մարալ Շուրեանը, որ բառէ թէ ջերպագետութիւններու ու քաղաքական քաղաքականութիւններուն մէջ քաղաքական գործիչները ուժ կը վստահեն եւ այլ միջոցներու կը ղրկեն ուրացած համայնապատկեր միջոցաւ մը տեսչութիւնը: Համար:

Թատերաբեմ եւ կուսակնձոր եղած է:

Պոլիս կը գտնուի Մարմարա ծովան հեղիանի կողմը, Վափուրի երկու ափերուն, որ քաղաքը երկու մասի կը բաժնէ: արեւմտեան կողմը՝ եւրոպական Պոլսը, արեւելեան կողմը՝ ասիական Պոլսը: Բերքադաշտան պարիսպներուն ներքեւ գտնուող իւր քաղաքը եօթը բլուրներու վրայ տարածուած է եւ քաներէք քաւ. քմ. տարածութիւն ունի: Ներկայիս բուն Պոլսը 1-539 քաւ. քմ. տարածութիւն ունի, իսկ կը արտադրանային դասերնրով միւսան 6-220 քաւ. քմ.:

Աստղակներին քաղաքը ըրջապատող ջուրերը շերտեր ձուլուած են, որոնք են՝ Ոսկեղ ջուրը, Վափուրի Եւ Մարմարա ջուրը: Ոսկեղ ջուրը եօթը քմ. երկարութիւն

ունի եւ իր հարաւային կողմը գտնուող հին քաղաքը կը բաժնէ յոր քաղաքը, Վափուր (Պոլսեղեկ) Սեւ եւ Մարմարա ծովերը կը միացնէ իրար, իսկ եւրոպական Պոլսը կը բաժնէ ասիականը՝ Սկիւտարն, Բարբաթօլէն (Բաղկէզոն) եւ յարակից դառնէ:

Պոլիս քաղաքին կիմալ ունի՝ տաք եւ խոնավ ամառներ: Հիւրիսն եւ հիւսիս-արեւելքէն, Սեւ ծովը կողմին կը փչեն փոխադ կուռուղ ջուրեր խօլերը: Բարալէլ կուռուղ ջուրերն ժամանակ աստիկի ցուրտ կ'ընէ, իսկ լռտա շուկեր կը փչեն հարաւ-արեւմտեան կողմէն եւ փոթորիկ պատճառ կը դառնան:

Ա. Մ.

(Մնացեալը յարդրով)

ԲԱՐԵԱՐԱՌՈՒԻ ՏՈՒՄ ՁԵՆՈՒՅԱՆԻ ՄԱՀԸ

Երեւանի, Յուլիս 31ին մահացաւ քաղաքապետի տիկին Տոքի Ջննդեան, յետ կարճատեւ անհանգստութեան եւ յաւաքացեալ տարիքին մէջ: Ուրացեալը իր աւուստին հանգոնեցաւ Վաճէ Ջննդեանի հետ քաղաքին են Հայ Կեդրոնի Վէտոր Ջննդեանի երկրորդականին եւ Հ. Բ. Բ. Միւսիկան «Տոքի Ջննդեան» իտալական կրթարանին: Հայապետին մէջ աւուստը բարեկրթական եւ կեդրեցի մը, բնորոշելու ընթացքին մէջ էր: Տէր Ջննդեան ուրիշ կեդրեցի մը բարեկրթելու ընթացքին մէջ էր: Տէր եւ Տիկին Ջննդեանները յերմանաղ

պաշտպաններ էին՝ հայ կեդրեցու, շերտին եւ աղապի այլ արժէքներուն: Անկախաբար իր բարեկրթական իրենները, ուրացեալ տիկինը համեստորին կը ծառայէր նաեւ եւ կեդրեցու քաղաքապետութեան: Ան մեկնեալ եղած է հայերի գրքերու, եւ 1986 - 1991 տարիներուն, Պոլսեան Արքեպի մէջ գործեց Վաճէ Ջննդեանի հայկական ուսուցչանոցը, մասնագիտական ու հայապետական ծրագրերով եւ Գեարու շահեանի տեսչութեան, որ տեղապա գործողը օմանց երթաւ: արդ ուսուցչներու սերունդով մը:

Ա. Գ.

Պոլսեան Արքեպի

Տեղեկութիւններ այ փոխադեց եւ ժապաւէնին մասին եւ անոր բեմադրելին Բ. Կարապետեան: Այս վերջին ալ նշած է որ 2005ին տեսնուած էր Զարեկ Տիկին հետ, ֆիլմ մէկ պատրաստուող ընթացքին, որ եւ այդ թիւ իսկ ալ կը գտար որ փառնոց մը կը պատկանէ իրեն: Իր խօսքին հոգը, Հայ Դատի մարմնին կողմէ Վաճէ Մատուցան յուշահուրէր մը յանձնած է Բ. Կարապետեան, իսկ Յարու Հաւաքեանի ալ ժապաւէնի հովանաւոր Բաթֆի Մատուցանին: Ուրց տաւած է նաեւ այս վերջին շնորհակալութեան յայտնելով Լիւթանիի որ թիւյ աղան է նման ժապաւէնի մը ցուցադրութիւնը: Ապա, ներկայութեան կրթական ժապաւէնը, որ կ'անդրադարձնայ մարդկութեան դէմ կատարուած ոճերներուն, ջերպապետութիւններուն, ի մասնաւոր շայտ Տեղապետութեան: Ժապաւէնին մէջ «Սթիք» ալ է տաւած: Խորհրդը կը պահանջէ քանդակ լուսնութեան եւ հանձնալ Հայոց Տեղապետութեան:

✱

ԹՐՈՒՆԹՈՒՆԻ Հայ Կեդրոնին մէջ, Դատաւային Հայ Դատի Յանձնախմբի Օթթաուայի գրասենական եւ Տեղապետութեան Ուսուցչական գիտական կեդրոնին հայաձուլուողութեան, Յուլիս 23-27ին գործարարուած է Տեղապետութեան Ուսուցչական ծրագրի Արդ համախմբում մը, որուն մասնակցած են օտարազգի 40 ուսուցիչներ: Յանգրգարար

խօսք տաւած է տոթիք: Կերի Դափա-Կարապետ Պոլսեան, փորձի Ա. Ուսթիսն, տոթիք: Իրապէլ Կարապետեան-Ջըրէլ: Արաւայան տոթիքը ետը ջերպապետութեան ընդհանուր թեմային մասին, արեւ տալալուութիւնները եղած են Հայոց Տեղապետութեան, ուրապապետ կանցեղապետութեան (1932-1993) եւ, հիւսկան ողակէզի մասին: Ուսուցած է նաեւ Տարֆուրի վերջին քաղաքապետներու մասին: Տեղապետութեան ուսուցչական համախմբումը փակուած է Յուլիս 27ին: Համախմբումը ընթացքին խօսք տաւած է նաեւ Օթթաուայ Հայ Դատի գրասենականի տնօրէնը Արիս Պապիկեան: Տեղապետութեան Ուսուցչական գիտական կեդրոնին հիմնադրել եւ նախագահ Ռիշ Հէրիշը իր մը, որ շերտից համախմբումը Հայկական Տեղապետութեան մէջնէն Տարֆուր ուղարկել կապ մըն է եւ թէ անկախօթ մնացած իւրաքանչիւր ջերպապետութեան վերջին տարին է այն իրողութեան, որ ալիսը գործիք ունին՝ բրած է եւ կ'ընէ՝ աւանդ անստեղծ կամ կ'անցնին համար աշխարհի վրայ միշտին այս արտադանկող ջերպապետութեան: Տեղապետութեան հիմունքներն հիմնադրելու առաջին անգամ գործած է Լիւթան (Ոնճաւոր, 2004թ.), ապա 2005ին ընդգրկելով հարաւ-արեւելեան Օթթաուայի ուսուցչական եւ շնորհիւ արեւմտեան յաղորդութիւններուն ընդայայն եւ 2006ին ընդգրկելով ամբողջ Դատաւային:

ԱՅՎԱԶՈՎՍԿՈՒ

ՊԵԱՆԻԸ

(ուսերէնէ քաղգամանց Մարգարիտ Ինքեղան)

Լ. Ս. ՎԱԳՆԵՐ

Ն. Ս. ԳԻՐԳԻՐՈՂԻԶ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՏԱՐԻ ԵՐՈՐԱՐԱՐՈՒՄԻՆԸ

Եւ միշտ պատարտ եմ ծառայելու: Ձեր մեծութեանը, - լեւտանտ համալուստարութեանը պատգամային ծառայողներ, - միայն իմ յարմիր չէ, թէ ինչով եմ արժանացել այս մեծ շնորհին... - Իրան համաժե էր դուք - գոյնջ ցրել ու համայնաց արեւ պատկանէ: Եւ մօտ կանգնած Վրիտանուան: - Իրանայ ասոր իմ զինուոր, որ քո աշխ-

կերտ Հայկազուններ, նկար մեծ յալուողութեան է փայլուն ցուցադրուած: Սա... մի՞թէ քո արժանիքն է: - Տէր իմ, - պատասխանեց Դանիել ինքնակրթութեանը վերաբերուած մարդու տնօր տնօր ընդունելով, - ես պատկանում եմ այսպիսի աշխարհի յալուողութեան մասին: Ես տեսնել չէի, որ նա որդի է արգելափ կտաւ: Նկարն է աւանդ իմ գիտութեան ներկայացնել համալուստարութեան քաղաքին: - Ինչպէ՞ս, ինչպէ՞ս, - ներկայ Ա. Բ. արդար թարգմանութեանը իր քաղաքի զորքը: - Հարգանքներ, շարժանքներ, - կարգադրեց նա: Եւ Դանիելը հոգեւ խորեւած զգաց, որ եկել է Հայկազունութեանը միջոց լուսնին, փառանքին. քաւ անհասկանալութեան, ինչ քանի համար, որ իր ընդունումը կը ներկայացնէ եւ զիտարի: Դրա միջոցով օտարութեան համար, որ հանդէպ էր դուրս իր իսկ յանձնարարած անհասկանալի նկարներին: - Տէր կարեւորագիտութեան, - սրեց Դանիելը հետոքին խաղաղ անհանգստեան աշխարհի կողմից վերաբերուած ինքնատարի զերը, - մեծապաշտ լուսնած ինքնատարիութեան փառանքներին, եւ երազում էի այդ պատարտ հարցերով իմ ամբողջ արեւմտեան, բայց նա անթոյլարեւել ինքնակալու-

թեան հանդէպ ըրեւելով հիւստի ձեւացաւ, որդեկոյի չօղել իմ եւ այժմ երկար ցուցանալու է ներկայացրել ոչ միայն աւանդ իմ թալալութեան, այլեւ աւանդ հարցնելու իմ կարծիքն այդ մասին: Նման ուղղութիւն կը ճեղք նշանակեցին: Ուսուցչական կարգը արդիւրի զգուշացում անդրուելի էր: Ես պահանջում եւ անհամար հետեւում էր, որդեկոյի կը պետութեան մէջ ասորադրութեան անկախապետին կեդրոնին իրենց վերադարձներին: Ներկայ զգուշացում Հայկազունութեան համար եւ նախադեց Ներկալութեան ու կարգապետութեան խառնուած: - Իրան, - գալալեկ զինված ալ Վրիտանուան, - կարգադրեւ եմ ֆիլմը: Ներկալութեան անկախապետ Վրիտանուան, նկարը: Տեղապետութեան անհանգստեան մարդիկ շուտ են մտերմութեան: Արդեւ իսկ անս Հայկազունները նկար տալով շատ շատերն իրար հետ ծառայութեան այդ օրը: Հայկազունները ասորադրութեան, որ կրում էր թիւթի, ուղարկել իրենցին մէկ անհանգստեան Օթթաուայի միջոցով վրայ (հայրի), ցուցադրութեան քաւած առաջին իսկ օրանցին այցելուներն իմ խմբի բրածը: Նկար տալով լուսն էր անկալ արժէք ու խաղալու-

թեան: Իրաւարտեանը կեդրոնացած լուսնուրանի կը ձմեռակալ ծոցի այդ խաղաղ անդրու: Հիւստանային բնութիւնը խախտել ու հանդարտութեան կը բերուած: Բայց անհասկանալիութեան դէպքի հայապետ կանգ իր անտան արեւմտեան վրայ, որի մէջ քանա էր ձեւաւորու: Հնչեալ այդ քանա ձեւերն էր աշխարհային ուսուցչական ծրագրերին: Իսկ ինչպէս պատճառեցնեւ: Հայր կարգադրեւ, որ մեծ այդ յալալի էր միայն իր քաղաքիներէն եւ Ապաւել միայն դատախազներին, այժմ ալիս խաղաղութիւններին ասորալի քաղաքապետարարութեան համալուստարութեան մեծութեան խաղալու: Այդ պարը, բոլորութեան է ուսանալուային արեւով ուղղութեան օրը մարդկանց հոգեւ զգուշ Ապաւելին աստանանց փչել ուսել էր: Դալիս էին եւ, նրաք, որդի արդեւ մի քանի անգամ եղել էին ասորալի, եւ մարդիկ, որ մեծ այդ յալալի էր միայն իր քաղաքիներէն եւ Ապաւել միայն դատախազներին, այժմ ալիս խաղաղութիւններին ասորալի քաղաքապետարարութեան համալուստարութեան մեծութեան խաղալու: Այդ պարը, բոլորութեան է ուսանալուային արեւով ուղղութեան օրը մարդկանց հոգեւ զգուշ Ապաւելին աստանանց փչել ուսել էր: Դալիս էին եւ, նրաք, որդի արդեւ մի քանի անգամ եղել էին ասորալի, եւ մարդիկ, որ մեծ այդ յալալի էր միայն իր քաղաքիներէն եւ Ապաւել միայն դատախազներին, այժմ ալիս խաղաղութիւններին ասորալի քաղաքապետարարութեան համալուստարութեան մեծութեան խաղալու: Այդ պարը, բոլորութեան է ուսանալուային արեւով ուղղութեան օրը մարդկանց հոգեւ զգուշ Ապաւելին աստանանց փչել ուսել էր: Դալիս էին եւ, նրաք, որդի արդեւ մի քանի անգամ եղել էին ասորալի, եւ մարդիկ, որ մեծ այդ յալալի էր միայն իր քաղաքիներէն եւ Ապաւել միայն դատախազներին, այժմ ալիս խաղաղութիւններին ասորալի քաղաքապետարարութեան համալուստարութեան մեծութեան խաղալու: Այդ պարը, բոլորութեան է ուսանալուային արեւով ուղղութեան օրը մարդկանց հոգեւ զգուշ Ապաւելին աստանանց փչել ուսել էր: Դալիս էին եւ, նրաք, որդի արդեւ մի քանի անգամ եղել էին ասորալի, եւ մարդիկ, որ մեծ այդ յալալի էր միայն իր քաղաքիներէն եւ Ապաւել միայն դատախազներին, այժմ ալիս խաղաղութիւններին ասորալի քաղաքապետարարութեան համալուստարութեան մեծութեան խաղալու: Այդ պարը, բոլորութեան է ուսանալուային արեւով ուղղութեան օրը մարդկանց հոգեւ զգուշ Ապաւելին աստանանց փչել ուսել էր: Դալիս էին եւ, նրաք, որդի արդեւ մի քանի անգամ եղել էին ասորալի, եւ մարդիկ, որ մեծ այդ յալալի էր միայն իր քաղաքիներէն եւ Ապաւել միայն դատախազներին, այժմ ալիս խաղաղութիւններին ասորալի քաղաքապետարարութեան համալուստարութեան մեծութեան խաղալու: Այդ պարը, բոլորութեան է ուսանալուային արեւով ուղղութեան օրը մարդկանց հոգեւ զգուշ Ապաւելին աստանանց փչել ուսել էր: Դալիս էին եւ, նրաք, որդի արդեւ մի քանի անգամ եղել էին ասորալի, եւ մարդիկ, որ մեծ այդ յալալի էր միայն իր քաղաքիներէն եւ Ապաւել միայն դատախազներին, այժմ ալիս խաղաղութիւններին ասորալի քաղաքապետարարութեան համալուստարութեան մեծութեան խաղալու: Այդ պարը, բոլորութեան է ուսանալուային արեւով ուղղութեան օրը մարդկանց հոգեւ զգուշ Ապաւելին աստանանց փչել ուսել էր: Դալիս էին եւ, նրաք, որդի արդեւ մի քանի անգամ եղել էին ասորալի, եւ մարդիկ, որ մեծ այդ յալալի էր միայն իր քաղաքիներէն եւ Ապաւել միայն դատախազներին, այժմ ալիս խաղաղութիւններին ասորալի քաղաքապետարարութեան համալուստարութեան մեծութեան խաղալու: Այդ պարը, բոլորութեան է ուսանալուային արեւով ուղղութեան օրը մարդկանց հոգեւ զգուշ Ապաւելին աստանանց փչել ուսել էր: Դալիս էին եւ, նրաք, որդի արդեւ մի քանի անգամ եղել էին ասորալի, եւ մարդիկ, որ մեծ այդ յալալի էր միայն իր քաղաքիներէն եւ Ապաւել միայն դատախազներին, այժմ ալիս խաղաղութիւններին ասորալի քաղաքապետարարութեան համալուստարութեան մեծութեան խաղալու: Այդ պարը, բոլորութեան է ուսանալուային արեւով ուղղութեան օրը մարդկանց հոգեւ զգուշ Ապաւելին աստանանց փչել ուսել էր: Դալիս էին եւ, նրաք, որդի արդեւ մի քանի անգամ եղել էին ասորալի, եւ մարդիկ, որ մեծ այդ յալալի էր միայն իր քաղաքիներէն եւ Ապաւել միայն դատախազներին, այժմ ալիս խաղաղութիւններին ասորալի քաղաքապետարարութեան համալուստարութեան մեծութեան խաղալու: Այդ պարը, բոլորութեան է ուսանալուային արեւով ուղղութեան օրը մարդկանց հոգեւ զգուշ Ապաւելին աստանանց փչել ուսել էր: Դալիս էին եւ, նրաք, որդի արդեւ մի քանի անգամ եղել էին ասորալի, եւ մարդիկ, որ մեծ այդ յալալի էր միայն իր քաղաքիներէն եւ Ապաւել միայն դատախազներին, այժմ ալիս խաղաղութիւններին ասորալի քաղաքապետարարութեան համալուստարութեան մեծութեան խաղալու: Այդ պարը, բոլորութեան է ուսանալուային արեւով ուղղութեան օրը մարդկանց հոգեւ զգուշ Ապաւելին աստանանց փչել ուսել էր: Դալիս էին եւ, նրաք, որդի արդեւ մի քանի անգամ եղել էին ասորալի, եւ մարդիկ, որ մեծ այդ յալալի էր միայն իր քաղաքիներէն եւ Ապաւել միայն դատախազներին, այժմ ալիս խաղաղութիւններին ասորալի քաղաքապետարարութեան համալուստարութեան մեծութեան խաղալու: Այդ պարը, բոլորութեան է ուսանալուային արեւով ուղղութեան օրը մարդկանց հոգեւ զգուշ Ապաւելին աստանանց փչել ուսել էր: Դալիս էին եւ, նրաք, որդի արդեւ մի քանի անգամ եղել էին ասորալի, եւ մարդիկ, որ մեծ այդ յալալի էր միայն իր քաղաքիներէն եւ Ապաւել միայն դատախազներին, այժմ ալիս խաղաղութիւններին ասորալի քաղաքապետարարութեան համալուստարութեան մեծութեան խաղալու: Այդ պարը, բոլորութեան է ուսանալուային արեւով ուղղութեան օրը մարդկանց հոգեւ զգուշ Ապաւելին աստանանց փչել ուսել էր: Դալիս էին եւ, նրաք, որդի արդեւ մի քանի անգամ եղել էին ասորալի, եւ մարդիկ, որ մեծ այդ յալալի էր միայն իր քաղաքիներէն եւ Ապաւել միայն դատախազներին, այժմ ալիս խաղաղութիւններին ասորալի քաղաքապետարարութեան համալուստարութեան մեծութեան խաղալու: Այդ պարը, բոլորութեան է ուսանալուային արեւով ուղղութեան օրը մարդկանց հոգեւ զգուշ Ապաւելին աստանանց փչել ուսել էր: Դալիս էին եւ, նրաք, որդի արդեւ մի քանի անգամ եղել էին ասորալի, եւ մարդիկ, որ մեծ այդ յալալի էր միայն իր քաղաքիներէն եւ Ապաւել միայն դատախազներին, այժմ ալիս խաղաղութիւններին ասորալի քաղաքապետարարութեան համալուստարութեան մեծութեան խաղալու: Այդ պարը, բոլորութեան է ուսանալուային արեւով ուղղութեան օրը մարդկանց հոգեւ զգուշ Ապաւելին աստանանց փչել ուսել էր: Դալիս էին եւ, նրաք, որդի արդեւ մի քանի անգամ եղել էին ասորալի, եւ մարդիկ, որ մեծ այդ յալալի էր միայն իր քաղաքիներէն եւ Ապաւել միայն դատախազներին, այժմ ալիս խաղաղութիւններին ասորալի քաղաքապետարարութեան համալուստարութեան մեծութեան խաղալու: Այդ պարը, բոլորութեան է ուսանալուային արեւով ուղղութեան օրը մարդկանց հոգեւ զգուշ Ապաւելին աստանանց փչել ուսել էր: Դալիս էին եւ, նրաք, որդի արդեւ մի քանի անգամ եղել էին ասորալի, եւ մարդիկ, որ մեծ այդ յալալի էր միայն իր քաղաքիներէն եւ Ապաւել միայն դատախազներին, այժմ ալիս խաղաղութիւններին ասորալի քաղաքապետարարութեան համալուստարութեան մեծութեան խաղալու: Այդ պարը, բոլորութեան է ուսանալուային արեւով ուղղութեան օրը մարդկանց հոգեւ զգուշ Ապաւելին աստանանց փչել ուսել էր: Դալիս էին եւ, նրաք, որդի արդեւ մի քանի անգամ եղել էին ասորալի, եւ մարդիկ, որ մեծ այդ յալալի էր միայն իր քաղաքիներէն եւ Ապաւել միայն դատախազներին, այժմ ալիս խաղաղութիւններին ասորալի քաղաքապետարարութեան համալուստարութեան մեծութեան խաղալու: Այդ պարը, բոլորութեան է ուսանալուային արեւով ուղղութեան օրը մարդկանց հոգեւ զգուշ Ապաւելին աստանանց փչել ուսել էր: Դալիս էին եւ, նրաք, որդի արդեւ մի քանի անգամ եղել էին ասորալի, եւ մարդիկ, որ մեծ այդ յալալի էր միայն իր քաղաքիներէն եւ Ապաւել միայն դատախազներին, այժմ ալիս խաղաղութիւններին ասորալի քաղաքապետարարութեան համալուստարութեան մեծութեան խաղալու: Այդ պարը, բոլորութեան է ուսանալուային արեւով ուղղութեան օրը մարդկանց հոգեւ զգուշ Ապաւելին աստանանց փչել ուսել էր: Դալիս էին եւ, նրաք, որդի արդեւ մի քանի անգամ եղել է

3 volumes en couleur + 1 coffret de 4 cassettes audio
87 euros + 8 euros frais d'expédition.

Pour tous ces cours et le manuel :
RENSEIGNEMENTS et INSCRIPTIONS :
01 47 50 97 51

UP

ՎՄԵՐԻԿԱԶՐԷԱԿԱՆ
ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲՆ ԱԼ
ԴԵՄ Է
ՑԵԼԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ
ԲԱՆԱԶԵԻՆ

ԱՐԴ-ու. «Ամերիկահայերի յանձնա-
խումբը կը գործադրի ստորինն է՝ ը-
կերթի մէկ զորհրդամբ փորձէ և 8-
ցայտելի թէ կնէւ կնոզդմանայ Հայ-
կան Եկեղեցականութեան ծանոցար-
կաններէն Գոնիքիւն տնոցներուն:
Եւժմարտութիւն եւ հետեւեաններ. Հա-
յի, Բորքեր եւ Հռոմեան խորապը-
ւան այլ գործիքներ տուտու Երա-
կան թեղին պաշտպանութիւն է, պառ-
ման, Եւժմարտութեան ձայնովի քոչի-
տալ:

Արարես, Հերես կը գրէ թէ Հայերը ցեղագաւառներին հը կոչեն 1915ին զոյր- ըռածը, մէջէնը թուրքերը կը մերժեն ալ յորակուի: Ահաւաստեալ վերադարձող այլեւ զրթթէ չէ մնացած, բայց կողմերը ահալցին փաստագրութեան տէր են, իրենց տեսակէտները պարտապանող, բայց եւ խօսիչ Հարցիչ մասին իբրարու հետ երկուքի ալ աշխարհին կոչ կ'ուզեն, զօրակցութիւն փնտռելոյ:

Իրբեւ թէ պատմական ճշմարտութեան որոնումի ճգումով զրուած էջը կը շարունակուէ, շէշտելով Թուրքիոյ ռազմաքաղաքական արժէքը յատկանշել ԱՄՆ-ու ճամբար ու կը շէշտէ մանաւանդ արաբ Թուրքիոյ սերտ կապերը Իսրայէլի հետ:

Համաճարար որպէս անկիցճոթեան
գրաւական պէտք է թնկալել այն որոշելը
որ Հէրիկ ուր է թէ Համալիզող մըն է
Թուրքիոյ ուր բազմակի ահապա գտնու-
ած է, եւնէ։ Յետոյ կը վերադառնա
Թրակաւ, միւս դիւանոր զաւգիտըրին
է Հայ եւ Թուրք պատմաբանին հարկ
է թուրքոյ գան, հարցը քննն։ Իր
կազմակերպութիւնը պատարատ է նման
հանդիպոյ յաղորդութեան։

ԱՄՆ-ը Հայ Գաղթյալ յանձնախումբը համարելուց թեև որ պատահականորեն չէր հայտնաբերվել, չեղանք է երևում, որ քանակականորեն յանձնախումբը իրականում չէր կարող լինել չափազանց որոշակի չափերում, քանի որ համառոտ է պատահական ճշմարտություն, սակայն բառակախարհի նկատմամբ իրենց Հայկական ճեղքապատկերը կարող էին լինել կամ իր փորձի մեղքեր տրամաբանորեն զուրկ լինել իրականության բացառությունը. համար, չկարող են անկախ թուրքերի աշխարհային դրազական արժեքը: Այսպիսի միջ. ճեղքապատկեր հանրապետ. բարոյականության հայտնաբեր է ե. ոչ թե արդարապես շահել ապագային: Համար քանակական, քանի կամ սակարկել թևան իրականում:

Քրքական, քառախոսները վերջերս յա-
նալի չեղելով կը չեւտին թէ ԱՄՆ-ու
Գաղութներ կողմէ Հայկական Ցեղասպա-
նութեան ճանաչումով ուղղորդեցանք մինչ-
հայկական կողմը ողբի քաղեր կ'աշխա-
տի, Քրքական իշխանութիւնները կը շա-
րունանք անտարբարութեան ճանաչող
րոնք Յոյլ ընթացքը: Սկսեցինք բնա-
կալ յանձնարարել: Եւ յանձնարարել:

፬ በ ኪ ሶ ዳ ኮ ሂ

ՊԸՏՄՈՒԹԵԱՆ
ՀԻՄՆԱՐԿԻ ՏՆՕՐԷՆԸ
ԿԸ ՅԱՄԱՌԻ ՈՒ
ԿԸ ՍՊԱՌՆԱՅ

Թուրք շահերախն կարծիքին մէջ սու
հակաարուժին ստեղծած են այն.
Քիլիսիայի կրօնավոր շաւրք նկատու
փրօֆ. Ե. Հապաշտլուի խօսքերը
կան ընդդիմողներ, հակազդողներ, բո
լոր քայտողներ, կան նաեւ իրեն թո
կուեք կանխողներ. այս վերջինները բը
նական է որ ազգայնական շրջանակներ
այս քայտումն:

[illegible]

Ան ջայտմի նմացուցած է իրեն հա-
կադողոնքը, շնչառով որ միայն լուս-
ն է թէ աքաղթի, ճնշումէ փրկուող հա-
մար ալիւն զիւրո ճնապող Հայեր զստ-
նուած են: Ասկա պատմական փաստե-
րո յոնած իրողութիւն է եւ չի մտնու-
թէ ինչու վարկաբեկած իւր նկատելի Ա-
լի քննուր, Գիւրտերու եւ Հայերու
համար: Կը պատգամէ. «Եթէ իրականու-
թիւնները պախանք, տնքը կրնար զի-
ստաբան աշխատանք տեսնել»:

Ինք գիտական աշխատանքով տիրա-
ցած է Հարիւր Հազար Հոգիների ցանկե-
րու որոնք ցոյց կու տանք թէ որ Հայ
Թրքական ո՛ր անունը առած է, ո՛ւր կ'
ընտիրէ, եււնէ։ Սակայն այդ ցանկը պի-
տի Հճրագայտիւնէ, կ'ուզէ որ ըստժը որ
այն սպառնալիք չընկալուի։

Հիտուականը նոր գործունեության մեջ ալ արդեն ալ Հայաստանի ար վարական է որ Ն.Բ. Լ. հայաստանի Ի տալիս այստարան շրման բնակիչ մարմինները 97% հասանալիքներում է թուրքի ինչ եւ Կատարի ինչ 250 տարի առաջ Հայաստան էին Իտալիայ վարականը հիմնական է եղել արդեն իր գտածոները եւ ԱՄՆ-ի ցնծունեներու միայն Հայաստանը ալ իսկապէս ցնծող յայտարարութիւնը շրման է մարմիններու մասին որ գլխաւորապէս նախկին կամպանիայած հզօրամտութիւն

Սիւս կողմէ, բրեւ լիցն հակադիմացող
թիւնները կը շարունակուին: Մարդկային
խրաւումքներու միութիւնը Հայաստան
պաշտօնակարողութի պահանջող վարչապետ
տնն իրմած է, քրտական միութեան
կոստորան նախագահն ալ դատ բացա
անոր դէմ:

րէնին հրապարակումը շատ կը նմանի այս
կայուցեան նոր մէկ դարձան—կարկտա
նին: Ոչ մէկ տուեալ ունի նորութիւն բե
րող, կամ լուրջի առնուելու արժանի:

Ինչ կը վերաբերի Հայ Դատի յանձնախումբին պատասխանին, բաւականարժէք տրուած է հոն Յեղապահութեան նկատմամբ զբարոյական եւ բովանդակական մտնոցով։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊՔԵՐԸ

Р У Ъ П В Г Д Е Ж З И Й К Л М Н О П

ԻՐԱՅԻՄյան խաղաղա՛յն՝ ժամա՛յն թաղանթա՛յն
 ինչ հայտարարե՛լ ենք ստա՛յն և Մեծա՛յն (Օ-
 դրաստոն 23) որ զՎաստանա՛յն հերթա՛յն
 Քու՛ն ինչ աշխարհի՛վ ենք, որ առաջա՛յն
 և Քրիստոսի՛ն զիստա՛յն որ ճամա՛յն
 երկրի՛վ արտադրա՛յն ենք և վեր՛ն Իրեն ճա՛յն
 որքո՛ւն արհի՛վ ինչ ճամա՛յն արտա՛յն չը-
 վա՛յն, այլ զարտա՛յն արտա՛յն ճամա՛յն ար-
 քերտա՛յն ինչ, ինչի՛վ ենք, որ ինչ ինչ վե՛ր-
 բարձրի՛ն արհի՛վ ենք, Քրիստոսի՛ն ճա՛յն
 ճամա՛յն արտա՛յն անոնց ինչ արտա՛յն
 Մի՛նչ ենք, թաղա՛յն կառավարա՛յն
 ինչ աշխարհի՛ն ինչ, թաղա՛յն անոնց
 անոնց այլ կառավարա՛յն թե՛մա՛յն
 Նա՛յն ինչ ունի՛ն։

ԳՈՒՆ՝ երոթ ունեցած է Օգոստոս 22ին
 Պարսիկ ռազմիկներու անդէն Էն ալս անս
 դամ ինչ վարանած Իրաքի արշաւանքի
 ըսողատուն, Վիէթնամի գլխաւորաբնի
 ՄԱՌ-ու նախագահին համար տանքիկ
 հետ զորքերն էն կրնա Էն պէտք է
 քաշուին Իրաքին, ինչ որ նոյնքան վնաս
 տալան կըլլայ ՄԱՌ-ու խառնար որդա
 կցած էր Վիէթնամին նուազագույնի
 հետ։ Պո՛ւն կը խորհրդէ որ Ամերիկացիներ
 ինչն զորքն բարձնեն Իրաքի մէջ, կար
 էր կեամ է Իրազմիկներուն, որպէսզի ի
 ինչն զորքն կատարեն։

ԱՄԵՐԻԿԱԿԱՆ ԹՈՒՆԻ մը մահացու արկածը Իրաքի մէջ պատճառ եղած է ամերիկացի դիտորդի մահուան, Օդոնուս 22ին: Նոյն առեւն, ջարձիղացի մը թակարդ թռնակահառքի մը պայթումը հետապարդ Պաղատարի հիւսիսը, որով հետեանքը՝ 20 մեռեալ կար եւ 80 վիրաւորներ:

ՅՐԱՆՍԻԱՅԻ նախարարապետը՝ Ֆի-
րյո Մարթինիք գնաց Ֆրանսայի զորա-
կազմի հրեշտակապետին՝ Համար քնակ-
չու լիսին, Տրն մարիելին զորքում աղէտ է
կտը: Յայտարարած է որ քանի մը ամի-
սին ոչ մէկ հետք պէտք է մտնի պատու-
հանէն եւ խոտաւացած է որ կրկին Մար-
թինիք պիտի երթնի Նոյն քերթին:

ՃԻՐԱԿԱՆՆԵՐ արտաբերել նախադասություններ՝
մաթիզել (ծիկնուլ օգտառու 23) ար կուրս
մը լուրջ արտաբանածութիւններ ունի
լիզելի հետ, կըլ արտաբանութեան զգ
ար ար կետերը կըլ իրարմերիկ Բարդիկ
անդաւանդաւանութեան, Գոնիկը ճանարու
ութեան կըլ իրարմերիկ իրարմերիկ
հարաւորութեան: Բաւելը կըլ զգաւ
ըր իրարմերիկ երբ ներդաւ Սարգս
իւր անտեսելով քանակութեան Բաւաւ
Քիկ հետ, որը արտաբանութեան նշան
ամբը իւր արտաբանակ լուրջ լաւ հե
տը: Սաղը ար ընկերակցութեան
նախկին ընկերակցաւ ալ իրեն լաւագոյն
արաւ արտաբանակ հետ, իւր ալ նոյն ի
րարմերիկ ունի անոնց անոնց, զոր
հարաւորակը իւր գտել:

առկալ 25 «Ասպարեզի Ծղառուս 23»
 թիվով տրամա՝ հայեցին ԵՄԵՐԵՅԻ
 տանը մեջ։ Յերուսաղեմի թիվը եւ անդ
 ճանաչումը բարոյական, կամ այլ բնույթի
 չէ, այլ՝ ըստ իմ ժամկետ բարոյաբան
 է։ Այդպիսի բանական անհեկեկ երեւոյթ
 լով պետք էր պատճառ Հայոց Դատարան
 կողմից՝ քաղաքական կամքակրթութիւն
 մը ընթացական՝ հրամայականի մը հետ
 զերգումովուն համար, կամ հակառակ
 ար։

HARATCH

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE FONDÉ EN 1925

DIRECTRICE : ARPËK MISSAKIAN

83, RUE D'HAUTEVILLE — 75010 PARIS
TEL. : 01 47 70 86 60 — FAX : 01 48 00 06 70
COURRIEL (E-MAIL) : jharatch@aol.com

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա : Տար. 250 եւրո — Վեցամսեայ : 125 եւրո
Արտասահման : Տար. 300 եւրո (Ամէսօրեայ առաքում)
270 եւրո (Շաբաթական առաքում) — Հաղորդ : 1,20 եւրո
C.C.P. PARIS 15069-82 E

ԻՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ
ԱՊՐԲԵԶԱՆ ԱՅՑԸ

[illegible]

Դիւանագիտական, տնտեսական, ուժ-
մանիւնի չարքերու հետ տեղեկութեան
նիւթ եղած է Ղարաբաղը ալ: Ըստ Հ.
Ալիևի, Իրանի նախագահը այդ տարն-
ւոյ թիւում դորտիղ է հարույն դիրքին:
Երկրորդ համաժող են որ չարք պէտք է
լուծած զանէ միջնադպային իրաւական
շարժանիւնը: Եւ Ալիբեյովն տարածա-
ցին ամբողջականութեան յայտանդոյ:

Մ. Ահամատինեժատ Ի. Ալիևը հրա-
ւիրած է կառպեան երկիրներու նախա-
դասներու թեհանքի վեհաժողովին որուն
օրակարգը կազմուած պիտի ըլլայ Կա-
պից ծովուն առնչուած հարցերով:

കുറിശ്ശി

ᄒᄒᄒᄒᄒ 2008

ԶՏՈՒՄԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ՓՈՐՔՈՒԿԱԿԱՆ

1 - 1

Այս արդիւնքը պատճառ է որ Էֆիփ
օրաօթերթը խորադրէ. — «Arménie ac-
croche le Portugal», Օգոստոս 23ի էր
թիւին մէջ:

Հայաստան Օրոշույն 22ին իր դաշտին վրայ հր հրեց խառնախօս Գործիչները, բառական մեղմ օրոշը: 17 հազար հանդիսականներ հեռուան են զբոսնելի, իրարաբար եղան է Մ. Լաբուն (Դանիա): Հայաստանի հաշտին 12ը վաշտիկանին Արգունանին հանախան է առաջին հետա: Գործիչներ հետը նշանակած է 69ըր վաշտիկանին իրոքի Անաստ, 13ըր վաշտիկանին ալ զբոսնախօսի Ռոնաուտ ազգաբարոսին մը ստացած է:

Այս առաջին խումբին դասաորոշմը հետևեալ պատկերը կը պարզէ — Լեհաստան 19 կէտ, Ֆինլանդիան 17, Փորթուկալ 15, Սերպիա 14, Պէժմա 10, Հասլանտ 8, Դազախտան 6, Արքրեջն 5: Յայտը խաղերն են Սկստեմբեր 6-ին — Արքրեջն — Հայաստան, Սերպիա-Ֆինլանդիա, Փորթուկալ — Լեհաստան:

ԱՐԺԱՆՔԻՆԱՀԱՅ ՎԱՍ ՍՈՒՒՌՈՒՄԱՀԱՅ ԱՌԳՆԵՐ

ՀԱՅԳԱՎԱՆ ՊՈԼԻՄԵՐ

ՄՏԱՆԻՐ-ՄԵՆԿՈՒՐԱՅԻՆ ՆԱՀԱՆՋ

ՊՈԼԻՄ ՊԱՏՄԱԿԱՆ

ՀԻՆ ԵՒ ՄԵԾ ՔԱՂԱՔ

ՊԵՏՐՈՒ ՀԱՅԻՆ

(Բ. և Վերքին մաս)

ԱՍՊԵՏ ՄԱՆԻԿԱՆ

Վերքին բանի մը տանտնտեսական-
րուն, մեր գաղութը արձանագրեց
լարք մը նուաճումներ հանրային
կենտրոն տարբեր կարգանքներով
մէջ, ինչպէս չինարական, կըր-
թական, բարեխաղական, զարգա-
կան, եւլն, սակայն գուգգնա-
րար աղքատ, ամուլ եւ անկաշա-
կերպ մնաց մտաւոր- մշակութային
կարողութեան մէջ:

Այս իրողութիւնը ոչ միայն հա-
կաւական է ինքնին, այլեւ իր մէջ
կը պարունակէ ճամբարային կեն-
տեանական մտայուն կամ շա-
րունական նաճանքի մը սերուն-
քը, որքան ալ գաղութը անբերելի
պարզ թաղական իրականակի մը
պատկերէ:

Այս իսկ պատճառով, ինչ տարու-
ղութեամբ որ բանակարական թուին
ու խանդավառող ձեռք բերուած
նուաճումները, նոյն տարողու-
թեամբ որ անկէ մտահոգիչ է գո-
յութեան ունեցող մտաւոր-մշակու-
թային յիշեալ ամուլութիւնը:

Թւոյնացութիւն շտեղծելու
ճամբը անհրաժեշտ է առաջին առ-
թիւ հաստատել մեր կենտրոն դա-
նա երեսները: Համեմատաբար
կարճ ժամանակի մէջ, մեր գա-
ղութը ունեցող:

ա) Ժողովրդային տարածուն, չը-
բեղ ու արդիական հասարակարք:

բ) Գյուղատնտեսական կազմակերպուած
ցանց մը, չոր չէ թէ աշակերտական
թիւն ոչ-գոյացուցիչ ճամբարային
թեամբ, բայց չնչեղային յարմարա-
ւէտ կառույցներով:

գ) Տպագրական նոր միջոցներով
օժտուած մամուլ:

դ) Բարեխաղական կարեւոր իրա-
դարձութիւն (Հանգանակ Տուն):

ե) Հայ Դատով, հայկական իրա-
կանութեամբ մտնող շահագրգռող
հանրութիւն, այսինքն քաղաքա-
կանացած զանգուած:

Այս բոլորը իրականացան հաւա-
քական թէ անհատական գործերով
էն յամուրթեամբ, ինչպէս նաեւ
Իբրեւրեւրեւրեւր, եւ իրականացը-
նող սերունդը, Ներսիսեան հանրա-
յին թէ կուսակցական ղեկավար-
ներ, անհատ բարեխաղային, նը-
րբեւեւ մարդիկ, ցուցարարեց ան-
շահանքով արդարեւութիւն մը եւ
կը մնայ օրինակելի նախընթաց մը:

Արդ, այսօր, մեր կարծիքով
հանրային կենտրոն ղեկավար թերին
կը մնայ մտաւոր - մշակութային
կարողութիւն, որ բոլոր կերեւ իշուած
ենթակառուցները սնուցանող մայր
կերակի է, Ժողովրդային մը կենտրոն
էն ուսեարար կերպարողող շա-
թիչ ուժի, առանց որոշ ոչ թաղե-
լին հաւաքակալութիւն կը վերածուին
գաղաքական հնոցի, ոչ պարզեւ
իր լայնի կազմակերպ իրականացող
թերութեան սերունդներ, ոչ ալ մա-
մուլ կը լուստաւոր ժողովրդային
ուղիներ: Հանրային քաղաքական-
նացումը ալ պիտի վերածուի ժամա-
նակաւոր պղծութիւն, ինքի իս-
րախուած չլրջալ հայ մշակութիւն
եւ մտաւոր ամուր յեանարարութիւն վը-
րայ:

Կրնանք արագօրէն թուել հետե-
ւալ աղբակները իբրեւ զրգարա-
նատ մշակութային այս ամուլ-
թեան:

Մեր շրջանին մէջ հինէն ի վեր
գոյութիւն է ունեցած դուռ մա-
կութային միութիւն մը, եւ զրեթէ
բացառաբար կամ ասիպորդար
դարկ արուած է կրթական զործու-
նելու կենտրոն (Իր կարգին հրամայա-
կան):

Հանրային կենտրոն մէջ շեշտը
է զարգացական - կուսակցական
հետադուրթիւն մը, ինչ որ պատ-
ճառ դարձած է մշակութիւն հետ ա-
ղբու ունեցող ճիւղերու անտեսու-
մի:

Տեղաւոր հայ գրողները (սպա-
նաղբ), արուեստագէտները, մը-
տաւորականները ընդհանրապէս
դուռ մնացած են հայ կենտրոն ա-
նորեայ հոլովութիւն:

Իբրեւ Հարաւ մեր շրջաններ
ընդհանրապէս անտեսուած են աղ-
բային կենտրոն կերպարական ուժե-
րուն կողմէ, շրտուր ճամբար արհա-
մարհուած: Իբրեւ վերաբնակեցման
վայր եւլ Հարաւ է հրապարած
տեղափոխուող Ժողովրդային խա-
ղքը, որով եւ մշակութային օժ-
տուած տարբեր չեն ներգրաւուած
շրջաններ:

Մեր հանրային կենտրոն մէջ
պակաս է ազատ մտածումի ու ան-
կաշտ քննադատութեան քարիքը:
Լուսայի եւ ինքնադատութիւնը (սե-
խական կազմակերպութիւնը կամ
ընկերակարութիւնը բնադատուելու ի-
մաստով): Առանց բնադատական
հաւ խաղի ընկերակարութիւն մը դա-
տապարտուած է ընացումի եւ տեղ-
բայի:

Իբրեւ հետեւանք հայրենիքի առ-
տեանական տկարացումի՝ ար-
ժանիքին հայ մտաւորականներու,
արհեստավարժներու եւ արուեստա-
գէտներու ջանքերով տոկոսը կ'սմ
բացարձակ անդիտակի մարկին մը
դուրն եւ կամ ալ ծանօթ է նուազա-
դուրն շաղկով:

Անցողի դարու 70ական, 80ա-
կան թիւականներուն մտաւոր - ը-
շակութային աշխուժութիւնը մը կար-
ընթանի մէջ, որ կարեւոր տոկոսով
արդիւնք էր այլ գաղութներէ
մշակութային աշխուժութիւններու (Ճաշա-
րար Ինքիկեան՝ Թատարախուժ,
Մուշեղ Երզնկան, Կարո Մեհան, Մի-
նաս Թէրջուրեան, Կարապետ Գո-
յաթեան, Անդրանիկ Փոյաթեան,
Վահրամ Մամիկան, Գոյոս Սնապ-
եան, Միսաք Հայկեան, Հայաստա-
նի պետական պարտիսմըր Վա-
նուշ, Սիմոն Երեւանի պիտաւորու-
թեամբ, ինչպէս եւ Վահան Դա-
րբեւեան, Վիկտոր Ճամբարձու-
ման Կարողանքներուն, երաժշտապո-
ններու խումբ մը Եղուարդ Միրզո-
յանի գլխավորութեամբ, Վարդգէս
Մաճարասեան եւ ուրիշներ): Այդ
աշխուժութիւնը նուազագոյնի ի-
ջած է այժմ, ինքի բոլորովին չէ ըը-
ցացած:

Այդ տեղեւային է որ կ'ապրի ար-

ՊՈԼԻՄ ՊԱՏՄԱԿԱՆ
ՀԻՆ ՔԱՂԱՔ

Պոլիս հարուած է պատմական հը-
նութիւններով եւ ճարտարապե-
ական կոթողներով: Հռոմէական ժա-
մանակներէն մնացած կոթողնե-
րէն նշանաւոր է Ժարարաւարնը
(Հիփոսթըր), ներկայիս Սուլթան
Անճէտ Զարգարեկի):

Պոլիս պարիսպները կառուցուած
են Մեծին Կոնստանդինի կողմէ, որ
մայրաքաղաքը Հռոմէի հին տեղա-
փոխեց: 439-ին կառուցուեցան ճո-
վարեկան պարիսպներ 110 աշ-
տարակներով եւ 14 գոտիներով: Յի-
տապային Թէոփոլոս Բ. վերակա-
ռուցեց դուռներ, որոնք 447-ի Տրե-
հին աւերուած էին: Հիստարեւ
մրտեան պարիսպները կառուցուած
են 627-ին, Հերակլիոս կայսրը օրով:
Քաղաքը յիշունչն ունի ունի:
Իսկ Սուլթան Մեհմէտ Բ. 1458-ին
կառուցեց Նախըրլէ (եօթր աշտա-
րակ) բերդը:

Բիւզանդական ճարտարապետու-
թեան գլուխ գործողներէն է Սուրբ
Սոփիայի տաճարը, որ Յունական
Տիեզերական պատարարութեան ա-
թուակները եղած է: Օսմանական
գրաւումէն ետք անիկա մզկիթի
վերածուեցաւ եւ վերակոնստու. Ա.
յա Սոփիա, Հանրապետութեան
շրջանին ալ զբոսայգի Քանդա-
րանի իսկ Տիեզերական Պատրի-
արքութիւնը Տիէնք (Ճամբար) թա-
ղաւորանի մէջ հաստատուեցաւ:

Բիւզանդական ժամանակաշրջանի
կոթողներէն յիշեալ նաեւ Սեկայա
Հըրեան (Մեծ եկեղեցին), կա-
ռուցուած 360-ին, Կոնստանդին Բ-ի
կողմէ, իսկ Սուրբ Սերկիոս եւ Պա-

թանթիւնայ գաղութը, համեմա-
տաբար մօտիկ անցեալին:

Անիկա վտանգաւոր գաղութաի
մըն է:

Յատկապէս չիտանցեց հայախո-
տութեան եւ հայ թեզու նաճանքին
մասին, որ արժանիքին հայ երեւոյթ
մը չէ բացառաբար: Լեզուն մշա-
կայի՞ն մայր երանի է, անցիկը:
Պարզ է որ թեզու նաճանքին կը հե-
տեին ուղեկան ուժացումներ եւ
բազմեան ուժացումներ:

Ձեռք անտեսեք ժամանակի ընկե-
րային-տնտեսական հեղքն ու ճըն-
լումները: Ժամանակակից անհա-
յուն կենտրոն տարիւրթիւնները,
ինչպէս եւ ներկայ ընտանիքի ըս-
տանացող փորձութիւնները:

Ներկայ ժամանակները, սակայն,
իրենց յոռի եւ տնոր բարձրեւել
եւ վտանգներուն հետ, համայնաբ-
հայնացումի համապատու շարժու-
մին հետ ժամանակակից, հինգական
տնտեսալարութիւն մը տուած են
ժամանակակից մարտուն. - Որեւէ
ժամանակի անկի այսօր իրարու
համաձայնութեամբ մշակոյթի ու Բա-
ղամիրքութիւնը: Անկի պարզ եւ
սեղով զարգացարթութեան թէգ-

Երեւն, որ շատ մը եկեղեցիներ
արուեստի գլուխ գործող պապ.
պատկերներ ունին, բայց պատկ.
բանարուութեան ժամանակ Լ. դա-
րուն, կործանեցան Լեւոն Գ. իսա-
րիացի կայսրը օրով:

Նաշակարական շրթրող պապ-
անքին ժամանակ (1204-ին) յառին
ներ գրաւեցին Պոլիսը, պատմական
շատ մը կառույցներ քանդեցին, կո-
ղուցեցին եւ անոնց հարստու-
թիւնները վնասեցին փոխադրեցին:
Այնուհետեւ սկսաւ Պոլիսը ասորի
ճանական անկումը:

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԳՐԱՒՈՒՄԻՆ

Սուլթան Մեհմէտ Բ. Ճաթիքի 1453
Մայիս 29-ին գրաւեց Պոլիսը 33
օրուան պայքարովէ ետք: Այնու-
հետեւ Պոլիս Օսմանեան կայսրու-
թեան մայրաքաղաքը դարձաւ, եւ
մեծ մասամբ իսլամական դիմադր-
ստացաւ: Կառուցուեցան Սեփ Գա-
ղար, Թոփքափուրի պալատը, Ի-
յուլ Սուլթան, Սուլթան Անճէտի
(կապույտ) եւ Ճաթիքի մզկիթները
եւային:

Սուլթան Միքիմիտի ժամանակ
Պոլիս մեծապէս զարգացաւ. հա-
յաղի անուանի ճարտարապետ Սի-
նան կառուցեց շարք մը մզկիթներ,
մարմարեւր, քանդակներ եւ թե-
գէներ եւ ալ կառուցներ, որոնցմէ
ունանք Թանգարանի վերածուած
են:

Պոլիս սկսաւ արդիականանալ
1870-ական տարիներէն. կառուցե-
-

նք հնարարութիւնները ի պատ-
րուած են մշակութիւն արարած
տուններ: Եւ ընկերութիւն մը իր հա-
սարակական ախտերէն կը գտար,
կը փրկուէ ու կը բարձրանայ, երբ
կը հակի իր մշակութիւն անկողնի-
րներուն, երբ տնտեսաբ կը վերա-
դառնայ իր մշակութային արժանի-
ներուն:

Մենք խոսեցեալ արժանիքին հայ
գաղութի մասին: Շատ հաստատել
այլ գաղութներու եւս կը գտնուին
նոյն ճգնաժամի մէջ:

Ինչպէս ալ ընդգաւառուներու վը-
րադրեցին, նաեւ մշակութիւն եւ իս-
րայի (արեւմտահայերէնի) պապ.
պատման դիմով հինգական ժողով-
րապետութեան մը չէ մշակութիւն
գարը Իր իրականութեան մէջ: Պա-
ղարեւանութիւն մը, որ նախառն-
էս գործանքին բնոյթի միջոցա-
ռումներ ի խնդիր ճնշուհեմ ծովա-
մուր կեղծ հայ մշակութիւն փրկու-
թեան:

Կը խորհեմ, որ Հայաստանի մէջ
տեղի ունեցող ճամբարային
խորհրդաժողովներու առաջ աղ-
խոսանքը պէտք է ըլլայ արդ չէ:
կը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲԱՐԳԱՆԱԶՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ԵՆՈՐՀԱՎԱՊՈՒԹԵԱՄԲ ԱՍՏՑԱՆԵ

82ԴԻ ՏԱՐԻՆԱԳՐԻՆ ԱՌԹԻԻ

ՓԱՐԻԶ - Մոսկով Պարզեան 100 եւ-
րո:

CHENE

RETENEZ DES MAINTENANT
LES DATES
DES 1ER ET 2DE DECEMBRE
pour la
GRANDE
BRADERIE DE NOEL
DE
CHENE FRANCE

**arménie
mon amie**

AGENDA

CENTENAIRE DE CARZOU

A MANOSQUE
Du 30 juin au 30 septembre
du mardi au dimanche de 10h à 12h
et de 14h30 à 18h30

— Entrée libre —

Salle d'exposition
de la Fondation Carzou;
entrée: Boulevard Elémir Bourges

VALENCE
centre du
patrimoine
arménien

EXPOSITION
du 26 mai au 16 septembre
Mon cher frère
Les Arméniens
dans l'Empire ottoman Il y a 100 ans
Cartes postales de la collection
Orlando Carlo Calumeno

ARLES
Exposition

TRAMES D'ARMENIE (1900 - 1940)
tapis et broderies sur les chemins
de l'exil
du 16 juin au 6 janvier
Museum Arlaten
29 / 31 rue de la République
13200 Arles
Tél. : 04 90 93 58 11

ԵԿԱՏԻ ՈՒՆԵԱԼ

ԵՈՒՐԻԻ
Ս. ԳԻՐԳՈՐ ԼՈՒՍԱՆՈՐԻԶ
ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ
50 ԱՄԵՐԻԿ
Կիսակի, Կիսակներ 16մ:
Պատարագ և ճաշ:

ԴԱԼԱՐԻ ՍՈՒՐԱ ԳԻՐԳՈՐ ԵԿԵՂԵՑԻ ՏԱՐԵԿԱՆ

ՈՒՐՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՆ

Կիսակի, Սեփեմբեր 9
Պատարագ՝ ժամը 10-30իմ

Համապատասխան
ՆՈՐՎԱՆ ԵՐՈՍԻ. ՋԱԲԱՐԵԱՆԻ
Առաջնորդ Ֆրանսայի Հայոց Թեմի
և

զորանկուցի ժամը՝
Կլժ-ի Հայոց Մշակութային Միությունիմ
Այս առթիվ պատարագ կը ժամադրան՝
ԳԱՐԵԿԻ ՔԶԵՑ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ
Հոգևոր խղի
Մարտիի Ս. Թագուհի. Բարբաղիմաս
Նեկեղեցու

Պատարագի երգեցողի ժամը կը կատար-
ել Նեկեղեցու երգչախումբը, զիմ-
պարեմի ժամը Լեյզիկի՝ Ամանիտ կարա-
պետան:

Առանցքային ժամը համար ղեկիչ-
Մարտիի ժամը՝ 04. 91. 77. 84. 70
Ս. Թագուհի. Բարբաղիմաս
Երգեցողի՝ 04. 91. 65. 56. 75 /
04. 91. 96. 10. 69
Կարի Հայոց Մշակութային
Միություն՝ 04. 92. 51. 71. 80 /
04. 92. 51. 00. 87

Առանցքային ժամը կը կատարվում
մինչև Սեփեմբերի 1

Մասնակցություն. —
երկուշաբթի՝ 30 եւրո ձախ՝ 20 եւրո

Communiqué

Հաղորդագրություն
**Association
Arménienne
d'Aide Sociale
A.A.A.S.**

Reconnue d'utilité publique
par décret du 8 juin 1956

PROJET «RETOUR AUX SOURCES»

L'Association Arménienne d'Aide Sociale en coopération avec l'Agence Nationale de l'Accueil des Etrangers et des Migrations et cofinancée par le Fonds Européen pour les Réfugiés met en œuvre le projet «Retour aux Sources», destiné aux nationaux arméniens qui sont en situation irrégulière en France.

Pour les candidats éligibles, avec ses partenaires, l'A.A.A.S. accompagne le retour volontaire en Arménie, en soutenant financièrement et matériellement leur réinsertion par des formations professionnelles et des aides à la création d'entreprises.

Pour tout renseignement supplémentaire, adressez-vous à l'adresse suivante

77, rue La Fayette
75009 Paris

Tél. : 01. 48. 78. 02. 99

ou visitez le site de l'association :
www.aas.fr

**CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE**

ԵԿԱՏԻ ՈՒՆԵԱԼ

Կապույտ Քաղաքի Տեղի ձև. Զամպանո
Ս. ԳԻՐԳՈՐ ԼՈՒՍԱՆՈՐԻԶ
ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ
ՔԱԼԻՆ - Ի
Համապատասխան ՋԻՆ, Ժողովական
արհեստ
Կանխադրված տեղի:

L'ASSOCIATION SAINTE-CROIX
DE PARIS
organise

UNE EXCURSION à REIMS

Le dimanche 14 octobre

Après l'échappée royale, le sacre !

Au programme :
Visite de la Cathédrale, découverte
de la ville en petit train, déjeuner
dans un restaurant, 3 fourchettes,
visite guidée d'une cave de cham-
pagne + dégustation.

Participation aux frais : 60 Euros

Pour les inscriptions, téléphoner :
01. 44. 59. 23. 50.

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83 rue d'Hauteville 75010 Paris
Siret : 571 027 317 000 15
Commission Paritaire : N° 0609 K 84976

ՈՒՍՈՒՑՁՈՒՅԻ ԿԸ ՓՆՏՈՒՈՒ

Արևելահայկական Վարդապետ Ս.
Սալ Նեկեղեցու Զորքապետի պատմական
զորքային ժամը Ֆրանսայի և Նախ-
ապատարագի ժամը կը ԳԻՐԳՈՐ ՋԱ-
ԲԱՐԵԱՆԻ համար ղեկիչը, զամա-
դարեան ժամը : Համապատասխան
կը խոսքով հետադարձել Նեկեղեցու
ԳԻՐ. Սարգիս ՔԶԵ. Թագուհի
Հեռ. — 06 26 14 52 52:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
Ս. ԳԻՐԳՈՐ ԼՈՒՍԱՆՈՐԻԶ
ԿԸ ՓՆՏՈՒՈՒ

Արևելահայկական Վարդապետ Ս.
Սալ Նեկեղեցու Զորքապետի պատմական
զորքային ժամը Ֆրանսայի և Նախ-
ապատարագի ժամը կը ԳԻՐԳՈՐ ՋԱ-
ԲԱՐԵԱՆԻ համար ղեկիչը, զամա-
դարեան ժամը : Համապատասխան
կը խոսքով հետադարձել Նեկեղեցու
ԳԻՐ. Սարգիս ՔԶԵ. Թագուհի
Հեռ. — 06 26 14 52 52:

Association "MACHTOTZ" Pour la Défense de la Langue Arménienne

Rentrée de l'année scolaire 2007/08

1) Cours intensif d'arménien 1er niveau pour non-arménophones

Ces cours s'adresseront aux débutants de 8 à 70 ans.

Les élèves seront capables de parler, lire et écrire l'arménien
L'enseignement est assuré par Mme Hilda Kalfayan-Panosian
avec sa METHODE AUDIOVISUELLE

22 SEPTEMBRE 2007 — FIN JANVIER 2008 : Stage de 50 heures
le samedi matin de 9h à 12h à Paris (Absentéisme exclu)

2) cours de 2e, 3e, et 4e niveaux

22 SEPTEMBRE 2007 — FIN JUIN 2008

le samedi entre 12h et 15h à Paris

Les nouveaux élèves sont acceptés à ces cours après un test de niveau.

3) Vous pouvez aussi vous procurer votre Manuel d'arménien occidental pour les non-arménophones

Une méthode audiovisuelle utilisable chez soi.

3 volumes en couleur + 1 coffret de 4 cassettes audio
87 euros + 8 euros frais d'expédition.

Pour tous ces cours et le manuel :
RENSEIGNEMENTS et INSCRIPTIONS :

01 47 50 97 51

ASSOCIATION SAINTE-CROIX DES ARMÉNIENS CATHOLIQUES DE FRANCE

DIMANCHE 16 SEPTEMBRE

GRANDE FÊTE CHAMPÊTRE

de la région parisienne

animée par l'orchestre SPITAK

qui se déroulera, cette année à

SEVRES

au Collège Samuel Moorat des Pères Mekhitaristes

au 26 rue Troyon — 92310 SEVRES

dans un cadre prestigieux, dépositaire des souvenirs de l'histoire
des Arméniens et des Français

□

Réservez un bon accueil au carnet de tombola qui vous parviendra fin août

Programme :

Divine liturgie à 11 heures, dans le Salon du Collège

Repas à partir de 13 heures, dans la cour, derrière le Collège

Musique par l'Orchestre SPITAK

Jeux pour les enfants

Tirage des deux tombolas (enfants et adultes).

Participation aux frais de la journée : Adultes : 20 Euros
Enfants (5-17 ans) : 12 Euros

Réservations et informations par tél. :

— Paroisse de Paris : 01 44 59 23 50
— Centre Culturel : 01 40 51 11 90

ՊՐԱԶԻԼԻՈՅ մէկ դասառական բանսին
մէջ 25 բանասրկանքներ ածխանայով մե-
ռած են: Ըստ իշխանութիւններուն, Հե-
տեանք է զոքային հրդեհէ մը, որ ծայր
տուռն է միջցիկի խմբակներու կղզի
մը: Փոսթա Նուլայի բանար 173 բան-
ասրկեայ Նուլի, ինչ որ կարելիութիւն
չեւանք ետեւին է:

ՕՐՈՒԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐԸ

6 0 1 2 3 4 5 6 7

ՈՃՐԱՅԻՆ ՀՐԴԵՀՆԵՐ

63 ՄԵՌԵԱՆ

ԵՌՕՐԵԱՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ՍՈՒԳ

Օրերի եւ վեր Յովնանուան ուճարկն չհրկնարկեմ եւ եւ Ժամէ ժամ մեղա-
հարկութիւնքս իմն ալ կուեղայք: Օրացուան
էջէ ստառաւան ստնոց ճիւղն ԵՅՐ չաւան
եւ եւ վերջնական բնութիւն ալ չունիք
պարտաւորութիւնքն որեւէ ապրիկն
ապր չաւանք եւ եւ 200 չաւանք մէջ
էրկին յորեքդ պարզեմ, եւ կը խոստա-
ւան ունէ մէջեւ, որ աեղեղութիւն չունի
որոշում որ ունիք գործողութիւն ժամկէ
Օրացուան ԵՅԵ, ճարք ճարքն կարելի
եղած էր քրկն Որդիակն, խալքը որ
քրկն աեղանք եւ առակն խալքերն աեղ-
անք մէջ: Եւրոպայի ճարքն չունի
ապր միայնք եւ կը խոստանէ եւ եւ վր-
աւորութիւն չունէ մէջ եւ: Իմ որ պատանա-
մէ չեղայ ապր մէջ եւ եւ օգնութիւն կը-
լնէր ալ, թիկն ապրիկան, ամիկն
կալք որոշում էր չունէ կրպած թիկն: Ժու-
րացուան, ապրիկանքն եղած է Բոլշեւի-
կն եւ չորս Գաւառս ալ զգուշ խալքն Բոլ-
շեւիկն որ ճարպակ եւ ալ պարտաւոր-
ութիւն կարաւորութիւնքն եւ կը խալքա-
տանէր իր ապրիկանքն: Բնական է: Սո-
ցիալ որ եղիկն մէջ ալ չկարաւորութիւն
ԳՅ բարեբանքն է: Բաւականն չաւա-
նքն, Եւրոպեանուան ուճարկն բնութիւն
կը, կարպակ չի կըլնէր եւ չի վարարիկ
Նորդիկ կարպն որ կարաւորաւորութիւն
Գաւառաւորութիւն տարրութիւնքն, ապրկն
կարաւորութիւնքն եւ Եւրոպան չաւա-
նք 48 ժամ եւ չէրիկանքն պատերազմի ժո-
ղէ բարեբանքն է: Մնաց որ չորսիկն
ըր եւ կարպակ չունիք ալ աեղի կը ճար-
պակ կըլնէ:

Իրաց այս կացութեան մէջ օգնու-
 ւեան հասած են Ֆրանսալէն զատ ԱՄՆ,
 Ռուսաստան: Յունաստանի անտեսու-
 ւեան նախարարն ալ յայտնած է որ Ա-
 րդէի դիմած է Պրիւսէի որպէսզի
 բնական եւրոպական Միութեան նա-
 խատեամ չիւթական օտանդակութիւնը:

⁂ 𐌲𐌺𐌰 𐍄𐌹𐌸 𐍂𐌴𐌹𐌸𐌰𐌺

[illegible]

Հարուածել սինակոկ դացոդ Իսրայէլացիներ, Հարուածեց նաեւ անմեղ Յրաւասացիներ, որոնք փողոցէն կ'անցնէին՝ Պաշտպանած է նաեւ Սօբիա Փափոյն (որ իր կառաւարտութեան նախարար եղած էր), զովմէ էր նաեւ ժողովրդականութեամբ ծանօթ Պրիւստ Կոնիքը:

[illegible]

ՔՈՒՐԴԻՈՑ արաբներն զորեղուս նախապար երկրորդ թուղթագրեան աչ լյազմոր հանձնարեալ իրկով թու ասուս-նայ ճանբարեստեմեան նախապար ընտրուելու չամար: Օգոստոս 24ի թուղթար-կիւնեան Ե. Կիւյ 337 ձաթն ասուցած էր երկու մարդիկեղորք 71 և 24: Այլ փուլին եւս անձնաթուէլն էր երեւոյն-նանեղուս երկու երրորդին չոնկերնու-արժանանալ (նոտապոյթն 367). բայց երրորդին եր թաւ ունեւալ կէսէն մէկ աւելի թուէ: Ստույգ էր նկատուիլ թու-կիւլին Ե. Կիւլին ընտրութիւնը: Այլ փուլը սոյնի ընտրութեան Օգոստոս 28ին

ԱՐԱՐԷՆՆԵՐԻ մէջ, Սարգսդէ Օգոստոսեան 24ին յայտարարեց թէ բազում էր թաղաքականութեան մէջ դեռ առկա հնունդ պիտի երթայ, որովհետեւ իմացը դարձ է որ հինգ տարւան մէջ Թրանսնիսի իրար առելակամացին: Նոյն ելոյթիմի մէջ աւելցուցած է որ օժանդակին հոգի պտուիլար հիւանդագաւաճէինքու աղաւթտարման, պիտի երթայ Թէնիսքուրի արեւելու, քանի իր պարտականութիւնն է, Թրանսնիս մարդկային իրաւանց հայրենիքն յալարի:

ԱՐԱՆԻԹՈՅ (փարսեան արուար-
ձան) իր. ԻՄ. ՓԻ. քաղաքացայեւ ըս-
տիվէն մը ստեղծած է իր ՔԱՂՆԻ րու-
չումով: Քարաշատ նեւթի կողմ թա-
նի իր քաղաքի կեդրոնը, որպէջ հեռա-
նան անթիւան անձերը, որոնք կ'ուն-
հանգստանան խառնժպաններ կ'ան-
ցորդեր: Հնկիւրաբանաններ եւլզիէ կը
ցոյնեն շնան լրբողեցուցիչ որոշում
համար, որ մարդիկ կը վերածէ առ-
նաններու:

Մեկն մէջ, որ էր րեքըն է՝ Սիւզուհի Թուրաթը, կրթիկ ունեւոր Օրդուստա 25ին էր զարդարուելով զեւթամուր կասարիկով: Ծաղիւնք թէ եռ ոք մէկ քցելով-ցումին մէջ է եւ ոչ այլ նախադասութիւն ընթրուի՞նքը քորեցնելուս թալալով կարօք ունի: Եւթամս է նաև թէ ոչ ոք չի լսել քիթի քանի: այն ամէն ինչին որ դի-րեցի պատմութիւն է: Ըրամ է թէ՛նքն ինքնանմապատմութիւն մը, որ ընտրա-լալալալով իւրերեղի, խօսուածախոյնը որ իրենք յանդաարատա՞ծք փաստ է մտ. յայտնած է որ շարքիկին մէկ ծաւ. յայտնութիւն մը քորալիկ է նրա՞մ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ
ՀԱԿԱՏ

ԼՈՐԻԻ ԴԱՏԱԽԱԶԸ ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ

Օգտուում 25-ին աշխատանքին տա-
վելադարձր՝ ճամբուն վրայ անձա-
մոխին՝ կրակոցներով սպանեմու-
կույթի դատախազը Ապելը Ղադարեան-
ի Հայաստանի քննչանոր դատախազի ա-
մառեալ պաշտօնակատար Մնացական-
ի Սարգսեանի գլխավորմամբ քնն-
արարքն արժ քննեմառ է դէպքին վաղը
քրեական դրոք յարուցեմառ է :

Նախագահ Ռ. Գոյարեան տեղեկանալով պաշտոնի վաճառողներին, յանձնարարաբար է իրականացվում մարմիններում որ որոշում միջոցներում ձեռնարկելու ներքին ծախսերը կատարելու համար։ Այս ցանկացված լույսով լույս է հղվել ընտանիքին ու յուրաքանչյուր իրեն համարվող զանազան ծախսերի մասին։ Նախագահը ապահովում է իրեն տույն է որ կատարվածը առ իրեն համար կը դարձնել իրականացվող ծախսերի մասին։ Նախագահը զեմ տարած պահարարում է իրեն համար կը դարձնել իրականացվող ծախսերի մասին։

ԲՐԻՏԱՆԱՅԻ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԻՆ
ԱՅՅԸ

Բիրտանայի երեսփոխան (Բանուորական կուսակցություն) Սթիվեն Փաունը Օգոստոս 19ին զայցած է Հայաստան՝ Մեկի անցած է Արցախ ուր հանդիպում էր ունեկցած է ԼՂՀ պաշտօնակատար Վերքերի, հետ :

Օգոստոս 24ին մամուլի ասուխոսով Կապուսյանն ասաց՝ հրապարակված հարցումներուն: Յեղասպանութեան իր երկրորդ համար հարցը:

[illegible]

Արցախը մեծապես տպաւորած է բրիտանացի երեսփոխանը, որ յայտնած է թալոս երկրամասը ակնբերօրէն Հայաստանի մասն է եւ հոն ինք ոչ մէկուն համար չկայ, իսկ, փախածոջ նախապատերազմից մահի սիմախի վերջադատումը:

ՆՈՊԵԼԵԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿԻՆ
ԱՌԱՋԱԴՐՈՒԱԾ

Գրականութեան մարզին մէջ Նոպէ
եան մրցանակին առաջագրութեամբ է Հա

րեն»։ Յաջորդ օրն ալ, Առնօ Մոնթբլանկոյ Գլխաւոր Ծրարն՝ Ժիւլ Ժէ, Կը նշէր «Վարդապետներ»։ Ս. Ռուսյալի նախկին բանբեր Վլադիմիր Զուխրաճ սակայն Ս. Ռուսաւոյ։

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ ԴԷՋ ԵՐԿՈՒ ՈՃՐԱՓԻՐՔԻ
ԲԷ 42 ՀՈԳԻ ՄԵՆՈՒՑ ԷՆ 50 ՀՈԳԻ ԱՆ ՎԼԻ
ՄԱՆՈՐՈՒՄԷ ԷՆ: ԱՆՈՎԻՆ ՈՃՐԱՓԻՐՔԻ
ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ Է 04.00.00.00 25/ԿՆ ՀԻՄՆԵՐԱ

ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՎԷՃԸ ՅՈՒԶԱԾ Է
Ա. ՖՈԲՍՄԱՆԸ

Անուանարկութեան դէմ լիպայի ն
խաղած Ա. Յոսեփան Թուրքոյի վարչ
պետին նամակ մը կրած է, Հայկական
Տեղատարանութեան ճանաչման առերև
թեանը բացածով Վէճին նիւթով Լա
է Թէ այդ վէճը յուզած է գինք եւ Թէ
ընքէ Երբեք ինչ փափաքած նեղ կայո
թեան մասին Թուրքոյի Ժողովուրդը
պատահանառութեամբը:

«Ներկայի ու նախկին բուրք կառավարություններուն հետ մօտիկ յարաբերութիւններ ունեցած ըլլալն մեծ պատիւ է մեզի համար: Պիտի շարունակենք այդ յարաբերութիւնները սերտացնելու համարն փնտրել»:

ՄԻՆՍԿԻ ԽՈՒՄԲԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ
ԹՐԳՈՒՀԻՒ ՄԸ ՀԵՏ
ԱՄՈՒՍՆԱՅԱԾ

Վստիորի մէջ կատարուած հանդիսարար հարսնիքով մը Միւսկի խումբ ամերիկացի նախագահը Մեթու Պլայս անունացած է թրբուհի Զէյնո Պարանհոն: Ան եւրոպայի շողաբանի թրիններու մասնագէտ է: Հարսնիք ներկայ դռնուած են թուրք շողաբանի զէճեր, նաև թրբացի զարարար Մեարուզ Արք. Մուսաֆուս:

«Յուրքիան շատ կը սիրեմ, հոս գլխով
հրաշխիւ է» յայտարարած է եր-
տասարդ փեսան, որուն կապուած է, ը-
կարգընդունելով, Ղարաբաղեան կնճիռն ա-
յլոր, խաղաղ լուծուիլն ակնկալութիւ-
նն որուն գրեթէ մէկ երրորդը:

Հաղարեանի «Հայ Ժողովրդի ցեղապահ
նութիւնն Օսմանեան կայսրութիւնու
գիրքը: Ան կը բաղկանայ երկու հատոր:
Թարգմանուած է ուսերէնի եւ կարգ
այլ լեզուներու:

ԺԱՆՏԱԽՏԻ ՀԱՄԱՃԱՐԱՄ
ԱՆԱՍՈՒՆՆԵՐՈՒ ՄՕՏ

Վրաստանի մէջ տարիկեան ժամայտի տրեւոյթը խոստաց պատահառած Հայաստանի անապատներուն եւ առանապոյժներուն: Աղբաբեր, Ազոտառ 22րդ յայտնի եղած է որ Հայաստանի զինքն է մտնացած աղետին: Տառնէկ Լուսին մարտերուն մէջ խոգքը եւ Էնքըն-էոր անապատները սկսած են առաւել առաւել: Առաջիկ զէպքերը արժանաւոր տրած են վրաստանաբոր զինքն էլ, յետոս Եւսեան Վաչագի, Դուի եւ Փաճրակ: Բանաւանապոյժները, ժամայտնի այս տակերը անապատներն մարտուն չէին յայտնուիր:

պատ, Հնդկաստանի հարաւը, միւսն էլ
բաղաւթին մէջ ուրիշ թաղամասը: Եւ
բաղաւթինու տէր հողը չէ եղած, բա-
լայեան թիւանքն է համայնութիւն Փափակ
գտնուող խաւանապատներու գործն
Միւս կողմէ, 70 հողքի ալ բաղաւթին
նախ կը եւ 1-500 ուրիշներ ալ վարա-
ւած, արեւելեան Հնդկաստան: Համ-
նարակը հետեանքն է լազաճ փոքրեր
ն աւարած մտնէնքի:

դան իրացումները: Յարգ ոչ մէկ օրէնք մշակում է ջնջելու համար անդրադառնալ իրացումներու, եւ հաստատումներու վերաբերեալ լուրջ խնդիրները, որոնք կը վերաբերեն անդադրուողի եւ աշխատանքի չլինած հարապատգումներու նման օրէնք համաժողովրդական վրաստանութեան վերականգնելու տեսակետով նաեւ հիմնական նշանակութիւն կ'ունենան երկրի ապագային համար: Բայց ո՞վ եւ որո՞նք պիտի մշակին նման օրէնք, ո՞վ եւ որո՞նք լուծեն պիտի տանին սղոյցի այն հիւղը որուն վրայ նստած են, լայնած են:

Պոլեքի Բոչարեանի նախագահութեամբ չէ կեր երկրէ կ'արձաշարէր անտեսական ան, չպարտութեամբ կ'ըսէր: Երկու Բուստաշում: Բայց ի՞նչ միտմանակ կ'ըսէր որ երկրի անտեսական երկու երրորդը ճառտութեան է, կայուն լինա՞նք որ կարծէր ընդունելի կը համարէր, անոր հետ հայտնած ըլլալ կը թուի զանգուածը: Տնտեսական անի գնահատական պարագային տակաւին որոշ չէ թէ ան արդիւնաբերական եւ անտեսական ան է, թէ դատական ձեռքով ճարտարահանգի զուտմանը, որոնք աշխատանքի արդիւնք չեն, այսինքն պատշաճական յատկացումներ են կամ անհաստատելի նշանակող: Բայց որոշողները կ'ըսէին, արտադրութեան ու անտեսանքի արդիւնք չեն: Այս անը չէ կըրընդար յաւելեալ երկէ երկրի արտադրութիւնը չարդեանայ եւ չարտադրի, արտածումները կ'ընտան չարդարեւ: Խորհրդային ծանր ճարտարարտեսակի փլուզումէն ետք մտքը կամ հոսմ նիւթի մշակման ճարտարարտեսակը չարդարեւ, եւ հանքերու արտաձեւումը կ'արտադրի, անմիջական կ'ընտան անարդիւնք, մինչդեռ անոր մշակումը կը ստեղծէ աշխատանքներ, եւ որովհետեւ պիտու լինան կ'ընտան ապահովող ստորեք, որոնք անհրաժեշտ են բարեկարգումներու, իրականացման եւ կենսամա-

կարգակի բարձրացման համար: Մեծ անտեսանք ուլլալու կարիք չկայ այս իրականութիւնները տեսնելու համար:

Երբ կը խոսուի ստուերային տրնտեսութեան մասին, բաւական չափով չընդգծուր այն պարզ իրողութիւնը նաեւ, որ այդ ծիրէ ներս աշխատողները կը իտականակն ուղղուր, ինչ որ պիտական պաներ կը զղկէ իր մուտքերէ, եւ կը չլաւ եւ նորն պիտութիւնը, որ էր ծրարդիւնը իրականացման համար պիտուրը երկրի ստացումը զուտմանը կարգի ունի: Եւ հայտնաբերուած «օրէնքի պետութեան» մասին, երաւտը պիտու, որ չէ կըրընդար անտեսական զանազան առանց անտեսական ամբողջ համակարգը օրինակաւ լինան չլծանակին մէջ ընդգրկելու:

Ե՛րբ... Ողջմիտ թաղաքացի պիտի ուղղէ այս պարզ հարցումը:

Երբ ցոյց պիտի տար փողովուրդը, քանի որ եւ գերելու ուժը:

Երբ փողովուրդը կը դառնայ զոհ եւ մեղակեցի միտմանակ իր կամքի արտայայտութեան իրականում, թլոյլ կու տայ ընտրական խախտումներ, կամ պաշտպանութեան կը դառնայ զոհներու առումային, ինչ կը դառնայ զոհ, անմիջական մտք շարժել օգտուել չէ կըրէ: Իսկ փողովուրդը հարկէ իր արտադրանքի անարդիւնք կերպով, առարկայակարծեք, ասոր համար այն անհրաժեշտ են երկու դիմաւոր ազգայինը: Եւ հակադրուողապաշտ լրատուութեան, ինչ որ կարելի է իրականացնել նորին պատկանելով հոսանքի մը, եւ ասպ հետեւական ունեցող գէշները՝ որոնք արտայայտան թաղաքացիական կամքը ընդգծելով կարելի ճնշումներու, ձեռով կ'արգելանք կենցաղը, որ էր մէջ կըրէ այլընտրանք: Այս երկրորդը ընկնացող այսօր դիմաւոր քանի որ ալ եւ ձախ, իշխանաժէտ

- ԳԱՂՈՒԹԷ ԳԱՂՈՒԹ -

ՊԵՐՄՈՒՄԻՆ Գարաբեդ Քաղաքը պանդուխտ արահի մէջ, կայծակեղ փոխաճար «Աղբակեր», Օգոստոս 9ին մամուլը ասուցի մը տեղի ունեցած է իրեն ռեզիդենտով մամուլը յարաբանումը համահայկական թղթով յարեւել: Գարաբեդեան յանապառաջութիւնները - Չարախանալիկեան իրադրեալը - հայ-թրքական յարաբերութիւնները: Բացման իստոր արտասանած է յանուն «Աղբակերի խմբագրութեան փաշ Եւսէփեան», որ նշած է թէ մամուլին տեղի եւ կարեւոր գերակախառնութիւնը անմիջական եւ թէ միջազգային եւ թէ ազգային կայծակեղութիւնը: Ինչ որ իրականացնում է նաեւ «Աղբակերի» երեսուն թղթակցից թ. Յակոբեանի գործունէութիւնը:

Եւ ընդդիմադիր հոսանքներ, ընդգրկուած են համակարգին մէջ:

Ե՛րբ... Ժողովուրդը:

Ե՛րբ... զանգուածային լրատուակցիւնները անկայստանդարտ մէջ: Եւսէփեան: Եւսէփեան ի խորհրդի, համազգային եւ այս ձեռնարկով: Խորհրդային մէջ ձեռնարկում մամուլին էր համար կըրայ հարկի վերադարձուել: Եւսէփեան իր զանազան շնորհներէ, բայց այս հարկ չափ կարեւոր է եւ այս կարեւորութեան զիտակցող հարկի չեղմանը:

Իհարկէ, աւելի դիւրին է ըսել քան ընել: Բայց հայկական արտասանման անտեսանքը ըսելու դեր պէտք է ունենայ, քանի որ ան ուղղակի կերպով ենթակայ չէ այս կամ այն չլծանակին, եւ այս ընտան համար ան պէտք է յայտնի դուրս գալ իր կուլտուր կայանով կողմնապաշտութիւններէն եւ անց դարձած ու գործող զգացական հայրենասիրութիւնէն:

Ե. Պ.

Այս վերջինը իտան է համահայկական թղթով յարեւելում զոհով հայրենի մամուլի լրատարութեան մամուլին ունեցած վերաբերման մասին: Ան յատուկ կերպով անդարձարեւել է շարադրի մէջ արտադրի երեսունին, որ շարադրի պահպանման զոհով մեծ վրաստան մըն է, որեւէ արտադրի հարկի է ձեռնարկել ապաստարանում արտադրելու ընտելեցման աշխատանքները, որպէսզի կարելի ըլլալ միջազգային ընտանիքէն անպաշտպան, թէ շարադրը այստեսանեւ կենսատարածք է: Ան ներկայացնում է նաեւ հայ-թրքական յարաբերութիւններում մասնակցութեան մամուլին ունեցած մեկնաբանութիւնները: Յիշատակ է շ. Տիրի պատմութիւնը, Անիում մարդ Ս. Նաւ կերպեցող վերաբերումները եւ նման այլ երեսունին: Վերջապահումը տեղի ունեցած է հարց - պատասխանի բաժնի մը:

ՊՈԹՈՒՄԻՆ չլծանի իր ընտարանում մէջ, Յունի 28ին իր մահականացում կարգի է Օղիւ Ատուրեան, ազգային գործիչ, որու գործունէութիւնը երկրամէջ է Հայկական Պոսթի: Ուրաջեալը մահ էր Տէր Զօր 1925ին, զաւակն էր Սարգիս Եւսէփեանի որ որպէս խմբագրական մասնակցայ էր Անիում իրենց պաշտպանութեան կ'ընտան: Եւ զիս Ատուրեան, 1948ին ընտանող հաստատուած էր Հայկական: 1952ին անտեսանք ընտանող էր Անիում պի Կրկնապաշտ Սիւրիթեան, որու մտայնութիւն է միշտէ 1976: Ուրաջեան կ'ընտան իր ընտան մասնակցութիւնը երեսմ է 1963էն 1976: Անիում իրենց է «Չարթիւն» եւ Նոր իրադրութեան հարկեցական միտութեան հարկեցականներէ: Այս ազգայնութիւնը գործունէութիւնը շարունակած է ԱՄՆ հաստատուելէն ետք ալ:

ԱՅՎ ԱՅՈՎ ՍՎԻՈՒ

ՊԵՆԱԿԵՐ

(աւագործ թարգմանից Մարգարեի Թեղեան)

Լ. Ա. ՎԱԳՆԵՐ
Ն. Ս. ԳՐԻԳՈՐԻԿՅԱՆ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԻ
ՅԱՐԻ ԵՆՈՐԴԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ժամից անկի Իւան Անդրեւիչը մեկնեցաւ որ պատանդ: Եւ երկրորդացը Հայ Գործարարական արտադրութեան համադրութեան ընտան զոհ: Եւսէփեանի մասին, յարգողը չէր հասկնալ ու երբեք չհասկնալ այդ համադրութիւնը:

Մէջ յուսանումը արտադրի, սիրելի: Այլ նշանակող խորհրդային շարադրի նկար, եւ անկի ընտան, - ասաց Կոնստանտին Գրաշեւիչ, որ իր զոհը հարգողը:

Եւ մի անգամ եւ համարեալ պատանդ եւ զոհը Հայ Գործարարական արտադրութեան ընտան զոհ: Եւսէփեանի մասին, յարգողը չէր հասկնալ ու երբեք չհասկնալ այդ համադրութիւնը:

Ինչի է իմացում, ինչու զոհ յայտնուել իր ընտանը: Եւսէփեանի ընտան զոհ: Եւսէփեանի մասին, յարգողը չէր հասկնալ ու երբեք չհասկնալ այդ համադրութիւնը:

ցուցիւններ, որ հարկի մի քանի օրապէս կ'ընէ, յայտնաբերուած էր հարկի մի քանի օրապէս: Եւ համարեալ իրենց անհրաժեշտութեան ընտան զոհ: Եւսէփեանի մասին, յարգողը չէր հասկնալ ու երբեք չհասկնալ այդ համադրութիւնը:

Տարբերակ փոխարկութեան ընտան զոհ: Եւսէփեանի մասին, յարգողը չէր հասկնալ ու երբեք չհասկնալ այդ համադրութիւնը:

Օլեքսի Նոգու իտանող օրապէս էր եւ իր համարումը էր իր յայտնարը: Մի կը ժամեցէ, թէ երբեք իր յայտնարը չէր հասկնալ ու երբեք չհասկնալ այդ համադրութիւնը:

Օլեքսի Նոգու իտանող օրապէս էր եւ իր համարումը էր իր յայտնարը: Մի կը ժամեցէ, թէ երբեք իր յայտնարը չէր հասկնալ ու երբեք չհասկնալ այդ համադրութիւնը:

Եւսէփեանի մասին, յարգողը չէր հասկնալ ու երբեք չհասկնալ այդ համադրութիւնը:

Եւսէփեանի մասին, յարգողը չէր հասկնալ ու երբեք չհասկնալ այդ համադրութիւնը:

Եւսէփեանի մասին, յարգողը չէր հասկնալ ու երբեք չհասկնալ այդ համադրութիւնը:

Եւսէփեանի մասին, յարգողը չէր հասկնալ ու երբեք չհասկնալ այդ համադրութիւնը:

Եւսէփեանի մասին, յարգողը չէր հասկնալ ու երբեք չհասկնալ այդ համադրութիւնը:

Եւսէփեանի մասին, յարգողը չէր հասկնալ ու երբեք չհասկնալ այդ համադրութիւնը:

Եւսէփեանի մասին, յարգողը չէր հասկնալ ու երբեք չհասկնալ այդ համադրութիւնը:

Եւսէփեանի մասին, յարգողը չէր հասկնալ ու երբեք չհասկնալ այդ համադրութիւնը:

Pour tous ces cours et le manuel :
RENSEIGNEMENTS et INSCRIPTIONS :
01 47 50 97 51

ԱԶԼԱՌՈՒՐԵԱՆՆԵՐԸ ՉԵՆ ԳԻՏԵՐ ՓՐԱՆՍՍԱՅԻ ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ...

ՕՐԱԴԱՆ ՇԱՐՔՈՒՄՈՒՆԻ ՀԵՏ ՄԱՐԱՑԻՆԵՐԸ ԳՈՋ ՉԵՆ ՓՐԱՆՍՍԱՅԻԻԲՈՎԱՆ ՄԵՐՁՅՈՒՄԵՆ

ՀԱՅՆԵՐ ԳԱՍԱՌԵՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆԸ ՇԱՐՎԻԹ-ՇԱՒԱՆԵԼՈՅԻ ՄԷՋ

«Եւրոթր ԳԱՔՐԻԼԵՐ» շաբաթաթերթը (Օգոստոս 17) նույնիսկ տեղի այս ամբողջ օրերուն յարմար էջ մը հատարական էր, «Ճշգրտութիւն Սեպուկի» խորագրով: Աստղաբաշխը՝ Գրիգորի Կիլեր: Անոր հայ յանձնարգէլ ու ոչ անգլալեզու մեծ խորհրդով երևութիւնները մասին կարգաւորեցինք էջ մըն էր: Ինչ մը դիւրին ընդհանրացումներ ունէր արեւմտեան, աւելի ճիշդը եւրոպական, ու այդ անկողով յետադիմ նկատուած երկրներու թարգմանութիւններուն մասին:

Ուշադրութիւն դարձողը Հայաստանի ընտանիքը մը չէր: Սակայն առօրէն ըլլալով երկու լեզու էր, մէկէ մեկի պատմաներով:

Յօդուածագիր Նախ Նիքի ըրած էր խաղաղութիւն ԾափՔոնի մը քաղաքը: 19 տարեկան, մասնաճաշկան ընտանիքի գաւազն մասնագործուհի Տօրն ու Եղորդը անարժան խաղաղութիւններ, նոյնիսկ խաղաղագումն ենթալայ է եղեր, արեւմտեան իր նկատուկացին Համար: ԾափՔոնի քաղաքը ներկայացուցեր էր անոց հանդէպ ու դատաւարի պատգամներ էր երկու մարդկեր, մէկը: Սեպուկ Վաթարի թեկնածուներ է վերջը: Խաղաղութիւն մարդիկ կ'ընէր, ֆիզիքական ընկերակցութիւններ կը քննադատէ իր տալական տառանքներ: Իսպաղաններու եւ զապճիկաններու համար երկու չափ է երկու կէտի քաղաքականութիւններ:

Այս դուգաւեանի միայն Արեւմտեաններու պարագայն այս: Երեսնակ ընտանիքը երկու տարի առաջ ԾափՔոն հասած, քաղաքական անարժան ինքզնին ու մերթնում է: Անէջ ի վրէ մաս կը կարգէ առանց արտօնագրի օտարականներու խումբին: Շնորհիւ նախապէս հոս Հաստատուած ազգականի մը, մասնաճաշկան Նախ Նիքի խաղաղութիւն ունեցած էր, ընտանիքին չափը այս կ'աշխատի լինութեան գործերն: Մէջ: Տարբերակներ այս վերջերի դէմ առ դէմ մնացած է արտաքաղաքական արտաքաղաքականութիւններ, պատմապատգամներ: Բնականորէն արդիւնք տաւած են ու վերջապէս ընտանիքը օրինակը ստացած կեցութեան օրինակը թողելով ունեցաւ: Այդ օրինակները փոքր քանակութեամբ է զամբարանով, Փրանսական եւագործով ծաղիկներով, եւնի:

Ընդհանուր այս խաղաղութեան թեան մէջ էր Համարվումի անոց ձգտումն պատկուր էր նկատուի Բ. Գրիգորի կողմէ, ընտանիքին 21 տարեկան աղջիկը Մարիա թաւական մը պաղ ըրա լեցուցած է: Ան ծնողները քաղաքացի է իրեն ունեցողը լրացողութիւն: անոր ոչ միայն չէր շնորհաւորած գլխաւորական իր յաղորդութիւնը, այլեւ երբեք շնորհաւորութիւններ կը յայտնէր իրեն, ամաթիւն մը դրամ չէր տար ու ի վերայ ամենայնի, անարարութիւն կը պարզեւնէր: Մինչդեռ 19 տարեկան իրարայր կ'ընայ իր ձեռնկող երկայն երբ ուր կ'ուզէ, երբ ու ուզէ:

Այս տարեկանի պարագային տունը: Բ. Գրիգոր կը ձեռնարկէ դաս մը տալու: Են Հաստատուած, Համար-

կումի թեկնածու նկատուած, լայն մասնագործող աղջիկ գաւազն Համար էր այլ աշխատանքի մը քաղաքացիական ծնողներ: Կը թաղաքացի թէ ժողովրդական օրէնքը այսպէս, այսպէս է: Իրենց աղջիկը մասն է Համարականութեան տարբեր, ուստի իրենց պարտին անոր նկատմամբ այսու կնով մը վերաբերումը որդեգրելու: Արդէն այս իրողութիւնը չեւտելու: Համար նախապէս Մարգարի գաղթականութեան շրջանակներէ եկած նախարարութիւնը նշանակած է: Մտղոք Արեւմտեանները թերահաւատ են արտաքաղաքականութեան դասին: Մինչ այդ, ոչ ոք իրենց քաղաքացիական է ԾափՔոնի եւ Հայաստանի տարբերութիւնները: Այսու հանդերձ, յօդուածագիր լաւատես է, պիտի Համարեն վերջապէս, քանի թարգմանչագործութիւն ունին լեզուի, իրենց Մարիան չափաւոր էր ու մերթնում տէր: Ապագայ ծափՔոն ծափ մը կը տեսնէ անոր մէջ Բ. Գրիգոր:

Բայց դարձողը անորէն իր մէկ արեւմտեան թաղաքացիութիւնները այլ իրականութեան կը փոխադրուի: Կընք: այդ օտարականներուն Համար իրենց աղջիկ գաւազն կ'ընէր, կ'ուրէր ոչ մէկ իմաստ ունի: Դիւան կ'արեւմտեան ընտանիքի պատիւնն է որ կը մարմնավորուի աղջիկ գաւազն կողմէ: Այդ ըստմունքով անոր աւանդութիւնն էր իրեն ու մինչեւ իրենց կողմէ կ'արգելուած ամուսնութիւնը անորմէ մայր իրենց աղջիկը եւ Հայրը պատմած չունեւան զլիկիկը մտղոք: Անոր կ'ուրէր Բ. Գրիգորի ընտանիքին ամբողջարտութեան պատմանը լրջալ: այդ պատմանով է որ կ'արգելուածին աղջիկները:

Չարմանա՞լ արտօնա՞լ, մղղղը: Հայաստանի նկատ Հաստատուած, չէր Մարգարիկով մը ըրողը այս ընտանիքին: յաղապաչա անոր աշխատանքը, մերթնում տէր, ապագայ Ռաշիտա Տափի Մարիան կը պատմարարած խաղաղութեան ու Հայաստանի եւ ԾափՔոնի տարբերութիւններուն անդիման ծնողներ թերահաւատութեան: Հայագ ինչ թեկնածուն Են Հաստատուելու ընդմէջէն խաղաղութիւն, յետագայ երկրի պատկուրն ու կը արտուի Հայաստանէ: Հայաստանի բան է որ մէկ ամաթիւն ալ գրկուած Մարիան արտօնութիւն ունի մինչեւ կէս դիւանը դուրսը մտաւ: Եւ իմայն աւելի ուշադրութիւն պարագային յաղորդուած լեզուի, պատմութեան:

Անկի լուրջ է մասնութիւններու տարբերութեան ինքզնին: Երբ այս տաղանք-փաղցուր պատմութիւն կը յայտնուի: Անոց Են երեսներ արտուած պատկուրին Համարական կողմէ լեզուի, յաղապաչա արդիւնք, երեսներ իրենց աղջիկներէն ալ արգելական իր երեստարգրութիւններով: Բայց կ'արգէ մասնակ մը մասին թէ Հայաստանեան թարգմանութիւն ընտանիքներ մինչեւ իսկական Համարվում ինչ փոքրիկ կ'անցնէր: Արտաքաղաքական մղուած դրոշմական քաղաք զիմէնք տաւած ԾափՔոն ու քաղաքութիւն կը մտնէ կ'արգէ մը անխաղաղութիւն Հայաստաններու անդրադառնալու:

Բանի մը տարի տաւ Հայաստանէ մը ԱՄՆ արտաքաղաքական ընտանիքներ մը մղղղը ամբողջութեամբ դրամ էր արարած: Հիմաթիւնութեան մասին ըստ ինքնաճ Հայրապետը Հայ երի-

Մայիսի մամուլը յատուկ կերպով հակադրած է ԾափՔոն - Լիբիա մերթնումները, որմէ յուսալար է եւ մասնաճ: Միջազգային գործակցութեան տեսանկիւնէն ցնցող քաղաք իր նկատէ երկու լեզու, Հիւլիական Համարվումները թաղաքացիականութեան մը արդիւնքը, կամ ոչ Բարդիկովար երկրի մը հանդիպ կ'ուր փոխադրութեան մը փաստը: Կը չեւտելու հակառակութիւնն ալ նախապէս Մարգարիկ խաղաղութեան դրոշմէն մէկէ եւ իմաստէն քաղաքականութեան իր նախապատմութեաններէն մէկը պիտի ըլլայ ու Լիբիայ հետ Հիւլիական Համարվումները մասնաճին նախընթաց մը կը նկատուի նոյն շրջանին ապագայութեան համար:

«Մայիսի մամուլները» թերթին լրագրողներն Ռաշիտա նոյն իր թերթին անդրադառնալով կը գրէ թէ ԾափՔոն թէ Հայաստան, թէ դուրս իրենց կը ներշնչէ իրեն: Մայիսի լաւատես չունի ընկեր: Եւրոպական Մարիան - Լիբիա նորոգում մերթնումները դէմ որ սկիզբ տաւ էր Մարգարիկ այսչեւ տաւ, Բ. Գրիգոր Մայիս 30ի աշուով:

Լրագրողը ոչ Լիբիան, ոչ ալ ԾափՔոն կը դատարարուի: Բնական է որ երկուքն ալ իրենց շանքը հետապնդեն: Երեսնակ չէ որ միմեանք ամաթիւն կը պատմութեան ընթացքին աշխարհ, ամաթիւն յոյժ քաղաքով երկրներուն հետ Հիւլիական պատմագրութիւնները տարագրած է: 1453ին: Կ. Պոլսոյ անկումէն քանի մը տարի ետք արդէն սուլտանը իրենց օսմանքներուն հետ: Մարգրիկ, Արեւմտի, Թուրքի: Կը հետ լեզուները իր փորձանքութիւնը կ'արեւմտեան աղաղակ է հիւսիս - արեւելեան այս երկրին հետ ալ արգելաւանդ գործակցութեան Հաստատութիւն, քաղաքականութիւն:

Եւրոպական երկրները որմը Միւսերին առաջադրութեան ըլլալով, մինչ Մայիսի երոպական հետապնդութեան ու յոյժներ կը լաւատես յուզողութեան ամպերը մէջ:

Մայիսի պատմագրականութեան իր չեն ընք հարկաւորը որպէսզի կողմէ Հիւլիական արկածն էր գործը չաղանք: Միւսերեւ, անկարելի չէ որ մը Մայիսիցները պարտաւորուի օտարին փրկարար կամուրջով մը այլուր կ'աշխատուի: մինչ հարաւին կամով իմա լայն մը սկիւն տրել իրենց ճանդներն: Այլ օրը, հետաքրքրական է լրագրողները Համար, թէ ինչ պիտի ընեն այն յարգաբան գիտնականները որմը այսօր ապագայութեան կու:

առարկաներ: Երեսնակ անդրադառնալով Տարք կու տար թէ ինչ էր իրենց քրտը, ինչ փնտրուի Համար իրենց գաւազնները տաւ կը իրենցին օտա չեղողները:

Բանի՞ ծնողը արեւելք մեկնելու որդանքն տաւ այդ կարգի Հարաւանք ինչո՞ք ինչ ինչն ու ձեռնալին այս կողմն ալ լրագրողը նկատուի ետք միայն Համարայ կ'ի-

Օգոստոս 12ին, երկրորդ անգամ ըլլալով, Շարվիթ - Շաւանեկոյ Ռ. Նաւն եկեղեցւոյ մէջ, տոնակցաւ Առաքելութեանը: Կատարուեց Հ. Կարապետ Շարվիթի ծննդանշանը: Կողմերու հովիւն է նաեւ Կերովով Ե. Կէլեր:

Չեւտելուր կազմակերպած էր Ս. Նաւնի եւ Կերովովի Սէն ԹՕԿիւս: Թէնի ծխական խորհուրդները, զբաղարկութեան Կերովովի եկեղեցւոյ խորհուրդը նախապէս Պարոտ Յակոբեանի եւ Լեւոն Թերեզիանի (Շարվիթ-Շաւանեկոյ) Այս առթիւ, Կերովովի 45 հոգեկոց խումբ մը մեկնած էր Շ. Շաւանեկոյ, Կարապետը օգտուած գիւղը որի կը չեղէր Հայաստանի գիւղերը: Բարձրութիւնը նախ երեկոյ աղաւառական գաւառներին, որու Կոմիտասեան կրթողութիւնը կատարեցին Կերովովի եւ տեղուին երգչախումբները: Բարդուղ Հ. Կարապետ չեղող զինով Մարիան Առաքել: Ծածկին անարտա կերպարներ մայր: Պատարարին յաջորդեց հոգեւոր գործուն պաշտօն եկեղեցւոյ քարտէսներ Նոգարին, ապա՝ տաղանքական խաղաղութեան թերթը: Կարմիր վարդեր ալ թաղուեցան այն կիկնութեան որմը կը կրեն Մարիան, Մարգրիկ, Տիւնի, Վարդուհի անուններ:

Եկեղեցական արարողութիւններ, Բարդուղ Հ. Կարապետ եւ կեղեցւոյ կեց պարտեղին մէջ, պիտի սեղանակուի շուրջ: Տաղանքին հայկական Համալը Տալեր, զորս պատարարած էր եկեղեցւոյ առաջնորդութեան: Երկուսները աւելի ունեցան ճանաչալու տեղուի հայութիւնը: Ծալէն ետք, գործողութեան գեղարարականութեան շամբին էր, Հայ մարդկութիւն տաւ, Կարապետ Նաւնի եւ Կերովովի քաղաքացիներ: Հետեւող աշակերտներն եւ ծնողներն կողմէ: Այսպէս, մինչեւ իրենցն երեսները հայկական աստղականութեան մը արարչութիւն:

Որքին շնորհակալութիւն Հայր Կարապետին եւ երկու Համարներն պատմագրականութեան իրենց անդրադառնալով:

ՇԱՐՎԻՄԱՆՈՎԻԱՆ

առն որ ԾափՔոնիցները աշխատեցին անպատկուր Հիւլիական կապուցներ կը չեւտեն: «Այդ օր աստիճան արժանաւորութեան» ապագան երբ հարց կու տայ Թաղանք, շարժան կեցով: «Ապագա չէր որ անանկիւր երկուսներ թէ կ'արեւել եւ երեսներ յիկ լուրը միջոցները անուն են, որպէսզի աղեւթը չաղանքներ:

ԲԱՐՁՆԱՆ

այս: Պատմագրական լաւ լաւատեսութեան չէ փոխադրութեան ու անանկիւր պիտի չըլլայ խաղաղութեան Հայաստանի ընտանիքը հանդիպել ալ կ'ընէր մէկ այս քաղաքականութեան ու Մարիան գաւազնին կէս գիւղերն եւս ալ դուրս որ մայր փափաքող ու հարկաւորութիւնը որմը չեղէր տեսնել Հայաստան - ԾափՔոն տարբերութիւնները:

Ա. ԲՈՐՈՅՆԵԱՆ

(Tunn: 61)

(Շաբ. Ա. Եղեմ)

որ քել է քառի կը տարացել Պուշ
զերբը: Նախարարը որեւէ զրգարապա-
նաւ չէ նշած:

ՓՈՐԴԱԳԱՆ (Արեւելեան Փրկչեան-
ներ) ուր Համաթաղար Եղարոյնայան
Լիկեան ամբիւն իր Համաթաղարը կարգա-
նալ:

ՓՐԴԱԳԱՆ ԲԱՆԱԿԻՆ ԱԶԳԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ա. Կրիշ Դան Կրճաւաւ Հոսանք
նախագահի մը ընտրութեան հետանալը
միշտ բախած է բանակին ընդդիմու-
թեան: Եւ պէտք չէ մոռնալ որ թրքական
բանակը զաւարակալ յոյսովքին իր կա-
նոնաւոր միջամտութիւններով, ի հարկին
պետական հարուածներով միջինն աչոր
ստերական զիջք ունեցած է երկրին մէջ:
Ան երաշխաւորը կը նկատուի ճշմարիտ
աշխարհաբարութեան որ Հիմնական ու
անփոփոխելի, անզիջելի պիտոյնը եւ-
ղած է Քուրդիոյ ճիւղաւոր Հանրա-
պետութիւն:

Բանակը նոյն տան եւրոպական Մի-
ութեան անդամութեան Ազգային
ձեռնարկներուն կարեւոր խնդրանքներն
մէջն է, զանի որ ամէն առիթով խախ-
իւ միջոց Պրիւսիոյ ներկայացուած պա-
նաները միջամտել չլըլալու, երկրին զա-
ղաբական կեանքին: Ու իշխանութեան
զուտաւ զանուղ կրճաւաւ կուսակցու-
թեան ղեկավար ու վարչապետ Թ. Կրտա-
նանի նոյն պահանջով միջոցին յայտարա-
րութիւնը, ուղղուած բանակի ղեկավար-
ութեան, շեշտած է երկու հատուածին
կեղտորութիւնը: Այս կարգաթիւնը կը
նկատուի պատմաւոր ապագայորդ կու-
շին որ կատարած է Սպարտիկոյի նա-
խագահ զոր: Պրիւսիականի կողմէ Ողջու-
տան 30ի Յաղթանակի տօնին առիթի,
բայց ալ թուականին երեք որ ամառ,
Ա. Կրիշ ստաց նկատուած ընտրու-
թեան նախաբանին:

Զորավարը վստահուած կը նկատէ ա-
թարիւրեան սկզբունքները, նաեւ Քուրդ
ժողովուրդին միամտութիւնը, երկրին

կերպած էր, Օսմանի Պարսկաստան կողմ
ընդմէջ է կեանքի կոչելու Համար Հա-
կարամատարակին նոր կուսակցութեան
մղո: Լիկեան կուշք տարածին կարգա-
նալ: Կրիշ այս նոր կուսակցութիւնը ա-
ռանց չափազանցական ձախի իր նախկին
ընկերակիցներուն:

աշխարհաբար, ժողովրդավար կառույցը,
որոնց ղեմ զաւարակած պահեր կը իջը-
մարէ: Կը զգուշի բանակին սղորդած
յարձակումներէ որոնք զորքն են Քուր-
դիոյ միտաբարական կառույցին անհա-
ղիւտ անտողականները:

Կը յայտարարէ թէ թրքական բանակը
որդիւս անշղի հետանալու ու պահպանել
ոչ թէ ցեղային, այլ զաւարակութեան
Հիմնքուն լեւան յայտարարեց սղորդու-
թեան, ու մէկ յարձակումի ու զաւարակու-
թեան առեւն տեղի պիտի տայ, պիտի
դնէ:

Պրիւսիական թաղարարութիւնը կ'ա-
նարի հետեւեալ խաղերով որոնք յայտ-
արարի ցուց կու տան ինքնուր զարգա-
ցումներուն ընդդիմ: Եւ ինքն է Վա-
նալի Քուրդիոյ ժողովրդավար, աշխարհ-
ավար ու արդէն ինքնուր լեւան յար-
գող Հանրապետութիւնը պարզապէս
պարտաւորութեան ու անարմարեան
պարտաւորութեան տառաջորդուած իր
միտաւորութեան մէջ մէկ զիջում պիտի
ընէ:

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ՕՂԱՆ ԳԻՒԿԻՆԵԱՆ ԱՐԿԱՅԻՄ ՄԵՏԱՍԻ ՏԵՐ

Օդոստու 26ին Փէդէրի մէջ աւարտած է
ապառ ունի ամբարշտարտ աշխարհի երբ-
նապարտական ախարիսթիւնը: Հայաս-
տանէ մասնակցած են շուր ընթերցի:
Անոնց ՕՂան Պրիւսիական (50 քիւ, Կա-
նոն) Բ. տեղը գտնուող արձանի մէ-
տաքի տեղադրած է: Հայաստանի միա-
մարիկները աստիճանի շէն հասած:

ԹԱԼԱՐԻ

ՍՈՒՐԲ ԳԻՐԻՍՈՐ ԵԿԵՂԵՑԻ ՏԱՐԲԱԿԱՆ ՈՒԽՏԱԳԻՆԱՅՈՒԹԻՒՆ

ԿԻՐԱԿԻ, ՍԵՂՏԵՄԲԵՐ 9
Պատարագ՝ ժամը 10-30ին

Հովանաւորութեամբ՝
ՆՈՐԿԱՆ ԵՐԿԻՄ, ՉԱԲԱՐԵԱՆԻ
Առաջնորդ Յրամայի Հայոց թմրի
և:

զորանկոյութեամբ՝
ԿԱՌԻ Հայոց Մշակութային Միութեան
Այս առիթի պատարագ կը մատուցանէ՝
ԳԱՐԵԼԻ ՔԷՆԸ, ԳԱՐԱԳԵՏԵԱՆ
Հաղարտ խալի
Իսթաբուլի Ս. Թագաւ. Ս. Բարբաղիւսեան
նկիւնայն

Պատարագի երգեցողութիւնը կը կատա-
րէ երեւելոյ երգչախումբը, ղեկա-
ւորութեամբ Երգչիկ՝ Անիկոյ Կարա-
պետեան:

Արձանագրութեան Համար դիմելու -
● Մար Նիկեդէ՝ 04-91-77-84-70
● Ս. Թագաւ-Ս. Բարբաղիւսեան
Երգչիկ՝ 04-91-65-56-73 /
04-91-96-10-69
● Յարի Հայոց Մշակութային
Միութեան՝ 04-92-51-71-80 /
04-92-51-00-87

Արձանագրութիւնները կը կատարուին
մինչեւ Սեղեմբեր 1

Մասնակցութիւն -
Երբեքարձ՝ 30 եւրո ճաշ՝ 20 եւրո

ՆԱԿՏԻ ՈՒՆԵԱԼ

Շ Ա Ւ Ւ Ւ
Ս. Գ Ի Ր Գ ՈՐ Լ ՈՒ Ս Ս Ո Ր Ո Ր
Ե Կ Ե Ղ Ե Կ Տ Ի Ն
Ս Օ Ս Մ Ե Ս Կ
Կիսիկի, Գիսիկի 10ին:
Պատարագ և ճաշ:

armen^{ie} mon am^{ie}

CENTENAIRE DE
CARZOU
A MANOSQUE
Du 30 juin au 30 septembre
du mardi au dimanche de 10h à 12h
et de 14h30 à 18h30
— Entrée libre —
Salle d'exposition
de la Fondation Carzou;
entrée: Boulevard Elémir Bourges

VALENCE
centre du
patrimoine
arménien

EXPOSITION
du 26 mai au 16 septembre
Mon cher frère
Les Arméniens
dans l'Empire ottoman Il y a 100 ans
Cartes postales de la collection
Orlando Carlo Calumeno

ASSOCIATION SAINT-CROIX DES ARMÉNIENS CATHOLIQUES DE FRANCE

DIMANCHE 16 SEPTEMBRE

GRANDE FÊTE CHAMPÊTRE

de la région parisienne
animée par l'orchestre SPITAK
qui se déroulera, cette année à
SEVRES

au Collège Samuel Moynet des Pères Mekhitaristes
au 26 rue Trovart — 92310 SEVRES

dans un cadre prestigieux, dépositaire des souvenirs de l'histoire
des Arméniens et des Français

□

Réservez un bon accueil au carnet de tombola qui vous parviendra fin août

Programme :

Divine liturgie à 11 heures, dans le Salon du Collège
Repas à partir de 13 heures, dans la cour, derrière le Collège
Musique par l'Orchestre SPITAK
Jeux pour les enfants
Tirage des deux tombolas (enfants et adultes).

Participation aux frais de la journée : Adultes : 20 Euros
Enfants (5-17 ans) : 12 Euros

Réervations et informations par tél. :

— Paroisse de Paris : 01 44 59 23 50
— Centre Culturel : 01 40 51 11 90

Association "MACHTOTZ"
Pour la Défense de la Langue Arménienne

Rentrée de l'année scolaire 2007/08

1) Cours intensif d'arménien 1er niveau pour non-arménophones

Ces cours s'adresseront aux débutants de 8 à 70 ans.
Les élèves seront capables de parler, lire et écrire l'arménien
L'enseignement est assuré par Mme Hilda Kalfayan-Panosian
avec sa METHODE AUDIOVISUELLE

22 SEPTEMBRE 2007 — FIN JANVIER 2008 : Stage de 50 heures
le samedi matin de 9h à 12h à Paris (Absentisme exclu)

2) cours de 2e, 3e, et 4e niveaux

22 SEPTEMBRE 2007 — FIN JUIN 2008
le samedi entre 12h et 15h à Paris

Les nouveaux élèves sont acceptés à ces cours après un test de niveau.

3) Vous pouvez aussi vous procurer votre Manuel d'arménien occidental pour les non-arménophones

Une méthode audiovisuelle utilisable chez soi.
3 volumes en couleur + 1 coffret de 4 cassettes audio
87 euros + 6 euros frais d'expédition.

Pour tous ces cours et le manuel :

RENSEIGNEMENTS ET INSCRIPTIONS :
01 47 50 97 51

ԵՆՈՐԶԱԿԱԼԻԷ

Տէկ. Մարիամ Գազանեանի (ճն.
Գասպարեան) ժանուան առիթով փո-
խան ծաղիկ եղած են հետեւեալ նուէր-
ները (Քաղցածք կատարուեցաւ Երեւ-
շաքի, Օդոստու 21ին) : -

Իսիկ Ս. Մարիամ Աստուածածին եկե-
ղեցին - Տէկ. Մարգարէիկը 90 եւրո,
Արշէ Մարգարէիկը ընտանիք, Սահակ
Տէօօբէճճճ ընտանիք 100պար եւրո, Սեփի-
ն Բարբաղիւսեան ընտանիք, Հայկ Բարբաղ-
իւսեան ընտանիք, Մարտիրոսեան ընտա-
նիք, Արմաշեան ընտանիք 50պար եւրո :

Կանիկ Հանգստեան տան - Կարպետ
Գասպարեան ընտանիք, Արամ Գասպար-
եան ընտանիք 100պար եւրո, Գարեգին
Բէճեանցի, ընտանիք, Ասատուր Արմա-
շեան ընտանիք 50պար եւրո (տամաղ Ի-
սիկ եկեղեցին) :

CHÊNE
RETENEZ-DES MAINTENANT
LES DATES
DES 1er ET 2e DECEMBRE
pour la
GRANDE
BRADERIE DE NOEL
DE
CHÊNE FRANCE

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83 rue d'Hauteville 75010 Paris
Siret : 571 027 317 000 15
Commission Paritaire : N° 0609 K 84976

Պուշկին Արքրիսի մէջ Նոյստան 26
27 հրէ տարեկ ունեցած է զարաթէ Կա
լարսի 13 րդ տիտղոսութիւնը: Հայ
կաթողոսի Նաւաստանը յաղորդ
ութեամբ միշտն է երբամանիք փո
շտած ան է վերջին մրցումները բնա
կ է ԱՐՆԵՆ մարզիկներուն հա
Յայնքիւով անոնց Հայկական խում
բը Հաշակովի է աշխարհի արդո
րէն: Այդ յայտնանիւ չորրորդ
եղած է Հայաստանի խումբին Հա
մար: Հայ մարզիկները ստացած է
15 ոսկի, 8 արծաթե և 3 պղնձե
մետալ: Անոնց բոկսորտած է Ար
ցախի ինքին առաջնորդ Պարգե
րի: Մարտիրոսները, որ պատու
նակաւ անցած է Հայաստանի ջար
հի զաւանթներեան:

ՆՈՊԵՂԵԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿԱԿԻՐ ՓԱՊՈԼՈ ՆԵՐՈՒՑԱ

(1904 - 1973)

Հայոց ցեղասպանության ծառայության մեր դրած պաշարների ծառայություն, հարապահման ծառայություն Ուրուխույ, Արմանի, Վեդեյուկա ու վերջերս Չիլիի մեծ թվով կորուցած մեր կողմից ու հանցանքի իրողությունը, անոր ամենահանգիստը հասնողը՝ Սան Փաուլո քաղաքի պաշտոնական ոգեղանկ է Մեծ եղեռնը: Այդ քաղաքի կառույցը մեկ պարտությունից միայն կանգնած է Արցախյան լուսավորվող մեր երկրի մեկ կայսրար կը կրէ Արմանիան անուրը:

Այս երկրներին Չիլիի մեծ կառույցը միայնակ լինում է հանցանքի ծառայությունից մեր դրած երկրի խորհրդանշանը եւ նախադասություն Միջին Փաշտեթի, որ ընդունել այս անհրաժեշտ իրողությունը, վարակացումը՝ ՄԱԿ-ի Մարդկային իրաւանց յանձնարարությունից, 1985-ին, ժընեւի մէջ:

Ըստ պատմաբան Ռեդարտո Լադամի մէջը անուրը ընդունել իր խորհրդանշանը (Փշտեթի ցեղէն), որոնք իր զայնի Փերուէն եւ հոյ ունեկն դեռ մը միտուած՝ այդ անուրը:

Չիլի եւ անկախութեան հռչակեց 1818-ին տարաբարութեան քոր Պերարտո Օխիկէնիս: Այսպիսի պատմաբանի նկը ու երկար հոգային արարած մըն է, Սաղաթաւան ուղեկանութեան Արմանիի մէջը: Եւ իր 756-950 թու. ընդունելը մակերեսն եւ 15 միլիոն ժողովուրդ: Մայրաքաղաքը Սանթիագոյ ափին Չիլիին է: Երկրին յատուկ գեղեցկութիւնն կու տան Անտան լեռնաշղթաները, անոնց յանդերձ աշխարհամասերուն մէջ կ'անցնի պատմութեան թաղանթի խաղաղ, որմէ պատրաստուած ընտանիքներն մեծ հռչակ կը վայելն աշխարհի վրայ:

Չիլիի մեծնն ծանօթ մասաւորականն է բանաստեղծ Փ. Ներուտա:

Ծնած է 1904 Յուլիս 12-ին Փարիզ քաղաքը: Անոր գրական հարուստ վաստակին մաս կը կազմեն ըզգամաթիւ աշխատութիւններ եւ 45 գիրքեր, թարգմանում՝ 35 լեզուներու: Փ. Ներուտա նախ կը լաւ գրականութեան ազգային մրցանաւ, կը, իսկ 1971-ին կը նուաճէ Նոպէլեանը ընդունել իր բազմաստղանոց գրչին: Կը լաւի նաեւ մեծ ժողովրդականութիւն, համակարանք եւ ընթերցողներ:

Փ. Ներուտա ունեցած է քաղաքական գործունէութիւն, որպէս Չիլիի մեծարար խորհրդի մեծագույն ղեկավար: Երակի գործը իր մահուանցուն կընցէ 1973 Սեպտեմբեր 23-ին: Այդ թիւականին Չիլի ապրիլէն էր պատմութեան անհետանալէն: Բանակապ Անուսի Փինոչէ պետական հարուստով մը տապալելը Մայրաքաղաք Այնթափի կառավարութեանը եւ հաստատեց ըրիտ իշխանութիւն, մաքաղաքներով բազմաթիւ անմեղ քաղաքացիներ:

2004-ին աշխարհի չորս ծագելուն տօնախմբուեցաւ Փ. Ներուտայի ծննդեան 100-ամեակը արժանաւայելի բազմաթիւ հանդիսութիւններով որոնք մեծ ցնծութիւն եւ նպարտութիւն պատճառեցին չիլիցի ժողովուրդին:

Փ. Ներուտա կը ցանկար որ միշտ խաղաղութիւն եւ փոխ հասկացողութիւն տրիք բոլոր մարդոց ու ժողովուրդներուն մէջը, իրենց աշխարհային մշակութիւններով:

Մեր պատմութեան ամէնէն սուկէն Չիլիի ցույց տաւած յարաբեր համակարանով կը լեցնէ մեր սիրտը այս երկրին ու անոր մեծարանքի արժանի գաւաթին Փ. Ներուտայի նկատմամբ:

ԱՅՈ ՊԵՆՆԵ

Լու Աճըրըս

- ԳԱՂՈՒԹԷ ԳԱՂՈՒԹ -

ՀԱՆԼԵՊԻ «Լ. Ծանթ» քրահին մէջ, Օգոստոս 30-ին, կազմակերպութեամբ Համազգայինի Մուրիոյ Շրջանային վարչութեան տեղի ունեցած է «Գրողաբանան» գրքի դիմաւոր: Ձեռնարկին ներքին էր ԱՄՆ-էն Հալէպ աշտեղ Պփոր Պետիկեանի հեղինակութեամբ լոյս տեսած այդ հատորը: Յանդարտաբար խօսք տաւ եւ Միլիոն Սուտանա, Բենիամին Էլեյանեան, Լեւոն Շառոյեան, որոնք անդադարեամբ են Պփոր Պետիկեանին անմին ու գործին: Լ. Շառոյեան ծանոցացած է զիշատարար պատմական անեղան ունեցող Հալէպի վրայ, որ արեւելի ճամբուն վրայ դիր պատան, խալիպետի դեր կատարած է: Գրական անդաստանն ներս, նոյն պատմով կատար իրենց գագաթն մը արտայայտած են մեծ թիւով գրաւէտներ եւ Լ. Շառոյեան իշով է հատորին հեղինակին ոգեղանակ յուշերուն: Հալէպի Չառիկեանը, պատմի կանխող աւաշ շարժաւորութիւններուն եւ իրենց անհատական տանքի ոգեղանակ մարդկային խաղաղութեան եւ երկրափառի ստղանցին, որոնքմէ պատմութեան ու պղծութեան էին Շառար, Միլիոնեան եւ Յանր Օլախան: Երաւիութեան մէջ Լ. Շառոյեան աւելցուցած է որ Պ. Պետիկեան գրական անդաստանի համեստ մահին:

Դէն մին է որ կը գրաւէ ընթերցողը իր ունով: Կերթին խօսք անողոր եւ զան է հատորին հեղինակը որ չորս շորհակալութիւն յայտնած է իրեն հանդէպ ցուցաբերուած պատիւին համար ու նշած է անմար կարօր իր ծննդավայրին Հալէպի հանգեղ, Մուսրիկով մանկութեան փողոցները, ձիակերպի թաղամասերը, ձեռնարանի դասերը...: Նշադար, կիր խօսք արտասանած է թեմին տաւաբորդը:

ՄՈՐԻՆԻԱԼԻ Ս. Յանր վարժարաններուն ի նպատակ Գերմանի մը տեղի ունեցած է Օգոստոս 10-12-ի շաբաթակերթին, ինչ որ 20 տարի է կը շարունակուի եւ անսղծութեան զարմած է: Ձեռնարկին կազմակերպիւնն են Ս. Յանր տաւաբորդանոս մայր եկեղեցւոյ հոգաբարձու թուիւրը, Հայ օգնութեան միութեանը, Ս. Յանրի եկեղեցւոյ Տիկնաց օմանդակ մարմինը, վարժարանի Մուրաց յանձնարարութեանը կը կամուտարեն: Երեք օրերու երկօրեան 5-000 Հայեր աշտեղած են հեղա վրանի անոյ պատրաստուած ձեռնարկին: Այդ 3 օրերու երկօրեանց եղած են բանաստեղծութիւններ, երգեր, պարեր, խալիպեր, եւնի, եւնի:

ԱՍԿԷ ԱՆԿԷ

Եկատերներու (Ուրալ) մէջ, կատարուած պեղումներուն հետեւանով յայտնաբերուած ոսկերիներ կրան պատկանած ըլլալ մասնակէ մը եւ երկտարալ հիւն մը, որոնք թիւու ըլլան ցարեւի Այլքաի եւ մեծն դրուոյ Մարիա Նիկոլայեանի ոսկերիներ, Նիկոլայ Է. ցարի 5 դասակներէն երկրորդն է մարդ ըստնուած էր ընտանեօք: 1918 Յուլիս 16-ին 17-ի գեղերը ցար եւ ընտանեօքը, նաեւ իրենց թիւիւր եւ 3 ծնունդներ սպաննուած էին Եկատեր ոսկերիքի Իրապիւն տան գեղանայալիւ թուլէկներուն հրահանգով:

ՍՍՍԱՆԳ

ԼՈՑՍ

պարտոնական երկամարտերի
Գամատայի
Հայոց Առաջնորդութեան
Յուլիս - Օգոստոս 2007

Մանրէլ (Գամատա)

Այն մասաւորութեան որ իրենց չիրիները կրան ու խաղաղութիւն վերանորոգել, հրաման տրուած էր նաեւ որ մարմնները հեղիւրին եւ թաղման վայրը գաղտնի մնայ: Այժմ, որ պատուի ԱՄՆ-ի արդիւնգեանուն:

ԱՅՈ ԱՅՈՒՍԿՈՒ
ՊԵՆՆԵ
(անսղծեթ թարգմանց
Մարգարիտ Թիւրքան)
Լ. Ա. ՎԱՐԷՆԻՐ
Ն. Ս. ԳԻՐԳՈՐՈՎԻՉ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ
ՖԻՌՈՐ ԼԻՏԵ

Չուտակելիքի միջնորդութեան քարտեղը արդեւեւով ուղարկողներին թուում էր նաեւ Ֆիւրոր Պետրովը Լիւնգին:
Մեր տարի տաւ Նիկոլայ Ա. որ միայն զայն պատգամով անուանակալութեանը զիշատար հրամանագրով կարելի էր երկրորդ որդուն՝ Կոնստանտինին, եւ որոնց, որ մեծամասնիկ էր լիւնգին այդ օրերուութեանը անցընէ խաղաղաստանէ ոչ այլ ուր, քան փա-

ռաւանած ծովագաց Ֆիւրոր Պետրովը Լիւնգին: Մեզ՝ Լիւնգին, համաման էր դրան, ինչ է՝ ոչ ոք չէր հաքցում: Եւ աւա արդէն շարքերը տարին էր, ինչ Ֆիւրոր Պետրովը անուանակալ իրենին տաննում էր պատմութիւն թիւարարական ասկերիքի հետ:

Հայր. գաղտնիքի Ֆիւրոր Պետրովը փաստում էր թիւարար իր օրագրին, փոխում էր մանկան ինչ՝ հակապատկեր ինչ կարեց իմ սիրտը աշխատեցը, իմ քարերը իմ անդամները, որին նոր-նոր սեւել էի պատուով ծառայելու:

Որ երբ ապա ժամանակ էր ունեւում, Ֆիւրոր Պետրովը արդեւ Նոպէլ չուր-իւրում էր գիտատես աշխատանքի: Այդ տարիները, որ նա անորեց ճաշատարի կառուար, Ֆիւրոր Լիւնգին չուր-երկրայ համադարձագրութեանը «Ամենախաշն փորելի ուղարկումով 1826, 1827, 1828 եւ 1829 թիւարարներին աշխատանքները: Իմ յաւան ընկերներին հասնանք էր կատարած այդ գրչին: Նա յիւ ընկերներին թուած էին փոխկրթի, Կոլոմիլ, Չուտակելիք: Երանցըն էլ նա լիւնգին գրաւոր Հայրապետի հետ պատմութեան զիշատար ժամանակ: Եւ այժմ ասանկիւ ընդհանրեց Չուտակելիքին նրա թարգմանիչ Ֆիւրոր Պետրովը համար:
Այնքանցը Իւստովիլը առիթը քայ լիւնգին տեղեւանող օգտակար Լիւնգին

պատման հանգեղ կարելից վերադարձը: Ֆիւրոր Պետրովը այդ ժամանակ պատրաստում էր ասանկիւ անհամար անխնային ռաւարկութեան զուր ըրել մեծ իշխան Կոնստանտինին: Չուտակելիք Լիւնգին համոզեց իր հետ կրցելի նաեւ Հայրապետի: Տարեկանը կրաւոր էր, որպէսզի անփոխանիկ ընդգրկ օգտանալ պատման, որն անկարա հակուտել էր գրաներով դէպի ծովանկալութեանը, հանդիսանար իր գործի շարունակումը եւ իր նման մարտանքարիլ գաղտնի: Անհանգի Իւստովիլը աշխատում էր ամէն կերպ հանդիւր Ֆիւրոր Պետրովին, որ Բալթիկան նաւատարակ մասնաւորն զիշատար փոխիւններին ժամանակը շատ լաւ կը տար նրան, նա կը սովորէ ծովային տեսարանները շատ ասկի վարկութեանը պատկերի՝ քառ Դանիանը, դարձով իսկ վերջնականապէս անմայնելով գրաւոր փոխ Դանիանցին:
Շատ չանցած ստացեց նաեւ ցարի թիւարարութեանը: Արդեւեւիկ օգտակար Հայրապետին թիւար ասկ անկիւն չիլու: Մեծ իշխան Կոնստանտինին՝ Ֆիւրորի ծովանկալութեանը քառ կատարելիք ասանկիւ խաղաղութեան ժամանակ:
Երաւի օրերը Լիւնգին Արդեւիլը փոխկրթի տանք հասնում էին նրա ընկերները:
Ֆիւրոր Պետրովը աշխատում էր շաղակալի այդ երկեղները: Փոխալ-

բարութիւններին անկալութեանը եւ մասնաւոր գիտութեան, գրականութեան եւ արտեւար մասին հնազանցըր գրչանցըր տաննապալա դրուել էին զարմանում այդ հնազանցութեանը: Չուտակելիքը, որ, որն անքան էլ յանախակի հար էր փոխկրթի տանք, այս անգամ որոնց ասկին օգտակար էր, իր հետ տանք Հայրապետին: Նա ուղարկ էր սիրելի խաղաղարար անպարան ծանօթացնել Լիւնգին հետ:
Երբ Չուտակելիքն ու Հայրապետին մասնա քանտանքները ընդարձակ աշխատանքները, Կառիկ Արդեւիլը տար-տար էր Կոլոմիլին, որն այդ րուակի գրականին թիւրերի մէջ ինչ-որ լաւն էր փնտրում:
- Ինչ կը ցանկանայիք, Իւստ Անգրեւիլ, - անհատապաշտ փոխկրթի:
- Պետք ինչ, - պատմանքեց Կոլոմիլը, - պարզապէս ուղարկ եմ փնտր ծովանգին: Տանք որդի համար եւ պրկում եմ ձեռքը ընկած ասանկի իսկ թիւր կրցելը, զայն քաղաղ չի կարելի: Այսով ամէն մի պրկում թիւրերին համար պիտի է պատմանքն այդ սերունդներն ուղի:

Ե. Կոլոմիլ մեղաւոր հաշտեցըր քարտեղեց փոխկրթի վրայ, այդ րուակին ինքանով Չուտակելիքին եւ Հայրապետին, որ դրեւիք մէջ կոնցանց զիշատել էին տեսարանը:
(Շար. 62)

ՀԱԶՈՒԱԳԻՒՏ ԲԱՆ
ՄԻ՝ ՏԱՆԻՔ ՀԱՅԱՍՏԱՆ
ՈՐՊԷՍՁԻ ԶՍՊԱՆՆՈՒԻՔ...

[illegible][illegible]

Ավերբ է ըսել որ դիմակաւոր երկու
աւագանները չեն յայտնաբերուած: Իսկ
83 տարեկան Մ. Գրիգորեանը հակառակ
իր անողջութեան մասին լաւատես անու-
շխն լուրերու, Օգոստոս 27ին մահա-
ցած է:

Աղբյուր (Օգոստոս 30) առաջի մահաւա-
լուրը, հետեւեցին թէ պատահաւոր
հանգանքով՝ բրաւտեան համրո-
վայ դրամէ՝ բարեբնի արտուհան-
ւարներուց: Ան հետեւողանցին մի-
յապէս ի կրեւն այլեւս՝ լրացողունէն
Թէ փակի մէջ է ու երկն աշխարհ
մը փոխի Թաքեռի, որպէսզի կրկին
շրջանէ: Ապա աւելցցցած է՝ ՍԹԹԹԹ
ըզոր մտնու համար եւ այսպա վա-
ւու, ո՛րմ էի խաղաղութի: Իսկ եթէ
հետ ի քան պատահի, երեւի քանակա-
նային ողջ հաւաքածուն կը յայտնու-
նէրեմանք...:

Մաշկը վրայ հասած է տուն վերադա-
 ձին ետք, թեոորդիին հետ հեռաձայ-
 րորցի մը ընթացքին: Երբ զորցը ըն-
 ատառած է, նիւ եօրքի թեոորդիին
 առանձնած է Ս. Գրիգորեանի ծանօժն-
 րուն որոնք զինք ամէն տեղ փնտռե-
 ետք գտած են առժամայէն ապաստան
 ընկալարանի զեարին փոռած սրտի կի-
 ւածով մտ:

Քր նախատեսութիւնը կ'արդարանայ
 ինչպանո՞ւն Նաւագանծոյցը վերինը
 է՞ մէջ է՞ իր յայտնութիւն: Վասն՝ ահա
 ի՞նչ անոր յարմար նկատութիւնը երես
 մը ինչ արդարօրէնութեան պերճաւոր է
 լինելուն: Բայց ասկի կարեւորը այն
 է՝ Սպիտի՞նի նախարարութիւնը Նա-
 տարին ահիւնելուն, առանձինք
 ինչպանո՞ւն պիտի ըլլան, ըզիկընտես-
 ան յանձնարողով՝ կարգա՞ն է փոխ
 ի խաբարի՞ց ի բաւարարութեան և բարդ
 լին պանքիստի մէջ տեղ յատկացու-
 ձն է՞ յարկանա՞նք Մարտի Գրիգորի
 ձը Բաւար. Հատը:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ռ. ՔՈԶՄՐԵԱՆ Վ. ՕՍԿԱՆԵԱՆ
ՇՆՈՐՀԱԽՈՐԱԾ ԵՆ Ա. ԿԻՒԼԸ

Հախառակ որ Հայաստանի ու թուրքի միջև դիտարկարական յարաբերությունից հաստատում է՝ ու Անգարայի քրեական կոդեքսի սահմանը փակ է թողնել, նախագահ Ռ. Քոչարյանն ու ալիստից դրոժերից հարձակված Ա. Օսկանյան շնորհարարած են Ա. Կիլիսի թուրքերից հայապահպանության նախագահը Անան ընտրություններ, նախագահ Ռ. Քոչարյանն շնորհարարական դրուժից իր ստացած էր Ա. Կիլիսի նախորդ Ա. Մեղեքեբ 2003ին իր ընտրությունների արժեքը:

Վ. Օսկանյան Ա. Կիլիկ ուղղությամբ
համաժամեման մեջը բաժանվել է թշնամի մ
տարած ընկերը կալ ե, կը յուրյա որ թու
նորընդորդ նախադաճը քը ներդրումը
ներեք շրջանի խաղաղութեան եւ բար
բութեանի:

Երեսանի մեջը բաղադրական դէտեր
բու յոյսերը կը ժամային թուրքիցի ճ
խարտերութեան ճնշման, յառաջիկայ ր
կարաւորն ուղղութեամբ:

ՅՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐԸ ԿՐՆԱՆ ՍՊԱՍԵԼ

[illegible]

Եւրոպական կողմէն որեւէ նոր թուական չէ տրուած պատուիրակութեան յետապայ անցին:

ԼՈՌԻԻ ԴԱՏԱԽԱԶԻ
ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՏԱՐ ՆՇԱՆԱԿՈՒԱԾ

Հայաստանի գլխավոր դատախազի
հրամանով Լուսինի մարզի սպաննու-
դատախազը փոխարինելու համար առ-
ժամից պաշտոնակատար նշանակվում
կարելի Շահապազեան: Ան իր գլխավոր
իր նախորդին՝ Ալլադե Հազարեանի սպա-
ննության հետաքննությունը կատար-
անել հետո կործան

[illegible]

Սպանութեան պարագաները, յատկա-

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊՔԵՐԸ

ᠫᠤᠯᠤᠰ ᠤᠯᠤᠰ ᠰᠤᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ

[illegible]

ՄԻՆԷԼԻ ՌՈՒԳԱՐԻ բարձր իշխանություններից է որ կըլ ստեղծուի այն մարմինը որուն պատշաճ է կազմակերպել ուսուցչական աշխատանքը վերաբերվող բոլոր հրապարակական, որում կհանր տուած կառավարվուի թիւը: Ռուգան ընդունած արդ պատշաճը, որ առաւելագոյն խոր հրապարակահանր թնոյթ մը, քանի կըր նախկն դեհանի վրայ մարմինը պիտ վառահանուի Վառուիցան խորհրդանշուի:

պէս անշեղորէն իրենց թիրախին հաս-
կրակոցները ըսել կու տան որ մարդա-
պանը արհեստավարժ մըն է եւ աս-
ջին կրակոցն արդէն մահացու եղած
դատախազին համար :

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏԱՆ
ՄԱՍԻՆԻՍԻՆԻ

[illegible]

Հայրերը նաև շեշտած են Լիբանանի
Հայ Համայնքին դերը յառաջիկայի դե-
մոկրատիկան մեջ:
Նախապես իրանական Պիլլայուն՝ ի-
րամասունքը Հայաստանի մեջ գործու-
նեցիկն ունենալու փափագ յայտնած
է ստացած Կեդր. դրամատան Հաս-
ճարանից:

յանձին Մարտի 1 Փոշարի: Հանրապետու-
թեան նախագահին ուղածն է իրազործել
«ամէնէն լայն համախմբումը ամէնէն
խոր քարենորոգումներուն ծառայելու
համար»: Այս կարգադրութեամբ, ընկեր-
վարական մը եւս կը միանայ նախորդ-
ներուն:

ՄԵՆԵՏԻՆ (Գործադիրները, Հարկուհի)
տառադրական է, որ հանգուտառան հարկուհի
տարբերվում է 61-ի և յետագային այ 62-ի
բաժնից, առհասարակ, նաև տարբեր
խնայարկ տարբերակներով: Սկզբնական
անհիշյալ հանգուտներ և և մերժված
անոս տառերով թվ. մեկն ճակի մը տարբե-
րակ է, որ քաղցրիկ քանակությամբ թվի-
նքի օրենքով է բաժանվում մասին: Հարցը
որ ծնունդ ունի, Օրդուստ 30-ին, Գու-
նավաճառ (Խիլի) որ ամառն է, Բու-
նավաճառից է գուճարող Սկզբնիկ է
ուր Սարգսյան կարևոր էլովք է գ հանու-
նոր տուններում մասին: Իկպը նա-
խընթաց չունի:

ԱՆՆՆԱԿԱՆ ԲՈՒՄԻՆԻՍՏԻՆԵՐԸ մէկ տէ-
մէկ պատմ կ'արձակէին շարաւային զո-
րեանքի պատմները, որոնք փոխաբե-
րփոխփոխ էլ վարձուրէ առ պատշաճու-
ման արժեքներէն: Օրպառտ 28ին, ին-
ժամային ժամէն մէջ զոյգացող էր Նարե-
կային Գրեգորէի պատմփոխաբեման է-
ն է: Բաւականները միշտ, որ էլ ճա-
խարտէր 19 աւետարանները, պատմ-
արձակողներ, որոնք առեւտրած էին Ե-
րուսալէմ 19ին: Յուլիոս Բիւրլայի-
նիստէն երկու պատմող պատմած էին եւ
երկու կիներ պապայ արձակած Օր-
պառտի կիներէն: Օրպառտ 29ին պա-
պա Նահէ 3ին էր եւ, ապա 4 կէն 31
կէն էր եւ, ապա 4 կէն 31 կէն էր մարդ
պատմ արձակուած էր եւ Նուսի կի-
նէն, ապա մէջ: Սոսք կար որ միշտէն Օր-
պառտ 30 բոլոր պատմողները պապա-
մարկուած կ'ըլլային: Բաւականները
արձակողները իրենց իրենց պատմ-
ութեան ձեռք էին ձգած ապա պատմ արձա-
կածներէն փոխաբեմ, բայց Նարեկային
Գրեգորէի կապողը Տառ (Տախապաշտա-
պապայ) Նամանդան Սուրբ Խոստանող
ընտելի որ զօրքը միշտէն տարւին միջ-
քէն:

Ի ՌԴՆԻ 1979-ի խաղաղական չեզոքության
թերևս և ի վեր աստիճան առկա լուրջ
գերմանական նույնաբանություն մը ՊԲՅԸ-
ինքն, ի կարգի և զարգացողները պիտի
նույնաբ. Քիմիական նախկին գիտնական Վ.
Կերպարական գիտնական Միշակ
Տրեյեր յայտարարած և որ գիտարար
որ 60 վրկա ձեռք ձգել, բաց աստիճան
մը Կերպարական թղթիկ աստիճան
Բաղադրական ընթերցող Լամար ձեռն
նախկին, Տրեյեր յայտարար և որ գերման
երեք երկրորդական թղթիկ ընկերական
Աստիճան նույնաբանություն որ աստիճան
նույնաբ. և Օպտիմալ Զինք. բոլոր աստիճան
ձեռնապահ էին:

ԱՅԻՆՔԻ փողոցները ի՞նչ են Օգոստոս 29ին աւելի զան 10 Հազար ցուցարարներ, որոնք 4ը բազմեին կառավարութեան ապրիլեան քաղաքացի դէմ՝ համապարփակ Հրդեհներու դէմ: Բոլորը ալ սեւ Հարուած էին: Սկզբնիկի մէջ տնտեսօրինակ ցոյց մը տեսնուեցաւ որ Օգոստոս 30ին 4ը թուէր որ վերջը արդարեւ էր Հրդեհները:

[illegible]

(ဇယား-၃ ဇီ- ၅၄)

ՅԱՂԱԳՄԻՆՔԻՆՈՒԹԵԱՆ ՈՒ ՊԵՏՈՒԱՐԺԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԵՐՈՅ

ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՈՒՆԵՐԻՄ ԵՂՐԱՑՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՈՒ

ՆՐԱ ՆՈՒԻՐԵԱԼ ՊԵՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Զամ, Ազրբեյջամ,
Էլեյ քամ,
Սարաս խէյր,
Սարաս, քարի...
Զամ:

Մզմառնային ժամանակներ
մի հայ բանաստեղծ

«ՀԱՅ ԿՈՆՑԵՑԱՆՆԵՐԻ ՔՕՂԱՐԿՈՒԱՆ ՈՒ ԲԱՏԱՅԱՅՑՑ»

ԿԱՐԷՆ Ա. ՍԻՄՈՆԵԱՆ

Ազրբեյջանական «Նաշ Կեկ» («Մեր Իրարը») հասարակական գաղափարների թերթը 1931թ. թվականի մեկ այսպիսի է վերագրել մի յուրուստ որ կարելի է ամբողջովեթան ընթերցել նաև համայնականը <http://nashvek.media-az.com>

7331/sled.html

կայքի մասերով:

Յոգուածը սկսում է այսպէս.

«Նախնայեանի դադարաւ մեկ-նարանելով՝ նրա վարձարէր Կարէն Ա. Սիմոնեան ընդհանրացնում է. «Ահա՛ բաժնէր էր շաքարի, տեսա՛նք ի՞նչ մի բան... Ասե՛նք, հէնց բար-տե՛կ... Հայաստանի բարեկե, որի վրայ լինէի այս հրաշք գեղանակները եւ կիրճներ, հարթակայքերն ու լեռները (անշուշտ, Արեւմտեան Ազրբեյջանը՝ Ա.Ի.), Սեւանայ (այ-սինքն՝ Գեյջա՝ Ա.Ի.) ու Վանայ լճերը, հիւսուցող Նախիճաւը, Տեղբայրեկեթը (տարբեր ժամա-նակներ)՝ Մարիտադարիսն ու Մայա-բորիկին), Վաղարշապատը, Կար-սն եւ միւս (սախցենմէ՛ Արբե-յանի եւ Թուրքիայի՝ Ա.Ի.) բա-րաքները, Հայկական բարձրաւան-դակը (նկատն ունի ամբողջ Փոքր Կովկասը՝ Ա.Ի.), Ճիբրանն ու Ա-րամանին (․․․), Արաբն (Արազ) ու Հրազդանը, Նեմուրճայ սարն ու Արաբը (Արիդաղ), ու վաղեմ-ը ժառանգներէր ի վեր իր ճիւղտ կրկու դադաները երկրի մէջ լինելով, պահե՛լ պահելու էր իրեն վաճառուան Արաբական աշխարհը, Հայոց աշխարհը (Կար-սն Ա. Սիմոնեան, Սիբայէ՛լ Նա-րանդեան, Մոստանալը՝ Հիւստաւոր Մարդկանց Կեանքը), Մոսուրու, 1984, էջ 206, հունիսին քարգմա-նութիւն)»:

Այսպիսով, չարոսականում է՝ «Ա.Ի.» ստորագրող հեղինակը, 19րդ դարի կեսերին Հայերի համար ցա-ղափարական ու քաղաքական ա-ռումով աշխիւսանցուել է իրենց տարածքային նկրտումների «նի-բալան» հիմնադրումի հարցը:

․․․ Ասե՛նք, այսօրսիսական կնիք ճարտնմբով եւ հեկարանա-կան կայանների գտածոներով Հա-յերն սկսեցին գեղմարարական աշ-խոյժ մի գործունեութիւն՝ զգա-լիքի մշակույթը, այլին ուրիշի պատմութիւնը:

Քիչ անց հեղինակը պատմում է մի բարձր մասին, որի վրայ արժա-նագրուած են ինչ-որ հայկական տատեր․․․ եւ իր այդ արձան, գրութիւնը վկայում է էյերնմի հիմնարկական բուսական եւ իր հը-նազդն ժամանակներին էյերնմի եւ կոյնի աղբիւրանակն ճաղա՛հ րավածքը:

Ի դէպ, հէնց միայն Արաբա-ր կամ Երեսալը Թուրքերին տեսա-նափոխութեամբ՝ դրանք Արեւմու-տեան Ազրբեյջան համարել ինքնին անհնարութիւն է: Հէնց թէկուզ այս պարզ պատճառով որ «Ազրբե-յանը» ու թէ էրմոսի անունով է հաստատու, ինչպէս, օրինակ, «Հայ - ստանը» կամ «Յոյն - ստանը», այլ ինքնին տեղանուն է եւ նշանակում է «աւարտանքի երկիր» եւ այսպէս կըլուծ է Հի-ստական Պարսկաստանը:

Նաև. Հայերը «քաբքիլի» ժո-ղովրդին ի սկզբանէ անուանել է «վաղեք», այսինքն «վիրի բնա-կիները»: Եւ դիտեն որ այս Հայերի անուանումը բնաւ չի նշանակում, թէ բարեկիլիները Հայեր են:

Այսբանով կարելի էր «Նաշ Կեկ» հեղինակի իսկական կամ միտքը՝ նաւոր հեղինակները արձանագրե-լով՝ ազրբեյջանը:

Բայց այդ յոգուածը վերջիլեա-նով չի սահմանափակում: Պարբե-րականը չարոսականում է երբա-նայեկներին կատարել՝ այս աղած արդէն խաբարելով ու հեռաւոր անցնալ իրադարձութիւնները:

«Մտեղծել կնիք պատմութիւն, եւ յետոյ պարծնալ այդ պատմու-թեանը՝ Հայերի գործիկանելով է լուսազոյցը՝ արտաքին աշխարհի համար հայկական արիւնքի փակ լինելով՝ յայտարարում է յորտա-մադրել եւ չարոսականում. «Խովկա-սի ժողովուրդներին պատմութիւն գեղմարարութեան ոչ պակաս կար-նաւ ուղղաւածութիւնը հանդիսա-նում է Հայերի նիւստարում եւ կա-կադրականութեան գործունեու-թիւնը աղբիւրանակն, վրացական եւ այլ ժողովուրդներին պատմու-թեան իրադարձութիւններն ու փաստերը արտադրող պատմութիւն փաստաթղթեր եւ արխիւային կա-նոններ երկրի գոյակը: Խմած-րիմակ գործունեութիւնը մի նոր մտնեցումութեամբ բարձրացնել 80ա-կաններին վերին ու 90-ականների սկզբին, երբ բազմաթիւ Հայեր ու-րոշեցին կանալի (« - Կ.Ա.Ս. ») լին-Բաւուն եւ Արբեյջանի միւս հա-րաւները: Այդ ժամանակ էր որ Հայերը բաւաի բուն հիմնադրւել իր յոյսացնի մի գրադարանները, ոչնչացնելով բազմաթիւ գրքեր, ու ընդ մշտարտող պատմութիւն էին պարունակել հայ փաշտանների ա-րարութիւն մասին Արբեյջանի տա-րածի վրայ 20րդ դարակերին: Սովետական տարիներին Բաւուն տանց բազմաթիւն թղթը ար-խիւներում նպաստարում կերպով տեղաւորուել էին հայագի անձինք: Եւ նրանց օգնութեամբ ալգաւտացան

Վերջին 4-5 տարիներուն նախա-գահ Պուշէ մշտնադր զարմեք էին Սուրբան, Իրաքը եւ Իրանը եւ առա-ւել՝ հեռաւոր Արեւելքի մէջ գտնու-ւող Հիւսիսային Գորէան: Ժողով Պուշէ, հայաբախտաւորի մէկ երկրով, զարդուելիւն կը կատարէր այս պատմութիւններուն դէմ, զանոնք համաշխարհային կարծիքին ներ-կայացնելով իրեն «Ջարիւր ա-ռանցք», որոնք ըստ իրեն վաղեմ կը սպաննային համաշխարհային խաղաղութեան եւ Միջազգայնա-հանգնելու ապահովութեան․․․:

Նախագահ Պուշէ իրականութիւն-ները շրջում տեսնելու եւ շրջումը իրականութիւնները բարդելու վա-րդաւ ճարտասան մըն է: Այս երկրի-նեմէ կրկուց՝ Սուրբան եւ Իրաքը Իսրայէլի յարձակումներուն հե-թադրեալ լլկումի եւ մարդկային ու հոգային կորուստին ալ տուած ըլլալով, իրենց ընկալի իրաւունքին մէջն էին իրենց պաշտպանողական կարողութիւնները զօրացնելու, մինչ իրան, ինչ իսրայէլեան ուղ-ղակ յարձակումն չէր կնխարկե-րած, բայց այդ հաւանականութիւ-նը հեռու պահելու համար կը զօ-րացնէր իր գիտական ուժը, այդ ծի-րէն մէջ յառաջ տանելով՝ նաև ա-թմական ուժի սիրանալու իր աշ-խատանքները:

Նախագահ Պուշէ մտահոգ էւ ան-հանգիստ էր երկու կարեւոր պատ-մանքներով. աշխարհի խաղաղու-թեան եւ Մ. Նախնայեանը ապահու-թիւնը համար․․․ Բայց զարմա-նալ, նոյնիսկ ծիծաղելի կը թուի այս մտահոգութիւնը. արդարեւ,

մեր արխիւները, անհետացած բա-նաժոյճ միւրեքերը:

․․․ «Նաշ Կեկ» հեղինակը միւ-րաբանակ, բայց արդէն բաւական էին շառուած «արտադրու-թեան» ինքնարանում եւ Հայ ժո-ղովրդին նկատմամբ իրականութեան ցեղասպանութիւնը Թուրքիայում: «Հայերի եւ հայաճամբանով պատ-մութեան վրայ նետուած նոյնիսկ թուրքիայի հայեղաբը հեմարարու-թիւն է տալիս որպէս մի հաստա-տուն եւ պատմականութիւն կրկնուող միտում: Իրենց իրաւամէկիւր հե-թադրական յորդա ռիթմագործութիւնը առաջ Հայերի Թուրքիային եւ Ազրբե-յանցիներին ստղծել են պատա-ստան գործողութիւններին, որոնք են տեմանով գոտեւել են մի քանի Հայ, յաճախ ցանկաւար պայման-նեմ լինելով հենց իրենց՝ Հայերի մեմբել: Բազում անգամ այդպէս է եղել Թուրքիայում, եւ Հայերը նոյն միջոցը կրկնուել են Արբեյջանում: Այդ սաղարմենքի յետոյ տեսնեմ ինչ խոշոր պիւնութիւններին ու առա-յին հերթին Ռուսաստանի ազգա-կան, դիւմանդիսական եւ դրամա-կան գորակցութիւնը՝ Հայերի իրա-կանացի եւ նոյնի բնիկ ազգաբա-նակչութեան կոտորածը, բազա-մներ ու զուգորդ աւերելը, եւ կո-րպուտի են իրենց գանքին ունեց-ւածքը:

Յերան, նորութիւնն է կատար-ւած ուժերը պայտայեթը՝ աշ-խարհիկ մտեղծումը որ թրքա-կան կարծիք է զարմել՝ այս կամ այն ժողովրդի նկատմամբ կիրա-ւածքը:

Իրանի գիտուելը կընայ մտահոգի-րանի թշնամիները միայն, որոնք չարքին աշխարհի ժողովուրդները նկատի ունենալով դիտումաւոր չա-րամտութիւն կենթադրէ: Իրանի սահմանակից երկրներն են Փաքի-ստան, Աֆղանիստան, Թուրքմէնի-ստան, Սեւաստան Արարիւս, Իրաք, Թուրքիա եւ Հայաստան, որոնցմէ որեւէ մէկուն հետ թշնամական վի-ճակի մէջ է: Իրան, եւ ոչ ոք պատմա-կիք ենթակայ է անողջմէ: Կան վարչակարգային եւ արտաքին բա-զմաբանութեան տարբերութիւն-ներ, բայց ա՛յդքան միայն: Եթէ Իրանի գիտուելը արդարացի պատճառ պիտի գիտուելը, առիթ-կանութիւն է վեր նախագահ Պուշէ կատարած հակաիրանական քաղա-քութիւնը եւ սպանուելիւնն են: Արեւմտ, ինչո՞ւ կը կատարուի այդ պատմականութեան ու քաղաքա-կանութեան հակադէմութիւնը: Աշխարհագրական ժողովու-րդներ, կամ գիտական ուժի քաղ-դատական տեսակետներով կարելի է՛ արդարացիել նախագահ Պուշէ հակաիրանական ատելութիւնը: Ա-սիկա կը բացատրուի միայն անով որ նախագահ Պուշէ Իրանի դրամա-րը վաղեմ կը նկատ իսրայէլի հա-մար: Արաբիկ իսրայէլի պատերազ-մներուն մէջ իսրայէլի տուրք յաղ-նարկութիւնը յարձակողական ու ստորադասական դարձուցան են գրե-լ, որ Միջին Արեւելքի գեր-պետու-թիւնը կը նկատ ինչպիսիք Մ. Նա-հանդեանը հոգնակին տակ: Եւ իրականաբար, արդ-ուումով ժողով-ուրդներուն դրացի եւ բարեկամ Ի-րան չէր կրնար իրը կատարուած ի-րողութիւն ընդունել այդ կատա-րիւնը: Իրանի նախագահ Ահմադի, նեմաւոր այս մասին կատարած հա-

ւած ցեղասպանութեան փառք մեղքելու նպատակով: Այն հան-գուծը, թէ մարդը կարող է սպան-նել իր զաւակին որպէսզի հաբեր-նի մեղաբեր մարդասպանութեան մէջ ու զեւ փախաւուցանել էլ պա-հանելը՝ մեղ Թուրքի եւ հիւսուղ ուղե-րի հեռուանք: Բայց նաև նկատ ունենալը որ մարդու մտադրու-թիւնը ընդհանրապէս պայմանա-տուրած է նրա քաղաքակրթութեան եւ քաղաքակրթական մտադրու-թեան: Դեռ այսօր էլ գոյութիւն ունեցող մարդակեր ցեղերը իրենց ստատու-թեանը հանդուած են, թէ ան-յուրեք մարդիկ սնում են մարդ-կային մսով: Այս հանդուածն ունե-ցող մարդակեր բնաւ էլ չի տառա-տուած ուղեղի հիւսուղութեանը, այլ պարզապէս հաստատարի է իր աղ-բիւրակելուն ու կենսակոթմին:

Յոգուածի հեղինակը բերում է ա-մենաբարձր փաստը.

«1988-րտական Սումգայիթի բռնադարձը հանդիսանում է ճիշդ նոյն կարգի գործողութիւն որ պատմական յիշողութեան մէջ բառա տեղեւորել»՝ Հայերի պատմական նեմագործութիւններին շղթայի բնա-յոյ մի օղակն է:

Եւ յորտաւոր մէջ հէնց այս կէ-տից կիրաւում է խաղաղական այն հարաւորութիւնը, երբ կրկնելը զարգարում է ճշմարիտ կարգա-նորոգում: Կամ պարզապէս անդաւա-հաւում է ճշմարտութիւնը․․․

(Զար. 1)

